

A black and white engraving of a classical scene. At the top, a sun-like face with rays is framed by a laurel wreath and the Latin inscription "Nec metae, nec tempora ponit". Below, a winged figure (Cupid or Psyche) stands between a standing woman on the left and a seated woman on the right. The seated woman holds a lyre. The scene is set in a landscape with foliage.

16144

PROSPERI

CAPPELLÆ

AVERSANI

SOC. JES.

ODARUM

LIBRI VI.

ET

EPODONI

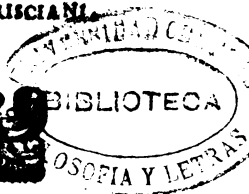
Ad Illustriss. & Excellentiss. Dom.

D. IVLIVM

CARACCIOLVM

MARCHIONEM BARISCIANI

ÆC.

NEAPOLI , MDCLXXXII.

Apud Castaldum Regium Typographum.
Superiorum auctoritate.

ILLUSTRISSIMO,

ET

EXCELLENTISSIMO DOM.

D. JULIO
CARACCILO

MARCHIONI BARISCIANI , &c.

Prosper Cappella Atellanus Soc. Jes.

Um primùm te nove-
rim, cujus qui nove-
re virtutem miran-
tur, Excellentissime
Domine , ejurato
Apolline , quo cla-
rius tum familiae, tum virtutis lumi-

* 3

ni-

nibus splendes , meis te musis præsi-
dem optavi, ut quæ Phœbo impulso-
re scripserā sub Lauri umbrā, umbrā
tui nominis, qua nihil est splendidius,
tuereris: in bono se lumine mea exi-
stimabit poesis collocari, si respexe-
ris: cum ijs à puero sis instructus di-
sciplinis , à quibus licet præclarissi-
mo loco natus literarum lucem , &
ornamenta mutuareris: his curis per
summam innocentiam expeditis , te
juventus excepit, ut earum artium
exercitationi te dares, quæ, vel bel-
li , vel domi in ratione civili dyna-
stam nobilitate sua clariorem red-
derent, eo virtutum temperamento ,
ut tuis gratus, & amabilis, alienis fa-
cilis, utilis, acceptusque Regi dice-
reris: non tamen in ea dilatandi no-
minis felicitate auxisti superbiam in
dominatu, sed Magnus animo, ma-
jor imperio tui ea modestia omnium
utilitati servijsti, ut omnes non te
debere Fortunæ dixerint , quod me-
rita postularent. hinc cum tua ad

ma-

matūritatem ætas pervenerit, ea tibi
præsto fuerunt decora, ut cum no-
vis domum tuam cumulaveris gloriæ
ornamentis, cum pulcherrima di-
tioni tuæ & oppida & pagos, ad-
jeceris, cum omnes in ea provincia
primas tuæ deferant authoritati, sē-
per tamen in egregijs tuis moribus
το πρετον enituerit; ea tamen le-
ge, ut Pietas palmæ gloriam tulerit;
in primis erga Virginis Matris cul-
tum, cujus templa per tuæ ditionis
loca vel ornare, vel reficere aggres-
sus aris ornamenta, vel sedem, tuæ
religioni colophonem addidisti: te-
stis est nobilissima illa moles tuo ad-
iuncta palatio, quam Virgini ab avi-
ta labe immuni posuisti, eam dum à
solo excitasti, ut tantæ patrocinio
Reginæ fruereris, nova tuæ magni-
tudinis jecisti fundamenta; nec ul-
timam tuæ pietatis laudem dixerim,
quod Societas Iesu singularem apud
te gratiā injerit: hoc heroica pecto-
ris altitudo, quam hausisti ex mayo-
rum

rum sanguine tibi persuasit, cui semper illustrium domorum nobilitas supsit: hinc me dicendi pigmenta deficiunt, sed meas rideo exhaustas coloribus areulas, cum possim tui sanguinis splendore colorare orationem; non enim alias in tuæ arbore domus oculis perlego heroínas, quã aut ex Galeratæ Comitibus Caracciolas, & mentiar nisi præsto sit Hippolita purpurati patris Marini Caraccioli neptis, qui Mediolanum, singulari prudentiæ, & fortitudinis gloriâ gubernavit, amita Marini Caraccioli Ducis Atripaldæ, Comitissæ Torellæ, & primi Abellinatum Principis; aut ex Arenæ Marchionibus Concublettas; aut ex Placenti Comitibus Ursinas; aut ex Comitibus Burgentia, & Martina Ducibus, ut parentem tuam; aut ex Principibus Sancti Laurentij, & Ducibus Laurini, qui ex Ostiliani Principibus originem ducunt, Carafas: ita ut transfusa in stirpem tot familiarum de-

decora id egerint, ut tua domus se
 sibi parem semper præstiterit, & ostē-
 di gaudeat, non ornari, cum ipsa sibi
 sit ornamentum, & decus; in cujus
 Zodiaco te veluti Solem, licet sub
 nube moderationis tuæ, miramur: hæc
 cum de tuæ domus gloria libaverim,
 egi, *Ut qui terrarum Orbem unius
 tabule ambitu circumscribunt, ali-*
quanto detrimento magnitudinis, nul-
lo dispendio veritatis. Cæterum
cum pauciora in annalium scrinijs,
quam in vestre domus titulis cogno-
menta legantur, & cum quisquis ex
 ea oriatur apud omnes ipso cogno-
 minis cēsu ditissimus Fortunæ bonis
 exultimetur, & ad altissima quæq; mu-
 nia à Natura factus habeatur, quāvis
 desiderentur naturæ indulgētis do-
 res, aut Fortunæ respicientis officia
 desint; non tamen opus fuit ex uni-
 verso familiæ fonte haurire oratio-
 nem, & memorare tot supremos e-
 xercituum ductores, quibus toties in-
 ter armorum strepitum plaussit Eu-

Au-
 son. in
 gratia
 rû act.
 ad Gra-
 tian.

Pacat.
 in Pa-
 neg.

ropa, vel celebrare tot magna nomina, vel in memoriam saltem redigere tot prima capita, quibus præcella munera, & altissimi quique honores à Regibus delati, de quibus satis dicere, injuria fuerit; cum mea orationi materiem tua virtus præstaret, & domus tua abundè suppeteret; atque adeo de ea dicam quod olim de principe gemmà pronuntiavit historicus, in angustum coacta videtur familiæ majestas; tum maximè si respiciā puerum illū divinitus datū, cui in sua ætatula *est vultus, multa,*
& præclara minantis, D. Agnellum inquam primam tuam virilem sobolem, cujus vel in teneris explorata spes est, cujus indoles, dum, te monstrante, discit à virtute non degenerare paternā, debitam familiæ facit splendoris accessionem: longè tamē clariora in te sita sunt honestamenta virtutum: quid dicā de tuis egregijs moribus, aut quid taceam, quibus quasi gemmis non longè petitis,
non

Plin.

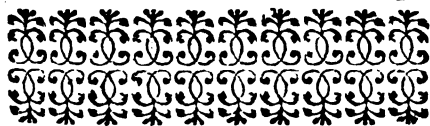
Hor.

non tamen vulgaribus inclytam na-
taliū originem, chlamydem velu-
ti regiam,ornas: Si celsi pectoris ma-
gnanimitatem celebrare aggredior,
occurrat menti cordis magnanimi
sinceritas, si præsentem semper om-
nibus commendare munificentiam,
præfere generosa indolis comitas,
qua prodesse omnibus, nulli obesse
noveris: si prudentiæ magnitudinē
palam omnibus facere meditor, ani-
mi fortitudo per vim se meæ ætæ alias
inferitorationi; hæc est illa tui pe-
ctoris gloria, cujus hortatione nihil
arduum moliris, quod non absolvas,
ut temporum angustia, & rerum ad-
versarum occurratio satis, superque
ostenderunt: sermonis affabilitas,
humanitatis decus, gratuita, & co-
piosa in pauperes, in nos, in omnes muni-
ficentia nos satis monent, ut ad hoc
præstandum facilius cum generoso
sanguine ars, & indoles amicè con-
spirèt; quis enim in Samnio nesciat,
ut in arctis provinciæ rebus, & in ca-
rita-

ritate annonæ, ad quam tuendam te
 stimulabat innata animo pietas, &
 gentilitiæ stirpis benignitas, muni-
 ficentiam non amiseris, ut qui, vi-
 vente in principatu genitore, prin-
 cipem ex subditorum benevolentia
 gesseras, illo extincto, parentem in
 principe custodires: qua enim inge-
 nità cælitus comitate tenuioris for-
 tunæ, modò illos virtus commendet,
 hominibus faves, & recti studiosus
 omnium jura tueris: publicorum re-
 giminum digna te contemptio, sed
 sūma Principis utilitati addictio, &
 in ejus obsequiū supra vires bonorū
 profusio, ut nactus locum ex inge-
 nio ostendisti, & temporum oppor-
 tunitates testantur, adulta luce sunt
 clariora; igitur cum in hominum
 benevolentia, & consensu imperiū,
 cum in factis virtutem, cum geras in
 nomine Julij Cæsaris Majestatem,

*Sumpsisti nomen ex meritis, custodi, ut
 semper lateris veritate vocabuli.*

Cas-
 siod.
 lib. 8.
 ep. 10.

LIBER I.

AD EXCELLENTISS. DOMINUM
D. JULIUM CARACCIOLUM

Marchionem Barisciani, &c.

Divina in sylvis urbanitas

O D E I.

I N D E I P A R A M.

*Cui faustum iter precatur dum per
montana invisit Elisabeth.*

Sic nullæ tibi rupium,
Nulla obstant nemorum, sic tribulis frutex
Armatus propero pedi,
Quo calcanda poli sidera, temperet:
Dum per dorsa cacuminum,
Ut præceps celeri fertur anhelitu,

A

Vi,

Visis Cerva Leonibus,
 Tu stipata tuis deliciis volas:
 Judææ juga, tantæ iter
 Convestite novis floribus advenæ,
 Ne vestigia pulvere
 Plebejo jaceant, & violis vias,
 Primi veris honoribus,
 Cognataque Rosæ sternite purpura;
 Vestrum sternite, Lilia,
 Argentum, gravibus quod geritis comis,
 Vos dum candidior premet
 Pes, collata simul figite basia,
 Quæ cælum invideat, labris
 Vos plantas nivæis lambite virgines;
 Si forte urgeat igneis
 Sol Divam radiis; vertice supplici
 Sylvæ spargite pendulæ
 Æstivas hyemes, & nimium diem
 Tensis frangite brachiis,
 Ne vultus teneras inficiat nives,
 A queis ipse Deus calet.
 Audimur! Platanus jam venit innuba,
 Et prompta obsequio Salix,
 Pinusquæ aëria, & nescia fulminis
 Laurus, vos quoquæ, Fraxini,
 Et Palmæ Libani, præmia fortium,
 Præter, quæ graditur, viam
 Sedistis foliis texere frigora.
 Umbras huc ederæ tamèn
 Ingratas caveant ducere, mollibus
 Quas amplexibus inquinant;
 Et frondes caveat ducere Populus,
 Vel connubia deferat.
 Castam umbram esse docet Virginis hospitam.

Ac

P R I M U S

3.

Arvim ut colligat acrior,
 En sternens viridi membra sub Arbuto
Se dar fessa soporibus:
 Vos Austri, Libyæ sibila, vos precor
 Sylvarum, Zephyri, hospites,
 Vos plantæ horrifonæ, & murmura fontium,
 Vos Damæ, & Capræ, precor,
 Et vos qui patriis saltibus, hinnuli,
Erranti strepitis pede
 Quæsitos placidi munere frigoris
 Somnos rumpere parcite,
 Donec Virgo suo pollice terferit:
Ex omnis petet ut viam,
 Tunc quo longa viæ fallere tædia
 Possit, vos iterum, alites,
 Latè implete nemus carmine mutuo:
Arbos mota Favonio
 Tunc vobis trepida fronde remurmuret.

A 2

For-

Fortunatæ hospes insulæ .

O D E I I.

*In funere P. Vincentii Carafa Supre-
mi Soc. Jesu moderatoris.*AD D. HECTOREM CARAFAM
nepotem, Andriæ Ducem, &c.*Patriam representat sub beata insula
allegoria.*

AUctus, Tybri, meis aquas
 Voluebas lacrymis, dum cubito super
 Longos in gemitus, latus
 Suffultus cytharâ, carmina verteram
 Acclinis capiti tuo :
 Trudebat lacrymam lacryma dulcior,
 Fœcundusquè mei altiùs
 Justo ferbueras, Tybri, vado, ferens
 Et luctùs pelago meos :
 Atquè ipsa ad lacrymas dum juga montium
 In-

Invitas querulo pede,
In fletum teneræ transierant nives,
Vatis luminibus pares:
Flerem multus adhuc; ni mihi provido
Aures pollice velleret
Cælestis Genius, ni vidui truce
Luctus sisteret ambitum,
Turgentis cohibens margine palpebræ
Pronas currere lacrymas:
O mutetur, ait, nœnia gaudio,
Fletu quem tumulas, sinu
Fortunata suo sospitat insula:
Hic Vincentius imperat
De victo rediens agmine Tænarî,
It telis procul hostium
Vallatus roseo tempora lumine:
Hic lucentia Jaspidum
Ostendit radiis limina Civitas,
Fulvis Dædala laminis
Cedro porta nitet, cardo adamantibus
Auratis resonat, viæ
Splendent Chrysolithis, recta smaragdinis
Gemmaſcunt laquearibus,
Aër, dum vario lumine fluctuat,
Dulcem parturit Iridem,
Qua præcincta dies regnat, & incio
Indit gaudia pectori,
Ac mentem trifido ter radio beat:
Propter mœnia labitur.
Torrens, qui recreat gramina balsamo,
Ac ripæ tenuis memor
Ludentes patitur Naiadum pedes,
Calcari facilis; nequè
Vernæ degenerant in fluvvios nives,

Quæ

Quæ de collibus exulant:

Fragrant ambrosiis balnea roribus
Sub pomæria, splendidum

Et congesta focum cinnama nutriunt;
Non constat patrimonio

Vestis. quæ populo sufficeret, gravi
Non auro caput emicat,

Et solem radio percurit æmulo,
Sat flores capiti dare, &

Circum membra rosæ nectere purpuram,
Non vultu timor excubat,

Et flammata genis lacryma; corporis
Anni non vitiant decus,

Non ætatis hyems fert capiti nives,
Aut de pectore detonat;

Nec mœstis faciem nubibus inficit:
Stat sincera genis salus,

Et neglecta sui pulchrior aspici
Natis forma nitoribus

Spernit cinnabarim sanguinis æmulam;
Non tot legibus integras

Corrupere genas toxica; vultibus
Hic inducit amabile

Sol, & aura decus: lumine frontium,
Dum fit splendidior dies

In veris gremio ridet, & impiger
Mulcet prata Favonius,

Notus floriferæ villicus insulæ:
Gemmis sparsa fragrantibus

Arbor sideribus brachia porrigit,
Gemmas fœtibus occupans

Mox Pomona suis, mala saporibus
Ditat: carpere si juvat,

Distinctum variis planta coloribus

Cur-

Curvat prodiga verticem , &

Autumnus patulam totus it in sinum

Anni delicias ferens:

Certant Ambrosiæ poma, nec invident

Cœnantis dapibus Jovis.

Pomis poma cadunt pulsa sequentibus,

Et semper properant nova

Lætæ perspicuis fœntibus arbores ,

Quæ partus novies alunt ,

Orbem dum peragit Cynchius annuum;

Ferro nescia corrigi,

Quamvis luxurient prædia frondibus,

Quamvis undet ab aureis

Tellus sponte sua messibus, immemor

Ducentis juga vomeris:

Si Tellus pluvio supplicat Ætheri,

Imbrem si sitiat seges,

Tunc Cœlum liquidis stillat odoribus,

Mensem suaveolentibus

Fortunant pluviiis nubila, conspici

Argentata, timet solum

Inceflare nigris astra vaporibus:

Non torvo nebulae Ætheri,

Armatae horridono fulmine militantes,

Non in turbinibus Noti

Contra Euros equitant fulmine missili,

Ast eventilat aërem

Tranquillus placidis Vesper Etesijs;

Umbræ si placeant, pluuunt

Decussæ è Platani vertice frigora,

Latè spirat odoribus

Arbor fœta suis, & quoties comas

Ventus dimovet arborum,

Tota dius odor spargitur insula;

○ solatia civium,

O urbis facies candida / prosperi

Qui tanto recubant sinu;

Quis mellis numeret flumina, sacchari
Altos scribat & aggeres?

Quis rivos celebret nectaris? ut Rosæ
Ripam, ut lilia vestiunt

Incorrupta gelu? frondis, ut integras
Sectantur violæ Rosas?

Si quando celebrant prandia, Liliis
Surgunt strata recentibus,

Friget facta rosis cucitæra mollibus,
Tellus floribus innatat;

Ut conviva fedet, fercula porrigit,
Ac miscet Zephyrus celer

Immortale merum; Pontificalibus
Mensis spargere Tulipas

Certant, atque humeris involitant aves,
Mucient aëra cantibus,

Et pennis radios textilibus vetant;
Stat fons in medio, scatent

Ex quo perpetuo gaudia flumine,
Si cives avidi bibant,

Plenis tota natat risibus Insula.

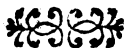
Innocentia felix

O D E I I I.

I N T A U R U M,

*Qui P. Sertorium Caputum Soc. Jesu
in cornua sublatum humi illasum
reposuit: putat vates fuisse
taurum Cœlestem, &
alludit ad Urbem
Aquilam.*

AD D. JOSEPHUM ANTONIUM
C A R A C C I O L U M
Ducem Montis Sardi.

QUò, Taure, torvo proripis impetetur
Sublime pondus; parce ferociùs
Sævire cornu, parce frontis
Fulmineo fugiende telo:
Fronti nec uno fidere diviti
Et majus addis fidus, & improba
Vel majus Europà tulisti
In caput, ô animose, pondus:

A 5

Si

TO LIBER

Si missus alto præfuris Æthere,
 Abiste, molli grande super solo
 Depone pignus, hic ad astra
 Hic puer est Aquilâ ferendus:
 Sed ante plumæ deposita nive
 Ales senectam regius exuet,
 Vultuquæ Sertori probabit
 Progeniem, meliore Phæbo:
 Discet juvenus plumæa corrigi
 Sertoriani fidere luminis,
 Qui luce discernet magistrâ,
 Quæ soboles subitura Cælum:
 Post hæc redibit, tollat ut inclytum
 Alarum in Æthram remigio celer
 Heroa, cui gaudens corusca
 Sideribus sua terga subdet:
 Hic ales olim pennigerum potens
 In astra vexit debita Cæsares,
 Cum Roma supremo dynastias
 Concilio infereret decorum:
 Tauri sit annum gloria floridum
 Orbi serenâ ducere semitâ,
 Et Veris instantes benigno
 Divitias aperire cornu.
 I consueti lumine plenior
 Te redde Cælo; sarcina nobilis,
 Quam fronte portasti per auras,
 Innumeris sine lite dignum
 Te reddet astris: en tibi cornua
 Majore crescent fulgure siderum,
 Frons luce splendet recenti,
 Et capiet nova pectus astra,
 Et quæque stellam fulciet ungula,
 Dum cauda sereno lumine longior

Mi.

Micabit ad plenum, feretque

Insolitos palear nitores:

Minor videri jam tibi Sirius

Presso latratum gutture strangulat,

Caudaque blanditur faventi,

Indomitos tibi subdit ungues

Arctos reviso: jam tibi vellera

Phryxus regresso subiicit aurea,

Et ante te mox erubescet

Pegasus ingeminare gressus;

Quin ipse cervus te stupet, is licet

Venena cornu dissipet, impiger

Jactetque stellatum praelux

Frontis onus, capitisque sylvam:

Te virulento lumine Scorpius

Longè salutans brachia contrahit,

Adepto ut insignis decore

Attonitis spatieris astris:

Te se minorem despicit Hercules,

Lymphaque pronus supplice se Padus

Effundit in potum, & nitenti

Sparsa tibi via lacte ridet:

Immansuetus te reducem Leo

Veretur, & te Rhinoceros timet;

Hinc fortis incedat Virago,

Imbrifero metuendus ense

Illinc Orion sidera terreat,

Tu major, armis, quæ medios procùl

Lunæ repræsentant nitores,

Sidereo dominare Cælo.

Oculorum acies Martiali acie potentior.

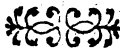
O D E I V.

IN B. STANISLAUM KOSKAM

*Cum sub Divi fide Ladislaus Princeps
Polonia, centum millibus Turcarum
casus, Osman Imperatorem cum
sexcentorum millium exercitu
superstite è finibus regni
juberet excedere.*

AD F. JOSEPHUM CAPYCIUM
GALEOTAM

Equitem Hierosolymitanum.

FUltus curuli fidere barbaros
Magnæ removit sede Poloniæ
Vultu Stanislaus tremendo
Lechiadum sine cæde victor;

DI-

Dixitquè fractis viribus Osmanus :

Quis iste Phœbus lumina verberat,

Et fulgur armorum retundit :

Dextræ adimens sine Marte palmam?

Quæ numinum vis dura cruoribus

Absterret enses! quod mihi militat

Crudele fatum! Mars nè sœvit!

Frangit equos, equitumquè vultus

Jovisne fulmen! Juppiter immemor

Pugnat gigantum scilicet: occidit,

Ipsi sed incussis timores

Enceladus, Tityusquè Cœlo,

Surgamus. optat bella Diespiter:

Contra sed Æthram, fulminet hæc manus,

Brutis repellamus Cycloperum

Fulminibus tumidum Tonantem :

Iras, sodales, ensibus addite, &

Urgete ferro fata morantia;

Hoc ense, vel Diras lacessam;

Si nequeam satiare Martem

Latè Polonis cœdibus, eruiam

Mea ipse ferro viscera, splendide

Cruentus, ut tandem calenti

Sanguine luxuriare detur.

Hæc dux ab ira nubilus increpat

E mente motus: clamor ad Æthera,

It quantus, impactis laborat

Turbinibus remove Delon

Cùm sede Pontus. mox furor incidit,

Terramquè, Cœlumquè, & tropidum mare

Miscere sub Martis ruina;

Belligero rubet igne vultus,

Et turbido nunc concolor Ætheri

Minatur astris efferus, aspicit

Nunc

Nunc lumen hostile, incruentam
Nunc aciem reprehendit ensis.
Ab ore crudi plurima depluit
Scintilla Martis, prælia naribus
Efflatque sublati, minaci
Ex oculis micat igne fulmen,
Iraſci in enſem nititur, aërem
Caſſo fatigat verbere, pulveri
Et ſtragis inſcribens futuræ
Enſe notas petit aſtra telo,
Qualis catenæ Marmaricus leo
Et inſolenti ludibrio datus
Fremitquæ, parcentesquæ letho
Et gladios, & amara lucis
Odit cruentus munera, dentibus
Nunc vincla mordet, nunc ferit unguibus,
Reſpectat obliquis, & ungues
Luminibus, populata magnis
Suſpirat olim prædia ſtragibus,
Et poſcit alto prælia pectore,
Et tentat in ſaxo molares,
Atquæ acutis furioſus ungues,
Poſt hæc catenas aſpicit efferus,
Et vincla totiſ viribus excutit,
Rugitu, & horrendo repoſcit
Ire iterum per acuta ferri.

Ex oculorum cortinis oracula.

O D E V.

IN D. FRANCISCUM XAVERIUM.

Cujus prodigiosa effigies coloribus expressa, ut fama est, non paucis visa motis pallescere oculis, quod interpretati sunt, Divum precibus instare, ut pestilentia paulò post futura avertetur.

AD D. XAVERIVM LOPEZ.

Cortina Delphis mota furentibus
Præfagientes comprimat impetùs,
Irasquè Phœbi, nec minaces
Exagitet tripodum tumultùs:
Hic Phœbus alter, qui mala pallido
Colore terret, de tabula loquax.

Ta.

Tacente fortunæ remotas

Sidereo fugat ore strages ;

Hùc vota transfer, non dubiæ notas

Felicitatis vultus habet, prece

Laceſſe Divum, pertinaci

Fata ſupercilio moventem ;

Oraculorum prodiga providum

Ut fulget umbra? ut lumine præſcio

Saberus indicit futura,

Atquè oculi rotat aſtra motus

Vita-

Vitalis lacryma .

O D E VI.

IN V ITEM VESUVIANAM.

*Ut relictis divitum mensis divina illa-
crymet cœna.*

A D POMPEJVM DE UVA.

M Ater oppressi lacrymosa Bacchi ,
Sponsa pubentis generosa Veris,
Et soror magnæ Cereris, beati
Filia Ruris,

Vitis, infusus tibi Phœbus almam
Purpuram tingit, tibi servit ulmus
Brachiis centum, tibi mulget uber
Provida Tellus :

Tugreges umbra tegis hospitali,
Ac ubi insultat furiosa somno,
Tu rebellantem domitas amico
Nectare curam :

Ut

Ut pruinosis oculata gemmis
 Prospicis latè nemus ! ut comantem
 Verticem tollis ! virides ut ornant

Colla Smaragdi !

Vate me, fies nemorum imperatrix,
 Mox ubi Autumnus sinuosa montis
 Te per aprici juga purpuratis

Vestiet uvis:

Vis tibi cœcum referare pectus,
 Tu potens mensarum aperis theatra
 Mentibus, læto simul atra spargis

Corda tumultu:

Ut diem Reges hilarem lucrentur,
 Si trahant aurum tenebris, ter errant,
 Ni frequens menti cyathis refundas

Gaudia plenis:

Dives hinc Hermi fluit unda, surgit
 Inde Pactolus meliore rivo, ut
 Fauce securâ ruat evolutum

Cræsus in aurum;

Corde sed nunquam Dolor errat exul,
 Fonte depulso, nisi Bacchus intret
 Fronde vitali redimitus imam

Pectoris aulam.

Indicæ fertur dominator oræ
 Auream Porus posuisse virem,
 Et leves vivâ simulasse frondes

Luce Smaragdi,

Palmites multus docorabat auro
 Botrus affuso, variumquè fulgur
 Barbaræ vultum rapiebat aulæ,

Iridis instat,

Regis & visum feriebat aura
 Lucis: at nunquàm penetravit arcem

Cor-

Cordis obsessam volucris timorum

sepe caterva:

Fregit is ferro populos, & auro,
Non tamèn curas domuit rebelles,
Dives à succo nisi temperasset

Pocula Vitis.

Sed laborantem dape barbarorum
Divitum mensam, & breve fulgur auri
Mitte scitari, fuge liberales

Principis utres:

Is licèt multo radiosus auro
Sepiat seras legione cœnas,
Is licèt gemmâ bibat æstuanti

Fulgidus ostro,

Fauce delusa trahit eliquarum
In mero lethum, riget à veneno
Gemma furtivo, bibiturque plenus

Virus in auro:

Nosce te, Vitis pia, corporati
Numinis mensæ jaculare nectar,
Et dabis mundo potiora Divum

Munera succo:

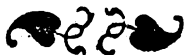
Te calix poscit bibere institutus
Sanguinem veri Jovis, huc liquoris
E sinu quicquid tibi præla fundunt

Splendida mitte.

Quæ tua pendet generosa vite
Uva, Pompei, cyatho illa nectar
Spondet, & stirpis nimium vetusta in
Arbore regnat:

Arte sed * Flavi, stomacho illa robur
Militem promittit, Ibero virtus
Undè formidanda movet per Orbem
Doctior arma

* Flavii de Uva, qui tùm gladio, tùm calamo potens chiliarchus conscripsit de ordinando exercitu volumen.

Or-

Orbis peregrini Sol alter

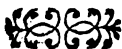
O D E V I I.

IN D. FRANCISCVM XAVERIUM.

*Qui Indiarum campos ad divinam Ca-
tholicorum eruditionem, vel se-
getibus exuit, vel ditat
frugibus.*

A D A L P H O N S U M
T E R R A L A V O R E M

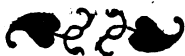
Dominum Tiberonis.

Si jubeas, Francisce, Ceres fugit exul ab agris,
Et diffracto Copia cornu,
Succeditquè solo macies, & inhospita frugum
Rubigo dominatur in aruis;
Si jubeas, mœstis redeunt sua gaudia glebis,
Rus subitas juvenescit in herbas,
Miraturquè novas, & non sua germina, messes,
Et formidant horrea fruges;

Si

Si jubeas, vocis sola spirabilis aurâ
Excusis arbore veris honores,
Incusat vacuus fallacia rura Lyxus,
Mendacem vocat Insula Bacchum :
Si jubeas, sterili redeunt sua pignora trunco,
Et lætatur campus Jaccho ;
Scilicet, ut pariant fruges, volvuntur in anno
Dianæ, Phœbiquè labores :
Tum melior : primo ditas ut lumine campos,
Messēs concipit, & parit arvum :
O felix tellus, tanto quæ subdita Soli
Non genitalia fœdera curat.

Inermis venit, videndo
vicit.

O D E V I I I.

IN D. FRANCISCVM XAVERIVM.

*Qui fulgurantis vultus oppositu exer-
citum barbarorum vicit.*

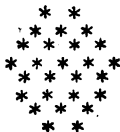
AD P. JOANNEM BAPTISTAM
CAPYCIUM GALEOTAM
SOC. JESU.

R Et rō Saberi lumine barbari
Cessere fracti, plaudite, posteri;
Vultuquē percussos tremendo
Se propriis tumulare telis
Pudor coëgit: quantus erat ducis
Stupor frementis, cūm caderent metu,
Et cladis elapsos acervo
Fulmineo metuendus ore

Met.

Merfaret hoſtes opprobrio ? iſprocul
Tèr ipſe ſiccam ſanguine barbarus
 Momordit haſtam, ter pudendam
 Funeribus reparare ſtragem,
Juravit aſtris, ter refugas retrò
Convertit atro lumine palpebras,
Vultuquè ter viſo Sabèri,
 Comminuit ſua victus arma.

Bethlem Siculo

O D E I X.

IN INFANTIS DOMINI PRÆSEPE.

*Ex Drepanitano lapide sculptum
opere Siculo.*

AD P. ANTONIUM FERRUM
Soc. Jesu.

Romulidæ laudent animatas forfice sylvas,
Et belluatas arbores,
Laudent Alcinoi pomaria splendida regis.
Hortosquæ latè pensiles;
Quò me Calliope dulci vocat ebria Phœbo,
Narrabo vates plurimus;
Translatam vidi Drepanensî pollice Bethlam,
Credant poetæ posteri,
Inque hyemis medio dùm formosissimus annus
Opes odoras explicat,
Hyberno vidi nitidas à germine rupes,
Et flore lætas non suo,

B

Sta-

Stabat bruma virens, & fortus melle December
Non invidebat Junio.

Ecquid odoratis narrem proscenia sylvis,
Fulvas & auro belluas?

Illac ungue feras jam jam raptura minores
Sævum minabatur Lupa,

Hæc Cervi auratis fugientes cornibus undas
Diverberabant vitreas,

Mitibus audaces pendebant collibus hædi,

Et rupe gaudentes capræ:

Limpidus hos circum crystallo supplice rivus
Vocabat ad potum greges,

Luxuriabat aquis labentibus hæc Amaranthus,
Ridebat illic Lilium;

O quàm monstra mihi dederunt felicia scenam!
Anceps voluptas constitit,

Monstrabant hilares artis mendacia fontes,
Quos non Apellæus liquor

Duxisset melius, circum sincera nitebant

Ium regna Naturæ, Polum

Vertice tangebant montes, simulare theatrum
Spartis renidentes comis,

Implebantque oculos immunia vomeris arva,
Et rura falcis nescia:

Splendida Rhegini lateant miracula ponti,
Nec blandiamur æquori,

Quòd liquidas faxis statuens mendacibus urbes
Vincat theatra Cæsarum,

Nec cives in aquis trepidare fugacia jactent
Palatiorum culmina,

Quæ Dea per vacuos fugit Morgana colores,
Ut plebis errat fabula:

/ Ipse ego prospexi longinquas devius arces,
Suisque regna turribus,

Quæ

Quæ nostro procul orbe jacent, salientia passu
 Vidi fugaci flumina,
 Obstupui, ternos Æthræ de limine Soles
 Bethlæ exulare collibus,
 Luciferà plenus lymphâ crystallinus orbis
 Phœbi micabat æmulus,
 Rupe sub adversa vitreis splendoribus orbem
 Terni laceßentes globi
 Lumine cingebant Cœlum, festosque ter amplum
 Montes coronabat jubar;
 Siderei fugitiva Poli de limine caulam
 Dùm stella monstrat gentibus,
 Imperiosa Magos peregrino ducit ab Orbe,
 Qui corporato Numini
 Regia divitias dant munera, vivus ab ore
 Ipsi ut efflabat lepos!
 Quantum erat splendor! saxa ut spirantia fecit
 Ferrique acumen, & ingeni!
 Materies animare novos ut saxea vultus
 Discebat! ò felix manus,
 Vivere qua lapidem datur, ò miracula magnæ
 Donanda Cedro dexteræ!
 At quæ Calliope merito te carmine tractet,
 O scita tellus Trinacris,
 Mollia quæ gestas illustri viscera saxo,
 O mite sidus Insulæ,
 Parthenope immortalè tua sub imagine fulget,
 Et, ipsa quod Siren stupet,
 Prodigiousa micant sicutis præsepia fabris,
 Quos invideret Phidias:
 Si dociles adeò lapides geris, Insula, qualis
 Est insulani indoles?
 Tantæ si charites spirant è cauitibus, insunt
 Quales aluminis gratiæ?

At quis Parthenopen optato navita cursu
Merces beatas attulit?

Dextera quæ sparsit tam prodiga deliciarum
Telluris artes Sicanæ?

Is, grave quem splendens armat cognomine ferrum,
Mores sed ornant aurci.

Cœlesti conceptus copulâ

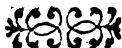
O D E X.

I N C O N C H A M

*Vt Mariana corona pariat
Margaritam.*

AD P. ANTONIUM AURIAM
Soc. JESU.

*Cum de Deipara immuni ab avita labe
sermonem haberet.*

UXor innubis pretiosa Cæli,
Cur lateſ udis, pigra concha, ſaxis?
Effer è lymphis caput, ò avari
Filia ponti:

Concha, ventofis inimica nimbis,
Non polus mugit, nequè turbulentum
Fulgurat, terret nequè te favillis
Horridus aër.

Te vocat Cæli nitor, & ſerenæ
Flagitant horæ, periere nubes,

B 3

Dex-

Dextra quas latè tibi dissipavit
Aura Favoni.

Nectaris puri tibi largus Æther
Pabulum brumæ genitale mittet,
Tu simul posces sitibunda roris
Dona mariti:

Concha , Cœlesti paritura nexu
Unicè fœrum , minimùm pudicæ
Parce te fronti dare , virginalis
Stemma nitoris,

Mitte scitari laqueata gemmis
Colla nuptarum , nihil allabores ,
Quò vocant aures , sibi nuptiales
Desere pompas .

Te sibi Cœli petit imperatrix ,
Verticis primum decus , ò coronæ
Dos , & ò semper populis serenæ
Gloria frontis:

Luce florescat viridi Smaragdus ,
Cernet ac ardens adamas nitori
Siderum , dulci madidus rubescat
Igne Pyropus ,

Hinc & Electri lacrymâ coronæ
Rideant , illinc Amethystus ornet
Divites regum chlamydes ab ostro:
Unio gemmas

Plurimas vincit , cui Diva donat
Virgo splendorem , & pretium : refertur
Nanquè per concham genitrice fusus
Virgine partus .

Elysium Christianum,

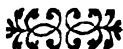
Hoc est,

Carthusiensis vite Panegyris lyrica.

O D E XI.

A D P R I M A T E M

Totius Ordinis Moderatorem.

Ergo ille felix, laureato Regiam
 Qui furto opimus occupat?
 Et ille, cujus arca gazam strangulat,
 Nomen beati possidet?
 Ah ille prosper, terquè, & ampliùs, suus
 Qui spirat auras, ut solet
 Carthusianæ rupis almus accola,
 Tuti è recessu pectoris
 Negotiorum spectat errantùm globos
 Beatus exul urbium,
 Fugitquè turbas, & loquelæ lubrica
 Jactantioris crimina,
 Nèc bellicosà suscitatur ungulà
 Equi vocantis prælium,

B 3

Nèc

Nèc , situmet Aquilonio fastu fretum,
Boreaquè nigrescit Thetis,
Flens obstinata voce frangit sidera ,
Ut bella Neptunus premat,
Nil infideles Nerei timens vices ,
Quas non reponit, mercibus.
Aureis decoras larga cùm spicis comas
Æstas in arvis explicat,
Non frugibus, cùm fluctuant Zephyro, timet
Larrantis iram sideris,
Se plenus ipso dives, & parvo satur
Momenta ruris despicit.
Ergò aut pudici affectiones pectoris
Suo maritat Numini,
Aut de serenæ mentis alto culmine
Errata damnat gentium,
Amatquè sylvas, & patronis urbium
Venale linquit otium ,
Aut se cruentat scorpionibus, levi
Aut fuste sævit mitiùs:
Idem perennis tota seculi gaudia
Vi lacrymarum comparat,
Sterilesquè curas suavè crudus amputans
Beatiores educat.
Ubi fluentes luce crines, splendida
E nube Phœbus extulit,
Ut lætus, ut vitale lumen ebibit
Securus hæres Ætheris!
At, siderum cùm ducit agmen Hesperus,
Silentis animi musicen
Hinc indè cogit, ut potenti debitum
Pæana Numini canat;
Ut acta in orbes impigrâ curtant manu
Dapem ministravit rota,

Suumq;

Suumque properè cœna visit hospitem,
 Deiquè convivam petit
 Non erudito nobilis regum foco, aut
 Adulterata juribus,
 Sed lauta parcè, quæ nèc irritet gulas
 Fastidiosas Cæsarum :
 Post hæc sopori membra succumbunt dato
 Exuscitanda tinnulo
 Mox ære, rursùs ut Deum vincant prece,
 Dùm nox canentibus favet :
 Rotantur interim Orbe majores globi,
 Nubes ab alto mugiunt,
 Reges cometæ arbitrio mutant suo,
 Minasquè latè jactitant,
 Se regnat ipse, Fati & irridet minas,
 Et vana Sortis munera,
 Domitosquè sensùs mentis inimicos suæ
 Securus infra se videt,
 Gaudet libentèr montibus, quòd eminent
 Viciniores Ætheri:
 At cùm tonantis nimbus armiger Poli
 Trifulca portat fulmina,
 Si belluosa montium capita ferit
 Telo timendus Juppiter,
 Nihil ruinarum innocens testò timet,
 Dùm summa nutant culmina,
 Sed rupium fastigia insidens premit,
 Viamque spectat fulminis
 Securus iræ : pauperum sedes, tenet,
 Nunquàm tonitru concuti,
 Nec fulminanti subjacere dexteræ
 Terrentis elatos Jovis;
 Vèl stans adorat Numinis potentiam,
 Vèl multus in genua Cruci

Affigit animam: flammifer nimbus ruat,
Procurrat in terras fretum,
Subversa volvat in procellis oppida,
Orbem ruina conterat
Labens tumultu fractus infano Polus,
Non pallet ipse: præparet
Lethum corusco miles ense barbarus,
Niteat securis horridum,
Quod ipse totis imprimit labris Cruci,
Non dulce franget osculum;
Frondosâ cum bibit aure sylvæ murmura,
Tot ipse linguas excupit,
Quot vestiunt frondes nemora, solus choros
Ut æmuletur siderum;
At, quæ propinquâ fronde lambit Æthera, ac
In astra tendit brachia,
Arbor beata dicitur: quærit Deum, &
Implorat authoris fidem;
Simul rosetis cinctus Aprilis nitet,
Patuloquæ risit aëre,
Jussitquæ terræ pullulare gaudia,
Tèr ipse spargit lumina
Latè per agros: en, ait, totâ ferax
Tellure Numen emicat,
Qualemque scenam è flore clamanti artifex
Natura descripsit Deo!
En manè solvit germen, ut numen colat
Linguis Crocus rubentibus,
Caputquæ tollit, & patenti Lilium
Labro osculatur aërem,
Blandisquæ mollis Acanthus auris annuit,
Mittens odores Ætheri,
Violisquæ splendescunt genæ, rorantium
Ubi salivâ siderum

Lavere vultùs ; atquè ut è stellis bibant,
Terrena spernunt pocula ;
Eos quazdrigis vexit ut fulvis diem ,
Aves sonorùm garriunt,
Simulantq; concentum Poli , cun&æ suo
Loquuntur auræ numini :
Tu nèc moveris segnior vel stipite ,
Putri lacuna pigrior,
Et caute pervicacior vel Alpium ;
Hæc eloquutus floribus ,
Plorans serenùm multiformes arbori
Stylo querelas imprimit,
Ut planta crescat irrigata lacrymis,
Questusquè fiat altior:
Tu mollè rides inter Orbis lacrymas,
Te flere cùm longùm decet ,

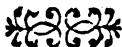
Desertum deseritur

O D E XII.

IN D. CAPRASIIUM.

*Qui eremo relicta, in urbem venit, ut
jactura vite pro Jesu laurea
potiatur.*

AD PP. JUNIORES SOC. JESU.

S At umbra dulcis, sât placuit specus,
Sât sylva gratis conscia lûcibus,
Stat surda non amare saxa,
Et vacuos populo recessus.
Oblivioso stertat in otio,
Curetque sylvas forfice tonsiles
Cui muta subridet voluptas,
Et Platani genialis umbra;
Eheù recedant lustra, ferocibus
Premenda Pardis; horrida lætæum
Immulsit humorem Læna,
Cui placet ingemuissæ saxis,
Hunc tauriformis progeniit flex,
Dùm sic renidet rupibus immori,

Hunc

Ut siccat in venis cruorem,
Qui melius fluitaret urbe;
Non imminenti fulgur acinacis
Hoc turbat imum pectoris, est mihi
Lux illa vitalis, coruscat
Ex acie licet illa ferri:
Ibo cruentis obuius ensibus
Quocunque Numen me rapiet, necem
Subire certus: me satelles
Pennigeris feriat sagittis,
His raptus alis astra super ferar;
Injuriolis concremet ignibus
Me tortor, his flammis comatus
Adiiciat quasi sidus Æthræ;
Tetros catenis addite carceres,
Arctas numellis jungite compedes,
Erectus in nervo morabor
Carnificis venientis ictum:
Tenebricoso carcere me premat,
Sic luce toto pectore perfruar;
Sævique me frangat catenis,
Sic fugiam super astra liber;
Crudis Theatrum Tigribus offerat,
Et concitatis membra Leonibus,
Curru triumphali Leones
Edomiti fera colla flectent.
Sic cordis ardes intima cernere,
Tyranne, vecors lancea perforet
Hoc pectus, at profana nostro
Religio procul erret ore:
Cervice tortor deripiat caput,
Non mente Christum, & pectore dividet;
A fronte si comas revellat,
Numinis est numerare crines.

Nup.

Nuptiæ virginales :

F P I T H A L A M I U M

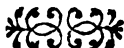
IN D. CATHARINAM SENEN,
ET DOMINUM JESUM.

*A quo virginis digitus annulo indui-
tur nuptiali.*

O D E X I I I.

AD D. LUCRETIAM DE CAPUA

Cum sub pulla veste inter domesti-
cos parietes virginum sponso
se dicare medicaretur.

Diva, virginum patrona,
Huc decentes flecte gressus,
Cincta Lilio capillum,
Ore præteri rosæta,
Ulna certet cum Ligustro,
Dextra solis ludibunda Gelsiminis grandinet :
En

En volavit Axe Cœli
 Jesus in sinum puellæ,
 Sed pudore pectus auxit;
 Quid moraris nuptiales
 Excitare, Diva, plausus?
 En marito bella nymphae dextra fulsit annulo;
 Lacte purior Decembri,
 Flore gratior Martio,
 Quem Diana rore sparsit:
 Qua pudicæ & oris aurâ
 Liliorum labra vincit,
 Quando sponsi blandientis osculatur dexteram:
 Par Rosæ nitescit albæ,
 Quæ videtur stella ruris,
 Quam nivoso cum Ligustro
 Jam pruinæ lacte pavit
 Aura florum blanda nutrix
 Florulentis subter Ætnæ fabulosæ collibus:
 Retrò gratiæ Rachelis
 Ite, Jacob his cale scat,
 Nè nives, Susanna, casti
 Prome pectoris tepentes,
 Queis senectus arsit audax,
 Quæquæ, cedat, Assueri vinxit Ester pectora:
 Ore gratiæ pererrant,
 Labra possident lepores,
 Frons nitentior Sereno,
 Et genæ florentiores
 Hortulis feracis Hyblæ,
 Et gemellos bina Solcs æmulantur lumina;
 Funde conchis, turba, lymphas
 Quæ perustus pulvis horret,
 In plateis ecce pompa,
 Sponsa fulget èn puellas

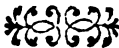
Lu.

Luculenta præter omnes,
 E fenestris discolores evibrate flosculos:
 Pulchra signet Caltha nuptas,
 Iris annotet senectam,
 Labra virginum pudica
 Flore citreo nitecant,
 Sponsa Lilio notetur,
 Universis more nimbi Gelsiminus incidat:
 Ut volatiles capillos
 Ventilare gestit aura!
 Instar Hermi negligentis
 Stare ripis otiosum,
 Sic comarum fluxit unda,
 Et decoros sæpè colli transit ultra margines:
 Quicquid Indus unionum
 Dives offert, aut avaro
 Gange quicquid fulva celat
 Unda, fulget in capillo:
 Sic lapillos claudit aurum,
 Et petitis orbe toto colla gemmis fulgurant:
 Hæc per artus enitescunt,
 Atquè fascinant ocellos
 Ebriosos luce rerum,
 Quas adorat pronus Orbis;
 Candicantis sed pudico
 Quas reservat illa gazas in recessu pectoris?
 Qui pudoris est Jaspis!
 Ut spei nitet Smaragdus!
 Lacrymarum quale Electrum!
 Non amasse, quo fatetur,
 Quicquid Amoris est Pyropus!
 Quantus albet præter omnes virginæ Unio!
 O, clienti, Diva, plaude,
 Siderumquè duc choreas,

Vol

Vel ab astris excitetur
Nuptialis iste plausus,
Fausa lumen stellas tollat,
Dignus istis ille pompis callis esset lacteus.
Cerne, noster ut puellus,
Quo sub uno clausa splendet
Ipsa siderum venustas,
Melle roscidum beato
Nescit osculum parenti!
Cerne gnati Virgo lumen ut propinat gutturi:
Suave ducit ille nectar
Ore pendulo papillis,
Dum labella dulcè rident,
Ac ocellos dum madentes
Fluctuanti luce flectit,
Ditat omnes diffuentis lucis imber aureus:
Blandus infans ut renidet!
Ut jocatur, ut triumphat!
Ut manu gaudet tenella
Implicare colla Matris
Flore puri creta lactis!
Ludibunda Vitis Ulmum sic revincit conjugem:
Dextra plaudit colla matris,
Tradit annulum sinistra,
Ornat ipse dona risus,
Qui reversas cæde Tigres
Molliisset; sponsa, munus
Sume munus, sponsa, Tuscas pulchra præter virgines:
Cæde festas, Diva, Pinus,
Nuptiales ure tædas,
Bis cremetur sylva Cynthi,
Lucus ardeat tær Octæ,
Astra quamvis flamma lambat,
Non quit ignes virginalis æmulari pectoris;
Spon-

Sponsa torret, sponsus ardet,
 Utriusque pectus Ætæ
 Vincit ignes æstuantis,
 Quanta Strongyle per omnem
 Flagrat annum, cedat: Eure,
 Eure, surge, Caure, perfla, frigerate pectora:
 Parvus infans, sed gigantem
 In medullis fert amorem,
 Tenue pectus, ast ter amplos
 Gestat ignes Vesviorum.
 Surge, mater, & gelatis
 Curre lymphis, sparge, mater, frange flâmas Parvuli
 Lusimus satis, superquè,
 Æmulatæ veste Cynos,
 Lilia, & Rosas olenti
 Ore, virgines, favete;
 Innocentes matte lusùs
 Auspicante, quæ puellum lacte nutrit virgine,
 Unus urat pectus ignis,
 Lacrymosis ille fumi
 Absquè nubibus serenus,
 Ipsa quali flagrat Æthra;
 Virginalis flos nitefcatur,
 O puellæ, & cras easdem quæque speret nuptias

LIBER II.

Colossus Rhodius.

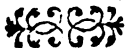
O D E I.

AD D. FRANCISCUM

CAPYCIUM GALEOTAM.

In dilectissimi parentis obitu

*Regnum Neapolitanum Regētis à latere
Hispaniarum Regis, Ducis
S. Angeli, &c.*

QUalem colossū, quā Rhodus imminet
Formosa ponto, mercibus urbium
Pressæ salutavere naves,
Ille daret sua crura puppes

Cum

Cum nare subter, dulcis ut oria
 Portus tenerent quæ vel ab Africâ
 Proræ, vel Europâ venirent,
 Aut Asiæ, Americæve regnis;
 Suspexit altis Curia palpebris
 Virum Regentem Parthenopæ caput,
 Qui solus infra se videbat
 Quantum hominum docuere leges:
 Sui fuerunt juris ab exteris
 Quantum eruditæ mercis Itonia
 Minerva vexit, aut amici
 Vatibus expedire portus;
 Cum cæcus atrum turbo per aërem
 Sæviret, urbis perdidimus decus,
 Nobis & archivi ter amplam
 Vis rapuit furiosa mentem;
 Quis acta promat publica? proferat
 Quis jura regni? justitiæ tenor
 Ne stare confusus minetur,
 Aut patrias violare leges:
 At, Sors, inani sævitia furis,
 Cum cura Regis transtulerit togam
 Interga nati, quæ suescunt
 Regni iterum tolerare pondus;
 Non matre vecors Pallade nascitur,
 Nec Davus acrigignitur Oedipo,
 Heroe sed nascetur heros,
 Nec generant Leporem Leones:
 Nil Galeotæ non peragent manûs,
 Quas & benignis luminibus Deus
 Tuctur, & sublime mittit
 Ingenium per honesta rerum:
 At quis Jacobum pro patriæ statu
 Toto tonantem pectore scripserit,

Cum

Cum fœda flammatus vibrato
In scelera eloquio ruebat?

A bracteato quis sapientiùs
Secrevit altos obsequio dolos?

Prudentiores quis querelis
Nobilium rescravit aures?

A regiarum quisvè tenaciùs
Togam decoro pulvere sordidam

Ubiquè curarum gerebat,
Queis pavidò fluitabat æstu?

Solùm Regentis nomen in insulas
Erat sat ipsos pellere Spartacos,

Quòt damna, quòt turbas sagaci
Fortis ab ingenio repressit?

Quis Regis æquè vel patrimonium
Defendit acri justitia, aut opes,

Et Civitatis jurà promptis
Consilii stabilivit armis?

Conemur ergo ponere nomini
Tanto colossus, sive palatium

Quà spectat urbem, aut quà supremus
Pausilypus dominatur undis:

Quid Galeotæ reddere partibus
Tu debeas, ò Parthenope, tuo

Servata Regi, testis ambit

Qui patriæ populus parentem:

Qui candor illi splendidus eloqui,

Quæ clara Suadæ vis inerat labris?

Regale quod subter serenè

Fronte supercilium micabat!

Proh quantus altis fulgor ab artibus,

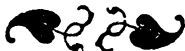
Quantoquè virtus rara choragio

Stipavit herois potentem

Fata virum reparare mentem?

Quæ

Quæ cura justî cor tenuit ? fides
Quàm certa rebus sub trepidis stetit ?
Lucebat ut Dei per omnem
Religio Tiberina cultum ?
Nunc ille pennas spiritibus datas
Exercet ævi perpetis incola,
Et tutus inconcussa lucis
Munera participare gaudet ;
Excelsus olim consilio, & manu,
Fractis in ipsa criminibus fuit
Tellure magnus, nunc supernæ
Non tenuis nitet hospes arcis
Nunc ille Cœli è culmine fulgidus
Humana ridet nubila mentium,
Curruquè prævectus decoro
Sideribus, sua fata calcât.

Inimicum Lunæ Sidus.

O D E I I.

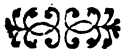
IN ALEXANDRVM VII. PONT. OP. MAX.

Sub gentilitii sideris allegoria.

*Cum ab ipso pecunia Romano sufficeren-
tur imperio, quibus incitatus Ca-
saris exercitus de Turca vi-
ctoriam reportavit.*

Ad Purpuratum Nepotem

FLAVIUM GHISIUM.

Quo, Roma, Ponti margine Ghisium
Sidus benigno nascitur omine!
Ut fulget immortalè stellas
Lumine præteriens avito!
Qualis minorum splendidus ignium
Formosa ducit Phosphorus agmina:
Connivet ut terris amicum!
Utquè hyemes, refugasquè latè

Gra-

Crato tenebras lumine percutit!

Ah fallor : alto non salit æquore

Hæc stella , nec suevit comantem

Oceano tumulare lucem ,

Totique mergi nescia fluctibus

Affulget Orbi : nàm jubaris tenax

Affingit Arcton , quæ renidet

Ungue, fretis metuente spargi;

Terræ nec hujus gratia sideris

Injurioso tingitur halitu;

Nec lumen intactum profanat

Accumulata vapore nubes:

At illius de vertice luminis

Comit modestis se radiis Pudor,

Et splendidi crevere Mores ,

Et nitido micat ore Virtus:

Illo nitescunt lumine litteræ,

Quas nostræ gignunt sæcula, sæcula

Quæ Ghisio conflantur auro in

Rastra avido redeunte ferro:

Hac Iris aurâ lucis Iberiam

Junxit futuri provida Galliæ,

Minatur hinc armata Bessum

Relligio mutilare Martem.

Hac luce ~~victrix~~ his radiis ferox

Pellet cometam ex aëre Thracium:

Ne tentet audax luctuosâ

Luce poli violare risum:

Hoc & secundo sidere puppibus

Pontum, sodales, verrite, barbaras

Terrasquæ, portusquæ, & ruentes

In gladium sociate reges:

Huic monstra cedant, hoc mare Balticum,

Altumquæ Tigrim lumine navigent

qui-

Quicquid divinis calescunt

Moribus irradiare terras:

Ægyptio quæ numine pullula:

Superba tellus, quæ tremulum Pharos

Turrita prospectat profundum,

Niliaci Cynosura regni;

Quæ concolorem reddere vultibus

Fidem fatetur Maurus, & Æthiops;

Quæ torret undantes arenas

Sol nimius, Libyæ tyrannus:

Quæ cum moratur prælia Bulgarus

Equæ feroci pendet ab ubere,

Cum lacte mixturus cruorem,

Arma simul caluere bello:

Quæ regna Chani spiritus excutit,

Spiratque Martem Tartarus, & nives

Dissolvit hostili cruore, ut

Sternat iter per acuta pugna:

Ut regna crescunt sideræ novo

Sub imbre lucis! pronus ut accipit

Diem Orbis! ut spirat serenum

Ghisiaco redimitus astro!

Te tæ, Mameret luridus, aspicit

Caliginoso lumine: quot tibi

Hæc stella portendit procellas,

Quantam Erebo canit ore stragem;

Quantam Gelono non hilari face.

Cladem auspicatur pronuba funerum:

Dumbella, cædesque, & timores

Austriades vibrat ense Mavors:

Vides ut atro lumine palpitat,

Mæretque fractis Cynthia cornibus!

Ut torva permutat fugaces

Sæpe suos nimis ipsa vultus!

C

Agno-

Agnosco monstrum : sollicitæ patent
Lunæ timores : sanguine fluctuat

Fumante Transylvana tellus,

Austriadum ut micuere dextræ :

Hic clara spirant vulnera, & aureis

Horrent recisæ cum capulis manus :

Et membra, deformesquæ truncos

Jam phalaris viduatus urget

Equus : jacentis dùm domini sagum

Cognoscit acri nare, nè accipit

Ab hoste sessorem : hic Geloni

Fixa oculo ducis hasta fervet,

Magnisquæ jactus vulneribus cruor

De more pleni gurgitis exilit :

Qualisquæ, discordante Cœlo,

Æthereis volat officinis

Pulmen fragores arcibus afferens,

Et dura gaudens frangere matmora,

Igni dearmatum trifulco

Sponte suis perit in ruinis.

Cadens Molimus Teutonis à manu

Palmà cruorem spargit in Æthera,

Objurgat & Cœlum, & minatur

Ense novas iterare strages :

Pudore mersus, consilii minor,

Terramquæ, Cœlumquæ horridus increpat

Mustaphus, & sparsas retentat

Reliquias reparare belli,

Spektat, Dianæ fragmina sericæ,

Insigne gentis nobile Thraciæ,

Impunè differri per auras,

Ac viduis volitare campis :

Non indecoro vulnere saucius

Ametus ardet damna reponere,

Dùm

S E C U N D U S 51

Dùm (sæva post pugnam voluptas)
Pulvere quo jaceat Selassus,
quo Selimus, quæritur: excitat
anguis bellum buccina pertinax;
Horrent feroces dùm cruentis
Cum galeis, clypeisque vultus.
Hic est. refulget frangere Ponticam
Hæc stella Lunam, nubiferas micat
Clarare terras, & timendis
Nectere fœderibus monarchas.

Marmorum, & hominum geminus pulvis.

O D E I I I.

AD D. JULIUM CAPYCIUM
GALEOTAM

*In funere carissimi genitoris , Ducis
S. Angeli, &c.*

Cum Regum Neapolitanorum Vil-
lam nuncupatam Podium Re-
gale penè dirutam viseret.

Sic est, Juli , degenerant suis
Cum sæculis , & delicijs : en jacet
Villæ erubescendum cadaver
Regibus , hinc satiavit Aulæ
Ventrem Voluptas , hæc Genius loca
Regnavit , hinc damnosa Cupidinis
Venus tèr exhaustit scatentem
Innumeris pharetram sagittis :

~ ~ ~

~ ~ ~

Hoc

Hoc illa templum nobilius Papho,

Hæc arvæ jundis visit oloribus,

Immisit hæc illac amores

Sub puero duce fraudulento:

Hic incalibat terra tapetibus

Conchyliatis: sponda cubilium

Textu Damasceno nitebat,

Et paries radiabat auro:

Micabat aer de laquearibus

Illuminatus; magnificum Gula

Tribunal hic erexit, ipsi

Hic epulæ meruere, toto

Ab amne missi Phasidos alites,

Dijudicavit, misit & exules

E fauce qui vulgò placerent

Nobilium stomacho sapores:

Hic ut moverent illecebræ gulam,

Corrupta multo fercula saccharo,

Hic cruda Vestinis peremptos

Ingluvies populavit apros:

Alunt inemptæ nunc populos dapes,

Quas explicant in cespite pauperes,

Suosquæ paupertas clientes

Fortuitis saturare gaudet;

Ubique regnat Mœstitia, & Pavor,

Qui spirat umbris, & Taciturnitas

Vocavit è sylvis cicadas

Regificas strepere inter ædes:

Sic fata versant intolerabili

Humana motu. At me movet altera

Regalis evastata sedes

Morte brevi, Galeota fato

Dùm cedit ingens: mens erat illius

Virile Regis delictum, sui

Ardebat ut zelus tuendi

Principis imperium! quot urbes
Suo vigeant nix humero, gemunt
Nunc derelictæ præsidio, fremunt
Frustrà sed omnes, dum reposcunt
Quem rapuit Libitina Regi;
Se regna totis viribus elevent,
Dic quando Rex illi inveniet parem,
Qui bella trans Alpes verendo
Vel poterat remove vultu;
Ni Phœbus erret, perdidimus gravi
Hac morte regni dimidium, duces
Tèr mille si bello perirent,
Astra, minus raperetis Orbi:
Messis ferentis nèc minus ardua
Curare pacis munera sedulus,
Regnoquè prudens imminentes
Sistere consilio ruinas.
Mortalis eheu cur obitum querar,
Substructionum torquè cadavera,
Disiecta quæ mœrent per agros
Præteream tacitus! per Orbem
Sublimiorum suspice turrium
Casus frequentes! per lapides jacet
Dispersa Pompejana moles,
Quam profugo pedè calcat hospes;
Vix orba fastu nomina continet
Neronianum: sentibus oblitum,
Suisquè demersum vetustis
Ruderibus cubat Herculaneum:
Amœna Tempe quid nisi floridum
Nomen? sed horror vepribus incubat
Telluris in fruges benignæ,
Quæ gemit opprobrio sepulta

Obli-

Oblivionis, nec nitet arborum
Cultu frequenti, nec segetum viget
Luxu, sed imputata squalet
Vinea, quin per opertâ lappis
Impunè currunt prædia palmites,
Et barbarorum colluvie putret
Ager beatus, dùm propinqua
Vertit & in lacrymas fluentia,
Emancipatis perpetuæ ferant
Ut signa terris tristitiæ: ruunt
Ergo vel altum sumptuosæ
Deliciæ, quibus aula splendet,
Quibus laborant regna, pecuniis
Gravantquè scitas artificum nanus,
Humoque nil prodest in Orbis
Quòd fuerit studiosa fastum:
Et ipsa tellus luxuriantibus
Quæ læta pomis ubera præbuit
Parens, sit in fruges noverca,
Nec gremio fovet alma messes:
Quòd si senescant rura fugacibus
Distincta pomis, nec juvat arbores
Vel fibra, nil mirum, caduco
Si folio speciosa fulgent,
Dum saxa, cautes, marmora Tempori
Cedunt edaci, dente quod atterit
Moles, & ipsarum ruinæ
Edomitis periere saxis:
Inquirat hospes quâ Babylonica
Turri revulsus præcipitet lapis
Typhone sublatus? superbum
Cum tetigit prope culmen astra,
Postquàm timores intulit Ætheri,
In Orbe sedem non tenet; urbibus

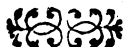
Infensa destruxit Vetustas
Annibalis metuenda dextræ
Sirenis olim mœnia: quæ viret
Felix feraces in segetes humus,
Campana prælargo ruinarum
In cinere amphytheatra lugent;
Contaminatus flet Parius lapis
Priscos nitores, marmora culmine
Disiecta putrescunt, politis
Quæ paria emicuerunt gemmis.

Alpes Ghisiæ.

O D E I I I I.

DE ALEXANDRO VII. PONT. OP. MAX.

*Sub allegoria Montis, qui in gentilitio
ipsius emblemate surgit.*Ad Purpuratum Nepotem
F L A V I U M G H I S I U M.

O Mons, fortior Alpibus,
 O pulcher Latij murus, & Italis
 Longè tutior arcibus,
 Non Atlante minor, tangere gestiens
 Conniventia sidera
 Latè Cælifero vertice, quæ tibi
 Mox coment radiis caput;
 Ut montis superas culmen Olympici!
 Nam mortalia prospicis
 Innubi lepidus fronte; supercili
 Dulci ut pondere terras
 Terrarum latebras! fulmina mugiunt

C 5

Infra,

Infra, solliciti latus

Nec Brontis strepitu palpitat horridum,
Audent fœda vaporibus

Nec velare tibi nubila verticem;
Tellus floreat Itala,

Nec cutes Gotici florida ferream
Martis diluviem, aut Getæ

Armatas hyemes, Suecus agat procul,
Armorumquæ sonantium

Tempestatem aliò Vandalus inferat;
Hic mons dum Latium tegit,

Defenditq; suis tutiùs Alpibus,
Non Marti dabitur via,

Non liber sceleri transitus, Italis
Non præceps Aquilo feret

Multo fœta viro nubila mœnibus;
Torrens fervidus hostium

Non sternet rapidis regna furoribus,
Secum delicias ferens,

Et gazas populorum, & decora urbium,
Regnorum & patrimonia

Latè diripiens, non sine civium
Clamore attonito; Scythæ

Frangant turrigeris æquora puppibus
Quæ servit Tiberi Thetis,

Vel quæ grande sonat fluctibus Antium,
Sirenisquæ sinum premat

Pinus Sarmatici filia Carpati,
Tyrrenum in mare barbara

Descendat Rhodope, verberet æquora
Remorum sylvis, nova

Consumant celeres vela Favonios;
Hic mons dum suus Itala

Prospectat domino littora vertice,

Non

Non Romæ Latium timet,
 Hic mons piniferis æquora navibus,
 Ac sternet mare cladibus,
 Et contusa sui fulgure sideris
 Lunæ cornua proteret:
 Ne Tellus superis invida destinet
 Rhoeto Brachia Delix,
 Armatum Encelado Palladis osculum,
 Ne conjux cupiat Gyges
 Junonis teneros oris anheliùs,
 Quamvis Centimanus petat
 Amplexus Cereris, fulmineus valet
 Plus nostri digitus Jovis:
 Extorquere priùs cogitet Herculi
 Clavam, spicula Cynthio,
 Marti tela gigas fortia, patrio
 Quàm Cælo rapiat deas:
 Vindex tangit honos numina: Vesbicus
 Phœbææ radio comæ
 Illustrare sibi speret adulteras,
 Cælo teste, genas? ferat
 Hoc Latona nefas? inferere aut caput
 Atlas ambiat Ætheri?
 Astris progenies debita scilicèt:
 Tellus terrificet polum
 Stirpis longimanæ credula viribus,
 Hostes quòt dabit Ætheri,
 Tot reddent superi funera: bis Jovem
 Nemo provocat; invidas
 Titanum furias sidera negligunt;
 Hic mons omnibus unicum
 Præstabit tumulum: i, fide gigantibus.

Vifus nunquam impunè Cometa

O D E V.

IN DEIPARAM.

*Vt tueatur Parthenopen , cui clades
Vefuvji, plebis tumultus, pestilentia,
& Iacobi Galeota patria patris
funus in memoriam revocan-
tur, ut se calitus admo-
nitam sentiat.*

A D D. A L O Y S I U M
C A P Y C I U M G A L E O T A M

In magni genitoris è vivis excessu.

O Quæ follicito numine temperas,
Cui cordi est pietas , Virgo , Neapolim,
Cæli fulmina fiftas,
Orbis crimina deleas ;

Eheu

Eheu quòt scelerum plus nimio memor
Cælum est, tòt repetit turbinibus caput,

Et dormimus ad ictùs,

Nec bræum excutimus scelus :

Quantus detonuit fulmine Vesujus,

Cum Cæli monitor crimina fervidus

Deterreret, & astris

Fumi nubila mitteret,

Terras igne truci dirueret, quasi

Terrarum subitis motibus excitus

Exhalaret in Orbem

Totos faucibus Inferos :

Laxavit scatebras inde bituminum,

Quæ sub perpetuis solverat ignibus,

Cautes, marmora, ferrum

Evibravit in Æthera;

Felix, exitio qui rapuit caput,

Cui non fumiferis ardentis hiatibus

Fatalis fuit aura,

Quæ vitalis erat, nigro

Dum furtim trahitur sordida pulvere,

Vertitque in cinerem corpora debitum

Multo non sine fletu;

Sed majore malis metu.

Quæ non erubuit villa cruoribus

Duræ plebis? ubi tristia grandium

Non vestigia cladum

Impressit furor improbus?

Tectorum excidio mersa Neapolit

Vulgi fumat adhuc seditionibus,

Ac auctus populari

Pontus sanguine fluctuat;

Horret plus rutila strage Potentium,

Quàm cæsi pecoris sanguine serveat

U-

Urbis non sine luctu

Amplum Parthenopæ forum ;

Hic plebs mentem hominis vendidit, asperam

Horrendisque feram moribus induit,

Mercatu at cicur exit,

Frænum dum patitur famis :

Quod non fatifero Pestis anhelitu

Est molita nefas ? terra cadaveri

Multo cum foret impos,

Plebes per mare distulit

Fœdam passa luem corpora : sic novum

Tutis naufragium fluctibus addidit ,

Nostrâ & plenius arsit

Crateris mare lacrymâ :

An edocta malis Parthenope, recens

Funus bina super funera quæ tulit ?

Multâ fœmineum cor

Turget peste libidinum :

Majus Vesuvij gurgite flammeum

Pectus sarcophagis ardet amoribus,

Et præcordia vincit,

Cum vix bella movet Venus :

Quæ non contudimus fulmina vertice

Plagis deteriores ? utinam luem

Numen vertat in Afros ,

Urbem civibus impleat :

Qui funus Galeotæ sequitur dolor ?

Quo regale caret præsidio latus ?

Heu ! nunquam satis illum

Patrem patria luxerit :

Urbi quis poterit reddere dexteram,

Nullis quæ valuit fisa cohortibus

Emergentia regni

Retro fata repellere

Quæ

— Quòt servant schedulas scrinia supplices,
Expectare diù dùm proceres piget?

Frustrà mens ea , novit

Quæ subscribere , poscitur :

Sensit damna quoque & Roma, Quiritium

Dum responsa negat Regia litibus,

Serò & quæritur illa ,

Quæ regnum tenuit , manus :

Nèc vos , astra , bonis invida , noxiis

Divexare pudet regna vaporibus,

Telluri quasi defint

In tòt toxica principes ,

Funesto subiti turbinis impetu

Cum regni columen mors cita proruat ,

Dùm fit , dura cometæ

Primi vulnera sensimus ,

Mons

Mons Ghisius

Qui est

IN ALEXANDRI VII.

Stemmata.

PONTIFICIS OPT. MAX..
allegoria.

O D E VI.

Ad Purpuratum Nepotem

FLAVIUM GHISIUM

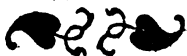

R Adicem posuere Alpes, vocalia doctus
 Parnassus antra contulit,
 Antra decora ederis, & amanti tempora Lauro,
 Permessus amnes addidit,
 E quibus indociles arcano gutture vates
 Dios furores ebibunt,
 Czlisferosq; humeros, & tergum accómodat Atlas,
 Quo fertur Æthræ machina,
 Machina par humeris, & tergi immobile pondus,
 Majore quod ferri nequit,

Lx-

S E C U N D U S 65

Læta supercilij gravitas donatur Olympo,
 Et frons serena cospici,
Apponit fronti viridaria fœta Ligustro
 Illustris Hybla floribus,
Dat celsum Libanus collum, æternaque ministrat
 Cedro comatum verticem,
Materiem, sacros possit qua sculperè fastus
 Manus Latini Mentoris,
Ætna suo præstat metuendum fulmine vultum,
 Cum rege quo regnum ferit,
Ultrices Aquilas superaddit Caucasus, Orbis
 Quæ nigra plectunt crimina;
Sed dextro è latere illimi pede defilit amnis,
 Extincta quo virtus redit,
Lævum instar Zonæ argenteæ præcingitur undâ,
 Qua dedecus mersum perit,
Fons salit è medio, meritum quo tingitur ostrum:
 Sic mons virescit Ghisus.

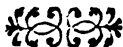
Aqui-

Aquilæ in natos experi- mentum.

O D E XII.

AD P. OCTAVIUM
CARACCIOLUM
Soc. Jesu.

*Cum decimum jam annum in Nobili-
um Collegio Rector juventutem
Neapolitanam religione , &
bonis artibus institueret.*

Qualis, ubi teneris cessant pubescere plumis ,
Immiti Jovis armiger ungui
Solibus exponit natos, nidiq̃ tenaces
Adverso committere Phœbo
Gaudet, & imbelles radiorum ferre phalangem
Hortatur plaudentibus alis:
Illi acie ancipites mordacis gaudia lucis
Ante timent, mox lumine visus
Infuso satiant, & certa è stirpe probantur,
Connivent, cum Sole jocantur,

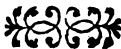
Nil

S E C U N D U S 67

Nil metuente oculo : Sic, ò dulcissime , ducis
 Patritiam prope sidera pubem,
 Ut Solis propius divini cernere fulgur
 Affuescant , & supplice vultu
 Invidiam pariant astris , dum sidera nasci
 Mirantur Sirenis ab unda ,
 Quæ fulgent majore coma , cumque astra fatigant ,
 Atque onerant altaria votis ,
 Tu castigatos convertis ad Æthera vultus ,
 Qui cognato sidere certant ,
 Ardentes lenis animos , & voce magistra
 Parthenopæus fingitur heros ,
 Corda pati æthereas cogis juvenilia leges ,
 Ne vitijs data præda senescant :
 Degener expellit refugo qui pectore numen ,
 Sive doli declinat in artes ,
 Igneus hunc frontis , vel amico fulmine torres ,
 Eloquij vel flumine terres ,
 Æternæ objectum lucis qui captat , aviti
 Hic decoris cognoscitur hæres ,
 Nutritur patriæ , ut dociles regat urbis habenas ,
 Aut galeâ deterreat hostes ;
 Quàm benè parvus eques fictâ proludit arenâ ,
 Et ferri meditatur in arces ,
 Seu gladium in speciem simulato Marte coruscet ,
 Ac irasci discit in hostes ,
 Seu juvat in clypeis abiegnas scandere turre ,
 Innocuas aut mittere flammæ ,
 Sive retorquendis alternùm luditur hastis ,
 Corda rapit galeata voluptas ,
 Et spectatrices fausta cum voce coronæ
 Contendunt attollere plausus :
 Assultu seu vincit equum , qui prostat in aula ,
 Et manibus se vertit in orbem ;

seu

Seù pede Canarias gaudet mutare choreas ,
Tripudium seù ducere Maurum ,
Advena qui spectat teretis stupet indolis ausum ,
Quæquè viro majora minatur :
Quid commissa valet tantis penetralibus ætas ;
Inviçtis Antonius armis
Testis erit Carafa, ferùm qui casside splendet,
Hungariæ dùm fulminat urbes ,
Eulmina qui repetant jubet ut montana rebelles
Non certa sine strage phalanges ,
Principis indoctus placidi juga ferre , minaces
Corde ferox premit Hungarus iras ,
Dum noster gravibus sudans chiliarchus in armis
Danubii metuendus ad undam
Emicat, Hungarico Germania sanguine magnum
Ductorem sibi provida lactat ,
Qui procul à Buda festinet Thracas, & ultra
Strigonji propellere fines ,
Jam video media sub bruma fluminis altas
Lætitiâ florescere ripas,
Incipiunt hilares motare cacumina Quercus ,
Et cupiunt descendere in undas ,
Ut valeat cursu fluvius glomerare secundo
Et victum, & stipendia turmis :
Si placet illustrem virtutis quærere fontem ,
Pace tua, Germania , dicam ,
Semina militiæ nostro Sirenula Marti
Fausta suos dedit inter alumnos .

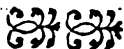
Ghifium Sidus

O D E V I I I.

A D A L E X A N D R U M V I I.

P O N T. O P T. M A X.

*Sub Stella allegoria, quæ in Ghisia
gentis Stemmata fulget.*

STella, quæ regum regis una leges,
Quæ tibi proum moderaris Orbem,
Fida Romani Cynosura Cæli ,

Arbitra Mundi,

Dulce per magnas jace lumen urbes,

Ut tuo lætæ niteant sereno,

Pande Germanis oculos sub atra

Nube latentes :

Mitè connives? age fulgur illò,

Mens ubi turbat sine lege, nigro

Concolor Cælo, populos. & afflat

Hæresis, Hydra

Illa, quæ claras inimicat urbes;

Hydra, quæ multi capitis tremenda

syl-

Sylva, fecundumquè malum, veneno

Inficit Orbem:

I, tuæ quò te feret aura lucis,

I procul quò te vocat atra Pleias,

Frangere monstrosas radiosâ nubes,

Protere noctem;

Da faces, oræ glacialis arces

Pleniùs lustra, i, niteas Batavo,

I, feras Daco sinuosa puri

Frœna diçi;

I, tibi sparget famulare lumen

Pulcher astrorum chorus, & minantes

In Polum montes tibi se propinquo

Vertice sternent;

O tuo dulces radios Bootes

Pendulus nictu bibat, & gelati

Candidum stellâ cupiant Triones

Supplice lumen;

O tuos magnæ micet inter ignes

Angliæ tellus, tibi Maura lucem

Luna furetur, feris usta ploret

Jura Mametes;

O tuum visu jubat irretorto

Bulgarus spectet, malè per tinacem

Et tuus Moschum propiore vultu

Fulgor inaret;

Tu beas nutu Latium, tuaquè

Luce victrices Aquilæ probantur.

Alites nostri Jovis, ut Tonanti

Fulmina portant;

Non tuæ splendet sine flore lucis

Lilium Galli, speciosa Mavors

Ambit Hispanus decorare tanto

Arma nitore;

Me

Me tuus splendor jubet esse civem
Siderum , mentem benè pervicacem
Tu mihi donas , ruat ut per enses
Prodiga vitæ,
Siste me velox ubi Lithuanum
Ferro armorum Scythæ miscet imbre ,
Mitte quâ Succus sibi luctuosâ
Fulminat hastâ ,
Te per immitis furiosa belli,
Te per obstantes cuneos , per arma
Mente pugnaci sequor , & laceſſo
Voce tyrannos.

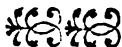

Felix in epidemiam antidotum.

O D E X.

AD P. HIERONYMUM
CATTANEUM
Soc. Jesu.

Qui anno MDCLII. toti præfuit ju-
ventuti, quæ Neapoli in Sossianum
secesserat, cujus & cura, & felici-
tate nullus pestilentia
occubuit.

Vulgus recedat: quò feror avius
Me major ipso? torvus eat retrò
Jam livor, & torno politum
Pindarico bibe dexter aure.
Carmen benignà: numinibus quoque
Modesta vultu carmina supplici
Pro victimà arident, odorà
Solliciti sine nube thuris.

At

At unde tanto plenus Apolline
 Sublime textum carminis ordiar?

Quis splendida versùs inauret
 In filice, aut adamante scribat?

Qui gurgēs, aut quæ ripa Cataneæ
 Ignara laudis? serpere lubrica

Quot famâ baccatur per urbes
 Plena tui, ingenijque terras

Splendore tanti lustrat? ut arripit
 Thybris secundi fluminis ostio

Nomenque, lumenque, & loquaci
 Talia vociferatur unda!

Gratus videri lumine temperas
 Dulci clientes, sed generosiùs

Te vincis ipsum, Sossianæ

Dum genium moderaris aulae,
 Latè scientem dum jacies exitùs

Mentem per omnes consilij celer,
 Nec voce, nec nutu, at remisso

Cuncta supercilio gubernas:

Si quando verbis crimina vindicas,
 Tunc lingua blando nectare spargitur,

Formido tunc errat decora

Fronte super, vel amica terret

Tunc ira culpas; dulcia perfici

Pulchrâ rigoris nube reconditus

Vultus minatur: qualis effert

Per tenebras radios Apollo,

Cum nubilorum gratia temperat

Lumen, quod ardet plenius aspici;

Amate fulgur, & timoris

Sollicitum remove frigus;

En vos benigno lumine sospitat

Prudens futuri temporis, acrium

D

En

En ille curarum catervas

Imperio necat irretorto.

His dum redundat carminibus Thybris,

Audivit ingens Vesujus, & comas

Excussit uvis purpuratas,

Ut biberet liquidum aure murmur.

Tantoque latus murmure frondeas

Demisit aures, rursus & arbores

Erexit omnes, & fideli

Ignē nives sine labe linxit,

Post hæc sonorum mugijt, & sinu

Jumi represit nubila splendidus,

Rursumque ter lambens pruinas

Hos calido dedit ore versus:

Regni columnas sternere flagitet

Injurioso Pestis anhelitu,

Virusque furtivum vibrando

Ausonias viduare terras,

Aut oppidis, aut urbibus ardeat,

Remotiores fulmine fortiùs

Perrumpat arces, fallat omnes

Excubias pede fraudulentos;

Contagium, te vindice, pellitur,

Formido, vel te, frangitur, auspice,

Salutis ò præsens labantis,

E laribus mala Sorianis

Electe Cœlo trudere; civium

Nec invidemus lancibus, urbium

Dum splendor immigravit arvis,

Delicias operosiores

Villæ dederunt, aurea vidimus

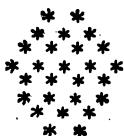
Nobis relabi sæcula, stipites

Jam melle roravere, & aurum

Molle rudes peperere trunci

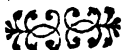
Nec

Nec disciplinæ lentus, amabili
 Nexu, severis seria cum jocos
 Misces, jocosa ne pudori
 Sidereo ferat aura nubem.
 Jussi precatu frangimus Æthera;
 Jussi sub ipsum ludimus hesperum, &
 Aglaja succedit Minervæ,
 Arbitrio Catanensis auræ.
 Quin ipse, furtim pectus ut ignium
 Bacchatur atris seditionibus,
 In alta, te viso, minantes
 Astra sinu premo-mutus ignes.

Ludus Gratiarum.

O D E X.

AD P. ANDREAM DE MARI
S O C. J E S U*Cum, ipso authore, in Sosiano annua
feriæ à studiosis de more
celebrarentur,*

Ludos cantet Apollinis,
Narret semideum munera Principum
Auro dædala futili

Doctæ non modicus bilis Horatius,
Me nec dona clientium

Græcorum feriunt, dextera Cæsarum
Æquat nec mihi præmia

Andrææ, nimum splendida conspici;
Ludus me rapuit mihi,

Quem villæ in patulâ lusimus arcæ,
Sub cordis penetralia

Ipse servet adhuc : O Ligurum nitent

Quan-

Quantum deliciae, quibus

Andreas pretium gratia contulit.

Ludo frangitur ut dies,

Victor saccharneas non sine plausibus

Merces depopulat, Ligur

Quæ misit Genuæ munera finibus;

Vivo sculpta corallio

Mors exucta genas fulgurat igneum, &

Pulchris corda timoribus

Consternata quatit: ridet amabili

Crux argentea lumine,

In qua totus inest Dædalus; iconas

Fulvi lacryma Succini

Ornat, Sarmatici divitiæ maris.

Nûm quæ divite despuit

Tempestate Tagus, quæ vomit aurifex

Hermus, muneribus potes

Permutare, quibus prodigus artium

Andreas juvenes beat?

An sic aurifero fulgidus alveo

It Paetolus, & obvia

Involvit rutilis arva liquoribus,

Fortunam agricolis ferens?

Nûm plenas Venetum prætuleris domos

Magnæ dexteræ? an aureos

Tu montes potiùs divitis Indiæ

Cures? cui facies parem

Quæ crystalla dedit splendidior manus?

Crystalla, indomitæ nives

Quæ montis pariunt, claudere lipsana

Dum gaudent, cineri decus,

Splendoremquæ sacris ossibus afferunt.

Non quos ducere spiritum

Jussit Parthasius, nunc homini sciens

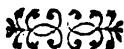
Vitam reddere , nunc Deum
E Cælo liquidis ferre coloribus,
Non quos vivere posteris
Cogebat memori marmore Phidias,
Aut saxo docili Scopas,
Andræ poterunt vincere munera.
Ut vultus Genuatibus
Spirat .de statuis vividus aspici !
Utquè artùs animat color !
Quæ ductis iterùm dextera pellibus
Telaspenè loqui jubet,
Et chartis , adicit Pergameis, viri
Pingens , & decus , & cutim , &
Dum vivens minio linça ducitur
Extremà prior Iride,
Discunt à digitis ara calefcere:
Artis gloria : cernitis,
Ut Divum effigies attonitis metu
Infundunt animis Deum !
At vel dura domant marmora temporis
Dentes , rodere præpetes
Quidquid nobilibus splendet in urbibus :
Æternùm viget omnium
Quam sub corde sui fixit imaginem.

Splen-

Splendeat dum feriat.

O D E X I.

AD P. THOMAM STROZZAM
S O C. J E S U*Cum primò Neapoli per esuriales XL.
dierum ferias in templo Soc. Iesu
concionaretur.*

O Qui, Strozza, styli fulgure bellica
 Vincis Scipiadam fulmina, mîribus
 Iris sivè cales, sivè minacibus
 Mens armata jocis ruit ;
 Præfens ingenio principis urbium
 Raptas corda, Jovis voce potentiùs,
 Cùm montes petit, aut culmina turrium
 Decurtat scelerum memor ;
 Linguae seù lepidò murmure laberis,
 Seù captis rapidus sensibus influis,
 Seù mentes terricis nubibus hispidas
 Lustras sole beatiùs :
 Circumfusa licèt sint tenebris, nitent
 Dulci corda tui lumine colloquì ,

D 4

Di-

Discedunt timidi, monstra, Cupidines,
Menti post ubi fulseris:

Sic quâ fervet adhuc Flandria cladibus,
Armis miles eat splendidus, aureum

Dum vagina tremit, ferreus obvijs

Stragem dividit hostibus:

Latè luciferi non acies styli

Gemmis atteritur, gratiùs at ferit,

Plagam pectus amat, si grave spiculum

Artis nectare spargitur:

Ex auro jaciat fulmina Juppiter,

Nescit terga minus rumpere montium,

Quàm si tela coquat Norica, follihus

Vulcanus Boream premens:

Nilus, dum sitiunt sole, novalibus

Undarum cupidis sordidus ingruit;

At campos melior divite recreat

Tempestate Tagus, celer

Thesaurum agricolis ducere fertilem:

Sic oris pluvia nobilis aurea

Dum tu fida beas pectora, eximinum

Fibras funditis extrahis,

Ut virtus sterili corde regerminet:

Nec robur minuit gratia, leniter

At non mollè fluis; non quia militat

Unguentatus, habet minus

Flaccus fulminei roboris, horridum

Ajax dum gladio fulminat, inclytum

Ensem Chrysolithis gestat Achilleus,

Nec cedit minus agmina,

Dùm gemmis capulus nexilibus micat:

Sic gemmas loqueris, fulminibus pares

Sed gemmæ feriunt, prosper et est tuo

Quisquis vulnere concidit:

De

Dicat Parthenope , quantus in impium
Velox ingenij surgis , ut impetu
Recto corda quatīs / dexter ut occupas

Arcem mentis , & excutis
Felix eloquio pectoribus scelus !
Qualis corde ferus , pulcher amabili
Vultu Alcibiades , cingere Lilijs

Gaudebat galeam ; moras
Loricæ violâ nectere sericâ ,
Aurataquè Rosæ scribere purpurâ :
At ferro juvenum sternere poplites

Castris arsit in hostium
Dicens ; magnanimi credite milites,
Pectus , quod roseis torquibus induo,
Devovi patriæ ; percutit æmulis

Solem dum radijs apex
Fulgentis galeæ , me super irruat
Tempestas equitum ferrea, Lilium
Pingam purpurei flumine sanguinis,

Quo florum superem decus :
Certant cum violis (cernitis ?) æneâ
Contusæ galeâ florigeræ genæ,
Lætus vulneribus quàm melius mea
Tingam cinnabari Rosam.

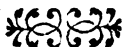
Natum cum victoriarum
auspiciis stemma.

O D E XII.

AD F. FERDINANDUM
PALMERIUM
Equitem Hierosolymitanum.

*Post fortiter emensum non sine victorijs
sacræ piraticæ tyrocinium.*

Sub Palmæ cognomini insitæ
allegoria.

FAvere quales Armigero Jovis
Solent canoris plausibus alites,
Cynique nidorum potentem
Supplicibus venerantur alis;
Plantæ minores cedere gestiunt
Palmæ. Loquaces te fluvij sonant,
Te sylva frondoso veretur
Murmure, te nemus omne curvis

Ado-

Adorat hastis , verticibus vocant
Montesque pronis , te melicæ canunt
Aves , & in ramis feroces

Nidum Aquilæ pōsuiffe gaudent.

Quin ipsa ad umbras Calliope fugit,
Et hospitali fronde cupit regi.

Ah mitte, te circum parumper
Pervolitet popularis aura:

Non indecoris en ederis lyra

Vestita totis te foliis petit,

Nectitque, te visa, coronas,

Datque tuis sacra ferta ramis.

Emit virenti te dominam comâ

Cedrus senectæ cedere nescia,

Pinûsque submittunt odoris

Cum lacrymis tibi colla, gaudent

Servire Olivæ , præmia fortium :

Ambit potenti stringere brachio

Te Quercus , & Laurus loquenti

Fatidicas tibi subdit umbras.

Amica Myrtus sed Veneris retro

Cedit, nec audet tollere verticem ,

Te Taxus umbrarum maligna , &

Funereæ metuunt Cupressus:

Truncique inertes ludibrium foco

Jam destinati, ac te prope stipites

Jacere formidant; nec alta

Auricomæ sociata Viti

Te curat umbris versicoloribus

Sequi per agros Populus ; arceat

Ni Vitis amplexum maritæ,

Et sibi sit satis umbra cælebs.

Videtis ! an me ludicra decipit

Imâgo fontis ? Volga, Borysthenes ,

Et Liris, & Ganges, & Indus,

Danubius, Rhodanusquè, & Albis

Palmam fluentis lambere gestiunt!

Vivisque lymphis in numerum canunt!

Fibrasquè radicis sonorus

Hinc liquido rigat Hermus auro:

Multo sed illinc flumine volvitur

Eurota avito trās fuga littore:

Præclara sed fonti superbæ

Plus Melithæ placet umbra Palmæ

Ex quo parentis de Melithæ madet

Hæc Palma lymphis, debita floridum

Ad Astra culmen (sacra tantùm

Terra valet Melithensis) effert,

Æterna vivas ò Melithæ precor,

Tuæ voluptas: ò sacra rhetorum

Corona, victorumquè, Palma,

O profugæ spatiosa cresce

Virtutis umbra: ah cur caput inferis

Sublimis Æthræ? latiùs explica

Comas recedentes in astra,

Et Latio expatiare campo.

At qui feroci missus ab Æolo

Tumultuatur nimbus ad Albulam,

Et læta funestavit arva?

Hic lacerat ferus Auster Ornum,

Illic ab ima subruit Æsculum

Radice, Caurus: sibilat Africus,

Ignarus, an Fagum trucidet,

An Tiliæ, Platanivè collum

Tempestuoso flamine conterat

An celsa frangat brachia Fraxini,

Tandem ferox, ac certus ira

Truncat agens capita alta Pinus:

Ip-

Ipso sed Eurus scævior Africo
Evertit, aufert, spargit, & integras
Minatur extirpare sylvas ;
Lenta Salix Aquilonis errat
Ludibrium ; contrita furentium
Mugit Notorum Populus impetu :
Quassata conflictu Boræo
Tristè gemit Terebynthus, Ilex
Nudata ramis ejulat horridum ;
Buxus Cytori gloria fluctuat,
Nescitquè cui vento caduca
Pareat : illacrymatur Alnus,
Traditque Electrum trans mare Caspium
Portare ventis : hìc Abies strepit
Ferens ruinam : illic per auras
Sparsa videt sua membra Robur ;
Proh quanta montes rexit, & æquora
Strages cadentum flebilis arborum !
Sylvamque consternavit ! hastis
Planta suis viduata luget :
Hìc sylva squalet, mœret ibi seges,
Aves queruntur, flumina murmurant
Infracta truncis : tu beatis
Sideribus, varijsquè Mundi
Servata ventis, ilicet altiùs
Sylvis decorum porrige verticem,
O Palma, & immortalè vivens
In Melithæ dominare Cœlo.

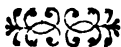
LIBER III.

Gulæ Amphitheatrum

O D E I.

I N C O E N A M

Quam Jo: Baptista de Capua Dux
Mignanensium Capuæ domi suæ
paravit Asturicæ Augustæ Mar-
chioni, cum Roma prorex
proficisceretur Neapolim.

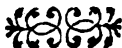

Semivir Assyriæ rex Sardanapalus ab aulâ
Hûc ventrem, & hûc gulam ferat,
Et se damnet avaritiæ, luxuquè minorem,
Suam relinquit Regiam,
His animam ponat mensis, dapibusquè tèt amplis
Cordis sagine confecret,

se-

Sedabitquè famem visu , explebitquè tuendo
 Vasti Charybdim gutturiis,
 Et stomachi Scyllam, licèt hæc latratibus audax
 Strages aprorum flagitet.
 Ast in cordis adhuc memores illapsa recessus
 Hæsterna cœna me tenet;
 Quis sparsum memoret peregrinis altile plumis,
 Piliquè non noti feras?
 Quis poterit narrare dapes, & digna vocari
 Jovis cerebrum fercula?
 Quis certantes ambrosiæ laudabit odores ,
 Et dulce patinarum chaos?
 India quot gravibus transmisit aromata mensis?
 Vis quanta fluxit sacchari
 Fercula lauta super, notos mentita sapores?
 Stetere turritæ dapes
 Dentibus excindi metuentes funditus, acrem
 Et belluata fercula
 Absterrere gulam, vel devastare palatum
 Rictu minabantur truci;
 Indocilem tangi visu daps illa Leonem
 Dum simulat, intus alites
 Servat, at hæc Urfum sævo dum monstrat in ore,
 Rhombumquè celat, & Scarum ,
 Hunc prope Tigris erat, dulces sed fracta liquores,
 Cibosquè de sinu dabat,
 Et blandè in stomachi penetralia descendebat,
 Solam voraret ut famem:
 Sic personato sub vultu delituerunt
 Dapes agentes belluam,
 Prodigiosa velut cupido spectacula ventri
 Tanquam in theatro traderent:
 Quot mare, quot tellus huc misit edulia, formis
 Tàm dissidentibus sibi!

Gestabat tumidà Starnas Delphinus in alvo,
 Et Phasis ales Lampetras,
 Siculi Perdix condebat ventre Pelori
 Discerpta saxis ostrea,
 Multa machærophorum farsit ficedula piscem,
 Mullisque turgebat Lepus;
 Scitamenta modis variant dum mille figuras,
 In folia latè candida
 Extenuata Ceres vestit pulmenta, bifundas
 Coacta per gyrum in rosas;
 Quid narrem attonito spumantia dona palato
 Lenocinantis Massici?
 Quid Græcum, liquido quod si contenderet auro,
 Vel fulgur auri vinceret?
 Quod risus veniens Vesuvino Lacryma clivo
 Commovit? uvæ lacryma
 Purpureæ purum cælato risit in auro,
 Calena spernens pocula:
 Quæquæ avidis libata labris jentacula, versit
 Cum sera lux in vesperam?
 Miscebant blandum Crystallina vasa nitorem
 Cum nive suo latè in sinu
 Fructibus imposita, glaciatis poma sapes
 Dabant stupefcenti gulæ,
 Sorberi facilis Thetis in cratere rigeat
 Mutans colores, divitum
 Saccharæis Ligurum gazis onerata gemebat
 Secunda mensa. plaudite.

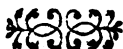

Divinum gulæ irrita- mentum.

O D E I I.

AD P. DOMINICUM JAMEUM
S O C. J E S U.

*In gratiam celebris Beneventane
ex patrio rure Cepa.*

O Vel Sithoniâ candidior nive
Quis te monticolâ spargat Origano,
Risus, Bulbe, palati,
Lascivæ soboles humi?
Præ te semimarem capum habeo procûl;
Se quamvis liquido dentibus offerat
Sparsum nectare, lautam
Bis, tæquè eijcio dapem:
Rivollora nites, Cepa, nè lacteo?
An te mellifluo merfit in alveo
Nili potor? ut albes
Vivo lucidior vitro!

Hoc

hoc formam speculo iudice corrigit
 tempestiva viro nympha, nèc appetat,
 Ut fornaceter amplum

Crystallum Veneti doment:

Su, mores cupiunt noscere siderum, &
 iervant astrologi dum genium Ætheris,

Splendes æmula sphæris,

Ægypti dea nobilis;

Hinc Nili sapiens accola vatibus

Ceparum spolijs impedijs comas,

Et cepis Ptolomæo

Regale implicuit caput

Quà Pelusiades villicus asperam

Tellurem ad segetes vomere mitigat,

Ut nascantur in agro

Bulbi, numina patriæ;

Vobis esca parum cognita, divites,

Qui cùm innocuas negligitis dapes,

Ut condita venena

Lanx argentea porrigit

Inter pennigeri Phasidos alites?

Cùm ex Oceani marginibus placet

Accersita voluptas

Ad nutum stomachi? licet

Indignetur atrox pontus, & obruat

Improvistus aquæ vorticibus rates,

Et quamvis Thetis undas

Armet perfida cautibus:

Huc Muræna Phari faucibus advolat,

Infanum Siculi delictum freti, &

Ducit Nauta Pelori

Concham, ludibrium Gulæ:

Illinc turbinibus militat Africus,

Hinc pugnat Boreas fulmine, pervia

Ven-

Ventri grande tributum

Antemnæ tamen invehunt,
Expectante coquo; qui tèt adulterat
Externæ Thetidos donâ saporibus,
Multa & polluit arte

Nativas Ceretis nives.

At Natura super prandia Principum
Synceras repetit delicias, suos
Scitamenta sapes

Quid contumpere gestiant?
Clamat: cur stomachi gratuitis strepant
Aversi dapibus? dextera virgines
Cur sic inquinet escas

Indis dives odoribus?
Convivisnè struunt prandia: an hostibus
Implacata gerunt prælia? cædibus
Fervent tecta, cruore

Mixto fluctuat atrium:
Heu! clades avium? stat capitis minor
Perdix, aligerum gloria, lancibus
Donatura liquores

Succis ambrosiæ pares;
Hinc tabo violas gutturis imbuunt
Pauus, cauda licet pulchrior Iride
Vernet, pascit avaram

Alvum candidior nive:
Depulsæ teneris uberibus gemunt
Hinc fuso vitulæ sanguine, quas ager
Surrentinus odori

Pastu graminis educat;
Armatum verubus non humilis focus,
Latè continuis splendidus ignibus,
Lenti flore caloris

Mitescunt epulæ rudes;

Hu-

Amor dùm dapibus torridus effluit,
 c pleno querulæ fercula sibilant
 In sattaginis æstu,

Et dùm cœna calet dape,
 xudat medijs pistor in ignibus,
 umantes epulas porrigit, advenam
 Nèc semusta saporem

Almæ sentit avis gula,
 infarcitur avis piscibus, alitum
 Piscis strage tumet, fercula glutunt,
 Ut subversa vomant, mox

Ut rursùs comedant, vomunt:
 Deditur ali venter, & evocat
 Diversis epulas orbibus, & placet
 Quicquid quæritur, ultrò
 Tritæ deliciæ jacent:

Hinc Lesboa petunt vina, nitentibus
 Et quæ dives habet palmitibus Chios,
 Cœnatoquè parès Jovi
 Vndam nectaris ebibunt.

Hesterniquè epuli seditionibus
 Dùm pugnat stomachus noctis in otio,
 Hospes prandia, somno

Luctans, crastina præparat:
 Jàm crudi redeunt manè, sed afferunt
 Majorem ingluviem ventre, jacentium
 Quem vix cæde ferarum

Venatrix onerat cohors:
 Hos dùm mensa cibis ambitiosior
 Longè dispositis poscit, ut excitet
 (Dulcis pœna) palatum
 Dudùm delicijs grave;
 Circum ipsi volitant fercula, fervidis
 Qualis prædæ inhiat Milvius unguibus,

In-

Inspectisque stupentem

Irritant dapibus famem:

Quid mutant epulas? prodiga Principum.

Callent delicijs guttura, non amant

Nutritura, nèc optant

Gustu, sed pretio cibos:

Quæritquæ attonita Clodius à gula;

Quid stultis sapiat faucibus Unio,

Illum par Cleopatraz

Bacchi viribus edomat:

Quid? nutrit famulo sanguine lucidas

Murænas maculis Pollio? proh scelus?

Sic humana, nefandè

Lurco, viscera devorat.

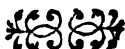
Gradivi gloria supplex.

O D E I I I.

AD P. ANDREAM DE PUTEO

S O C. J E S.

Suum in rhetorica magistrum.

*Cum Livianum illud celeberrimum
praelegeret: Annibal peto pacem.*

DUm nova Fata meam secum traxere ruinam,
 En Annibal pacem peto:
 Prodigiale precor
 Munus, & indignor: sed habetur gratia Fatis,
 Quòd te dedefunt arbitrum:
 Sola sit Annibalis
 Gloria, Scipiadas precibus superasse, vel armis:
 Deponit hic enssem, Africæ
 Ut prece vincat herum,

An-

Annibal ; egregijs belli quoque laudibus adde,
Nec tenuis esto gloria,

Alpibus edomitis ,

Annibalem cessisse tibi , cui numina,gentes
Ut insolentes frangeret ,

Erudiere manum :

Pidis at ingenio , celeri gladijque ferocis
Felicitate duceri ,

Ferre trophæa truci

Fingis ab hoste domum : Martis qui corde voluit
Sed infideles exitus

Non studet arma : sapis ,

Si sine sanguine restinguas incendia belli
Nutrita Romæ cladibus ,

Nè tua membra cremen.

Ast Italæ exultant Syphacis per colla catenæ, &
Indus ruinæ vel novo

Audit ab orbe sonum ,

Et patris, & patruï clarissima funera Pœno
Ter expiasti sanguine ,

Pellimur Hesperia ,

Gurgite captivus querulo tibi servit Iberus
Ferrique Romani jubar

Sicelis ora tremât ,

Sardinia plenas tibi servant horrea messes ,
Et Punicarum virium

Ipse cinis perijt ,

Me quoque ab Italæ amplexu tuus abstulit ensis
Fati faventis impetu

Prosperiore ferox ,

Quis scit, an ipse velis paci prævertere bellum;
Novi Latinos spiritus

Splendida cœpta sequi

Uti-

Utiliora procul nativo spernere fastu.

Sed fige metam gloriæ,
Scipio, siste gradum;

Altiùs ut volites, turpem ne quære ruinam:
Et verba quondam duplici
Sors mihi fronte dedit,

At non ipsa parem donarunt numina mentem,
Ut rerum ab alto cernerem
Fata sinistra procul:

Sim nunc ipse tibi documentum, & munera Sortis
Vili æstimabis: viderat
Arx modò celsa Jovis

Quem Romana avido metiri mœnia visu,
Carthaginis sub arcibus
Obsidione premor:

Cum Dea subridet nitido Rhamnusia vultu,
Tum numini credas minùs:
Integra pax melior,

Quàm lacerata gravis pretium Victoria belli:
Scriptum Latino sanguine,
Dum mea Fata volunt,

Annibalem Romana ferant vexilla per Orbem,
Qui dona pacis flagitet;
Scipio, & Asdrubalis

Me quoq; per spolia involve, & me Fama per urbes
Sortis malignæ prædicet
Nobile ludibrium;

Ille ego sum, plausi qui jàm bella, horrida bella
Venturus in lucem tener,
Me sacra claustra parens

Expugnantem uteri sensit, strepituque tubarum
Fortem querelam miscuit
Cum paritura stetit,

Excepit clypeo nascentem ad prælia Mavors,
E Nu-

Nutrice crevi Pallade,
Sustinui arma puer,
Dux juvenis (nostri hæc series sit pompa feretri)
Hispanijs in Gallias
Dum vaga bella traho,
Me per summa diu Fortuna pericula misit;
Post hæc ab Alpium vertice
Intonuere minæ:
Nubiferas fregi Herculeis par viribus Alpes:
Et incolam Alpium ferum;
Nuper & Italiam
Vincendo senui; lateri qui militat, ensis
Inauspicato consulum
Sanguine tinctus ovat;
Annibalis tremuit sub gressibus Apœninus;
Romano adaucta sanguine
Ense sub Annibalis
Mutarunt veteres trepidantia flumina ripas,
Cadaverumque ab halitu
Intepuere nives.
At te nec Mavors, nec te Fortuna fefellit:
Me Sorsquè, Marsquè in Italo
Deservere solo;
Ergò negas Fatis felicem incidere cursum,
Quem Martis inter exitùs
Sors furiosa dedit.
Te latet? illa levi ridet mortalia vultu, &
Typho insolenti perprimit
Quem ter ad astra tulit.
Quod fuit ad Cannas infelix Annibal, altæ
Carthaginis sub mœnibus,
Non sine clade mei
Nominis, es quoquè Scipiades; ne fide sequacis
Auræ secundæ Palladis,
Fallere vela parat: Sci-

cimus ut explicuit Maurus mea signa manipulus
Romæ sub altis arcibus ,

Cum mea castra Thybris

Indis extimuit captis , Numidæquæ ferocem

Equi refugit ungulam ; at

Nunc timet Afra nurus

Romani strepitumquæ equitis , lituiquæ minaces

Cum buccina misti sonos ;

Sit Jovis illa domus ,

Credideram lacerare meo Capitolia ferro ,

Orbiquæ leges scribere ;

Pectore ab Annibalis

Quæ nunc exanimes audent prorepere voces ?

Pacem precatur ? supplici

Nec datur Annibali ?

O pudor ! ipsa meos Cannensis pugna timores

Inauspicatos increpat ;

Vociferantur aquæ ,

Miratyr mea dicta Anio non immemor hastæ ,

Cujus trementi bellicus

Lusit in amne nitor ;

Quod nec speravit jam felix Africa , Martis

Opima fingens munera ; at

Tæduit Annibalem

Te , Fortuna , sequi , piguit servire triumpho ,

Victoriarum tædio :

Nunc peto pacis onus :

Ipsa recusanti obluſtantur verba palato ,

Pectusquæ tot rerum memor

Verba salire vetat :

Si patitur Pluto , refer huc , precor , Asdrubal , aures ,

Horrete , manes inclyti ,

Gloria quò cecidit !

100 L I B E R

Annibal ille ferox pacis nunc otia poscit,

Audite, Cannæ, perpeti

Quid mea fata jubent:

Audi Romulidum turbatus cædibus, extra

Ripam &, Ticine, diffue,

Si rabie unda tumet:

Audiat hæc Trebias, revomatquæ cadavera, Diti

Quæ nostra misit dextera,

Et clypeos, galeasquæ;

Hæc indignatus Thrasymenus, & arma revolvat,

Quantum & trophæorum hæc manus

Præcipitavit aquis

Expuat Eridanus, dextroquæ in margine tollat,

Speftet superbo lumine

Nunc ea Scipiades:

Post dextrâ hanc, quæ vivit adhuc, spectabit, & ensè,

Mentemquæ munitam artibus,

Et videat Numidarum

Italico toties perfusum sanguine ferrum, &

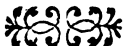
Hic dum trahetur spiritus,

Me quoquæ respiciat;

Immortale mihi pacis qui dedecus opto;

Nec sic protervè Scipio

Riserit Annibalem.

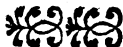
Pacis in Annibale dedecus

O D E I V.

In Annibalem , qui , pace per Sci-
pionem negata, Romanis
bellum indicit.

AD D. CÆSAREM MORMILEM,

*Cum centurio primi ordinis
crearetur.*

P Ræmia perdidimus belli, tot castra, tot urbes,
Duces, triumphos, gloriam,
Tot spolia, Italiam;
Hoc decrat, Fortuna, mihi; pacem ipse superbi
Victoris ad pedes peto,
Nec datur Annibali?
Quid? pacem petijſſe pudet: placet ire per enses
Quæ ſuſtinet Carthaginem,
Sic mea dextra monet;

E 3

Et

Et confanguineas satiabo hostilibus umbrās
 Ingurgitatus cœdibus;

Porrigat arma Furor,
 In mea nunc nimius descendat pectora Mavors,
 Tantum & Latini sanguinis
 Lancea nostra bibat,

Quantum contraherent ardenti gutture Tigres,
 Hyrcana quas tellus alit,

Aut glacialis Athos;
 Scilicet ingrediar patrias inglorius arces?
 Ad gloriam Pœnus novum

Straverit ensis iter;
 Hostes Italiæ quæram per viscera, magnus
 Si desit hostis, atterat

Annibal Annibalem.
 Erravi procul, emendet mea vota Gradivus,
 Dulci & ruina condere

Si mea busta juuat,
 Annibalem Romæ ipsa ruenſ si machina frangat;

Non saxa Mausoli invidet,
 Pyramidumquæ decus;
 Livida fata meo pugnas immittite ferro,
 Cujus sub ictu cuspidis
 Pallida Roma stetit;

Non hodie tot habet Romana potentia fasces,
 Quot cæde raptos consulum

Urbis ad opprobrium
 Præ se ferre potest media Carthagine Pœnus,
 Te, Paule, testor, inclyti

Vos voco Scipiadz, &
 Quot mea dextra duces stupidum detruxit ad Orcum
 Judex sit hostis, an nè Pax

Annibalem deceat:
 Imperium hæc potuit manus inclinare Latinum
 Nunc

Nunc molle pacis dedecus

Desidiosa peter ?

O mea Sors, illis committe pericula dextris ,

Fregero quæ Alpium juga , &

Perdomuere nives ;

Hoc caput obijciam , Romanus fulminet , armis ;

Audite , & Afri , & Itali , &

Hoc bibat aure Thybris ;

Non me Romulidæ superarunt ; deliciarum

Flores ut ensis mœssuit ,

Perdidit ille aciem

Sanguinis oblitus ; credat Carthago , malignum

Sic jussit astrum , ut impotens

Tunderet arma Venus ,

Texuit insidias meretrix famosa deorum ,

Est mater Æneæ , dolis

Romula bella foveat ,

Me Capuæ illaqueans luxu , tulit arma nepotum ,

Nomenquæ ad usquæ sidera :

Tollite me Capuæ ,

Demite Sephasiam Annibali , plumasquæ coactas

Servire segni culcitra ,

Vertite funeribus

Delicias , unguenta , rosas , hæc arma feroces

Dextro sine hoste proterunt

Proh pudor ! Annibales ;

Mittite me Cannas , illum mihi dedite Pœnum ,

Per quem cruento decolor

Amne , Ticine , fluis ,

Reddite me nivibus , Mayors huc transferat Alpes ,

Alpiumquæ monstra , reddite

Annibali Annibalem .

Post hæc laurigerum linquat Serranus aratrum ,

Victoriarum nobilis

Me premat ille fator ,

Au-

Audeat effosso Curius prorumpere busto.

Umbræquæ dives splendida

Fabricius redeat,

Brutia Marcellum festinet tradere tellus,

Ut astra secum militent,

Tùm date ter Fabium,

Robora Scipiadum Pœno committite Marti,

Tunc me Camillus sentiat,

Annibal alter erit;

Horrida bella tuli, peregrini & sidera Cæli,

Et Scipionum fulmina,

Nec fera me tumulat

Italix tellus: an me Carthago, Senatu

Spectante Pœno, viderit

Arripuisse fugam?

Secum fata ferat, non me fugat iste, benigna

Qui præter infidæ nihil

Munera Sortis habet,

Pectoris oblitus patrij, vix nominis hæres:

Quæram theatrum cladibus,

Majus & Apulix

Vicos sint nostri Cannæ jactura furoris;

O ira, perge. stragibus

Opprime Scipiaden

Tristia nunc Afris meditantem funera terris.

Adhuc ab imis Tartari

Sedibus Eumenides,

Et Romæ metuenda parent incendia belli;

I nunc, proterve, & Africæ

Martia bella move,

Italiam contemne ferox, hinc Tænara pandam,

Ut umbra secleris patrem;

Credis an Annibalem

In

In latebras cecidisse ! mea in Carthagine Thybris
 Insanus ante luferit,

Quàm trepidasse ferar :

Annibal ad portas fuit , & Capitolia ferri
 Diverberavit lumine ,

Te prope , Thybri , bibit ,

Tarpejumquè Jovem strictis deterruit armis ,
 Pulchrisquè Romam lacrymis

Flevit ab arce Venus ,

Et memorat pleno Thrasymenus gutture cædes ;
 Quas Maurus olim Punico

Edidit ense Furor :

Ille ego sum , nostræ nec desunt pectora dextræ ,
 Si fortè Pœnum Scipio

Nesciat Annibalem :

Quidquid opum Numidæ Fortuna reliquit , arenis
 Ex Africanis exprimam , ut

Agmina Martis alam :

Scipio conscendet celsas Carthaginis arces ,
 Et delicato in Africam

E gremio Italiæ

Traxisse Annibalem toto narrabitur Orbe ?

Ut quid moraris , clare dux ,

Vertere vela retro ?

Nomen , & Annibalis dextram novere Latini ,
 Tuusquè sensit Africæ

Fulmina prima parens ,

Funera quid differs Urbi ? Carthaginis ense

Disce à parente perfodi ,

Huc tua fata vocant ;

Nec tibi sit pudor in nostra si stratus arena

Doces Latinos consules ,

Ut sua testa terant .

F S

Olim

Olim Romulei me nutrivere cruores,
 Nunc quid geretur grandius
 Annibalis genio;

Alpes cum nivibus geminate, pericula, bellum,
 Strages, ruinas, provocent

Monstra quoque Annibalem,
 Scipiaden, & me vincam; facilemquè per Alpes
 Inhospitales Annibal

Scit reperire viam:

Ah furor est, victas iterùm transire per Alpes,
 Hæc tarda nunc mihi est via,

Digna nec Annibale

A furijs ardente, novo lacerare duello
 Carthaginem, & Romam, juvat;

Posse premi Italiani

Vincendo didici, implebo nec milite classem,
 Quæram ruina nunc iter;

Nàm decet Annibalem

Non tritas iterare vias, ad prælia fatis
 Ibo timendis obvius:

Africa bella neget,

Ensis armabo Manes, & fraudibus enses;

Hùc hùc Amilcar, Asdrubal,

Hùc properate, duces,

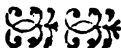
Qui mecum ad Trebiam pugnastis, vos quoque posco
 Umbræ minores Africæ, &

Numidici cineres,

Si sinat ire Charon, patriam defendite, bustis

Ne victor insultet, sum ego

Umbra quoque Annibalis.

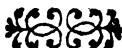

Musæ actio in speculum.

O D E V.

AD P. FRANCISCUM
GUARINUM
SOC. JESU

Cum is Theologiam in Parthenopæa
academia prælecturus negaret,
homines, resquè humanas
videri in Deo tanquam
in speculo.

Platea fastus splendida, pensilis
Mendaciorum scena nitentium,
Fugax & umbrarum theatrum,
Leno pudicitiae protervus,
Illustre formæ prostibulum, fuge è
Sacra virili Palladis atrio:
Te pecten oporat, te capillus,
Fœmineum tibi quære mundum
Inter spadonum vulgus, & infcias

E 6

Ve

Veri puellas, quæ sibi gestiunt
Errare, blandiri quæ mendis,
Et vitium decorare gemmâ;
Cur me profano lumine percutis,
Et innocentem polluis aërem
Nitore mendaci? procaces
Tenta oculos, juvenumque mentes.
Et arrogantem, te quoque iudice,
Severa nævum scemina corrigat,
Frangatque, peccantemque crinem
Discruciet, calidoque ferro
In delicatos torqueat annulos,
Colliquè mox de margine, fluminis
Derivet, in morem, sequaci
Ut juvenum moveantur aurâ;
Effeminato neù muliebritèr
Vitro, sodales, credite, splendidum
Mentitur, ac omnes decori
Prostituit sine lege mores,
Illi rubricæ munera serviunt,
Et dulce labri, cinnabaris, decus,
Venena vultus, & venusta
Toxica nil metuentis ævi
Impunè; virus dum ore tenus placeat
Gestare; Divini at pelagi tamen
Scrutator audet lucis authorem
In speculo oculuisse numen:
Quo nempè vitro frangitur & pudor,
Quod pulchra rumpit fræna modestiæ;
Vultus & incestat decentis
Munera deteriore fūco:
Te Phædra tangat conjugis immemor,
Privigno ut audax peccet adultero,
Famosa te Nili meretrix

De

De thalamo Cleopatra spectet,
Te te salutet Fausta, redintegrat
Cum blanda Crispum fallere, Turcici
Te sub gynæcei profundum

Semiviri ejciant spadones.
Frustrà pudorem dicimus exulem
Lenonis arte, ah consilio vitri
Cerulea regnat, & veneno

Forma perit violata, languet
Illusa virtus mascula, non suis
Adulterantur labra coloribus,
Frequens & insulso pudendum
Mala niter medicata gypso.

Discesse eheu sola Semiramis
Interrogato de speculo ferox,
Crinesquè post tergum volantes
Sparsa, stitit sine cæde vulgus:

Datum sàt, inquit, sit popularibus
Rixis, sàt arsit mota fragoribus
Bellona vestris, hìc Furori

Jura semel temerata dono:
Non sola Pallas fulminat, & mihi
Inter spadones pectora palpitant
Virilè; & Alciden petivit

Fœmineo metuenda vultu
Par ipsa monstribus Hippolythe, suo
Post victa fato cessit, at Herculi;
Cedam nec Alcida, nec unum

Me poterit superare numen:
Abominato jus sceleri datum
Hæc gnara cladum dextera conteret,
Aptate mi crines Megeræ,
Et dare Tisiphonæ flagellum,

Ego:

Ego ipsa vobis excutiam faces,
 Mentemquè suetam voluere turbines;
 Ut Juno per pectus recurfat

Plurima! dissimulem? Niphaten,
 Taurumquè Iuris moribus induam,
 Vultu Chimæram; quidquid Atrocitas
 Experta per strages, probabit

In trepidis mea dextra rebus;
 Per ipsa regni viscera mortui
 Quæram patienti supplicio viam,
 Horrescat & Cælum, measquè
 Vel timeat Rhadamanthus iras;

Sic? quanta fulsit Juno gigantibus,
 In vos tonabit tanta Semiramis,
 Turbent & insignes, & imi,

Sed metuant muliebreg regnum:
 Deliberavit tradere fœminæ
 Fortuna fasces, ultima, posteri,
 Sperate, regnorum catenas,

Funera, & exitium minatur.
 Quò me loquendi proripuit furor?
 Hæc arma Romæ prælia destinant,

Nobis opem, hanc precor sereno
 Lata supercilio revisas,

Fortuna, gentem: tu Latio time,
 Europa, quantus surget in Italum

Hic miles! hæc munire castra

Ad Tiberis meditatur undam:
 Magnum, & Feroce, plebs Syra, gloriæ
 Si quæris hostem, i, curre ferentibus

Fatis, & Europæ trementes

Iste voret ferus ensis urbes,
 Cum ponte longo subijcit Ausidus
 Frontem Chaboræ, cum Iaticis minor

Scethus Euphratem salutat,
Cum, Babylon, tibi Persa servit,
Pronoque Thybris humine Tigridi,
Paret, Niphati Gaurus & attremitt,
Quamvis &, Apœnine, pugnes,
Masius imperitat Vesevo,
Tunc, desit hostis, verte tuæ precor
Manum ruinæ, te cape, Civitas,
Te vince, sic jussere fata,
Ut Babylon Babylona vincat;
Sed ipsa nunquam Marte Semiramis
Flectetur ullo: dædala liberum
Quæ cogit in nodos capillum
Hæc manus imperium valebit
Curvare Mauroꝝ, Assyriis moras
Fatisque necit: riserit Æthiops,
Si Bactra cùm forent superba
Chaldaicis spolianda prædis,
Et vos parentum gutture quaritis
Fratrumque ferrum mergere, poscitur
Quæ præda, quod regnum? cor ullus
Si patriæ petit ensis, antè
Per hæc feretur pectora, dum mihi
Venæ calenti à sanguine subrubent.
Sic fata collectos remisit
Torva sinus, chlamydemq; solvit
Jam bella sparsi, dixit, in Africam
Portate Martem; mox siluit ferox,
Qualis refusus conticescit
Aurifera Tagus à procellas:
Post hæc severùm risit, & annuit
Crudelè toto vertice, turbida
Fuditque Reginæ per ora
Indociles levis aura crines,

Tumultuosam sanguinis immemor
Projecit hastam dextera, civium
Ensisquè pertæsus cruorem.

Obstupuit sine cæde victor :
It talis altum clamor in Æthera,
Qualis procellas mittit ut Æolus ;
Pectusquè devovere Marti
Quà dominæ raperentur irâ.

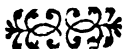
E fragili vitro dura veritas.

O D E VI.

I N S P E C U L U M

*Ubi puer Ligés opinione sua se turpio-
rem invenit.*

Ad delicatos sæculi adolescentulos.

Fidele Vitrum, robur, & æs triplex,
Et majus ipsis sideribus jubar
Natura donet, nec nitorem
Pulvereus tibi tingat Auster :
Injurioso nè pede deleat .
Tibi Vetustas veridicum decus ,
Quod Ligis infregit furorem
Vana supercilio minantis,
Te spectet audax rumpere, fulmina
Ferire frontis te nequeunt : pia
Sic astra jusserunt, ut ausit
Vitri acies jugulare fastum,

Oris-

Orisquè tundat sola proterviam ,
 Quæ prompta tollit cornua in hospites,
 Veloquè disrupto pudoris,

Obsequium furiosa calcatur:
 Flet punctus armis ille suis , nigras
 Curas in imo pectoris educat,

Sæ culpat , evictumquè vellet
 Torvus humi sepelire visum;
 Quamvis & urbi contulerit diem
 Dejecta languet pupula, & aërem

Odit, nec huic tellus tenidet,
 Flore licet redimita surgat:
 Invitet hortus, non amat in suo
 Quos ore flores non reperit, genas
 Rus omne monstrat indecoras,

Ludibrium putat esse risum
 Telluris: horret sic stupidus, quasi
 Oblivioso lumine viderit

Crinem Medusæ viperinum,
 Se melius tamen ipse vidit;
 Fido, sodales, in speculo Tigres
 Captantur istæ, ferrea deserat

Jam vincla venator, tenetur
 En fragili fera præda vitro:

Hic ille Ligas, qui radios novo
 Præstare Phœbo, solem oculis dare
 Jactabat, en dolet, maligna

Quod nitidum premat umbra vultum,
 Tempusque velox increpat, invidos
 Accusat annos, & Veneris dolos,

Undamque demittens comarum
 Trans humeros sine lege, clamat;
 Etatis heu quo turbine vividæ
 Fluxere malarum areolis rosæ

Arma-

Armata quæ sævis procella

Grandinibus mea vota stravit ?

In luce vivam ? at quæ dederit manus

Redire Pulchri munera ? quis mihi

Reddet me Apelles , aut amicis

Quæ placeam ? puerile regnum ,

Et dulce formæ perdidimus ; ruit

Et frontis exlex imperium , excidit

Venusta libertas genarum , &

Sidere nitor ille risus :

Quis juniorum crederet ? occidi

Damnante vitro : quo cecidit potens

En ille Liges ? me ipse vitro ,

Nec fugio tamen ipse Ligen .

Hæc ille plorat : sed Decor , & Venus

Negant reponi : mœnia reddimus

Disiecta , non redit sed ætas

Quod semel invidiosa vexit :

Audite , molles , dedecus ultimum

Orbis , Sabæi , crinigerum pecus ,

Notiquè Lesbini , genasquæ at-

Tollite , semiviri spadones ,

Crystallus en vos frangit , & integram

Mentem redonans vos fragilis nitor

Claratus : quid à vitro superbus

Regifico tulit ore Liges ,

Mox & cor illi , mox cecidit color ,

Nec sic ovantis Cæsaris ad pedes

Formosa projecit meretrix

Barbaricum Cleoparra fastum :

Sic quandò monstrum penniger aspicit

Jovis fœtelles , defluit unguibus

Telum omne , & irrident Cyclopes

Fulminibus vacuum Tonantem ;

Sic

Sic fœditatem post ubi Regulus
Suiquè portentum in speculo videt,
Se spernit, oditquè, & feroci
Ipse suum bibit ore virus.
Jam mitte, Vitrum, ferruitam manùs
Timere stragem: nullus adulteræ,
Spectante te, comet capillum,
Aut struet insidias pudori,
Nec impudicis fraudibus annues,
Incontinenti nec dominæ feret
Te Lena, nec serùm jubentis
Stabis ad arbitrium puellæ,
Te nulla turpis fœmina consulat,
Non te senectus polluet halitu,
Nec crispus à rugis spadonum
Te poterit violare vultus,
Te nulla tanget vendibili Lupa
Decore dives: de Veneris tholo
Pendebris æternùm in rumoris
Perniciem, opprobriumquè fastus

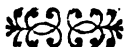
Felix Dædali volatus.

O D E VII.

*Cum in Sossiano ageret fertur à Provi-
dentia ad videndam Neapolim
peste devastatam.*

AD P. JO: ANTONIUM
BARBERITUM
Soc. Jesu.

Qui piceato indutus sacco pestilen-
tia afflictis vicitim sacra
ministrabat.

Quò me, Numinis affecla,
Quò, Prumea, frequens arbitra funerum,
Ignotum rapis alitem,
Pennarumquè levas remigio latus?
Me colles trepidis procùl
Terrent verticibus, fumea turbidus

Ru-

Ruſtat nubila Veſujus,
 Et mugit populis lugubrè , ſordido
 Cœlum fluctuat halitu,
 Phœbo teſte , micat funebrè triſtibus
 Lux corrupta vaporibus ,
 Nigra in luce diēs naufragus occidit,
 Et ſubmergere pallidam
 Magno Parthenopen naufragio timet;
 Ducis, Diva, tamèn; ſequar,
 Et buſtum patriæ me jaciā ſuper,
 Me quamvis ululantium
 Cœlo admota fugent culmina turrium,
 Quamvis horrida palleat,
 Ac undet tenebris, quā propero, via.
 Quæ vox auribus influit?
 Flet Siren liquido gutture , flexilis
 Noſcō vocis amabile
 Murmur , noſcō deæ carmen, & avias
 Naves ſiſtete callidum,
 Stantes quo ſcopulos vexit, & inclyti
 Traxit Pauſilypi juga:
 Plorant ad patrij fluminis oſtium
 Lymphis Najades æmulæ,
 Sebethum lacrymis & cumulant ſuis;
 Crateris mare vitrei
 Proſpecto, & pelago buſta natantia,
 Quo luſere priùs rates ,
 Quā traxi calamo ſquamigeros greges,
 Hæc à retibus integer
 Rhombus luxuriat ſanguine civium,
 Atquē impunè natat Scarus
 Plenus naufragijs : proh lacrymabile
 Fatum; quò cecidit mea,
 Regni, Parthenope, tergeminum decus,

Spes

Spes pulcherrima gentium,
 Æternum Italix delictum suæ,
 Tellus prodiga Principum,
 Regnorumque oculus, nidus & artium
 Olim nobilium, sui
 Nunc tantum tumulus, nec tumulat suos:
 Hic sub strage cadentium
 Mœstum saxa fremunt, hinc mare non suo
 Horret naufragio, procul
 Dum cautes trepidant, & Thetis increpat
 Nautas: Tollite puppibus
 Pestis ludibria, & sternite prædia
 Latè corporibus, parens
 Incestata parum funeribus patet
 Tellus? an caveas negat?
 Sic est. ille tremit præda rapacibus
 Decertata Lupis, herus
 Hic putet canibus rixa rebellibus:
 Cum desint foveæ, rogis
 Decrescunt sylvæ, flamma deest quoque
 Post incendia pestium:
 Hic currit patrium natus ad osculum,
 Sed dum pendet ab osculo
 Ictus pestifero concidit halitu:
 Illic durior est Scythia
 Ardet dum teneris mater amoribus;
 Nam dulci necat in sinu
 Gnatam, quæ poterat fallere belluam;
 Hic amplexibus opprimit
 Servat dum tacitis ædibus hospitem;
 Illic dum tumulum prope
 Formam cinnabari psalteria suscitât
 Sacris subrubet ignibus;
 Quæsitisque foris sponsa coloribus

Oris dum decus , & rosam

Mentitur , eremulâ candicat à lue,
Et, quo fingitur annulus,

Crinis tristè riget, formaque displicet ,
Tædis sponsus alit rogam , &

Intacto pheretrum pro thalamo parat :
Hic mortem soror osculo

Propinat querulis obvia fratribus ;
Illic ubera porrigit

Nutrix , an noceat nescia , parvulus
Aut potu perit, aut siti,

Materniquè luem fugit anhelitùs ;
Hic hæres avidus fugit ,

Tecti, ne pereat , dum subit aërem,
Aut tangit patrimonium :

Illic solvit avo justa nepos , caret
Sed mox munere funeris ;

Hic frangit rigido sub lare spiritum,
Dum lucis vitium timet,

Securâque luem de latebrâ bibit,
Post fatum domini, lares

Dum ingent vidui, furta timet latro :
Non furem metuunt opes :

Hic fratri immoritur frater, & ultimum
Immugit genero socer,

Et mortis pietas morte rependitur ;
Funus funere truditur ,

Et secunda sui se geminat lues ;
Unus fert populos dies ;

Nec morbo medicæ proficiunt opes ;
O lethi truculentior

Vel letho facies / cùm nova lacrymas
Poscant sæpè novas carent

Conclamata suis funera lacrymis :

Hæu-

Hauferunt mala palpebras,
Ne flendi superent gaudia, segnibus
Callent corda doloribus,
Et mortis dubiis edidicit puer
Insultare timoribus,
Stipatusquè canit plebe jacentium:
Sævo languet in otio
Vulgus, cui labor est intereuntium
Non calcare cadavera.
Nec tu nobilitas faucibus avolas
Fati, quippe tuos premit
Pestis fariferis pallida dentibus;
Fastus quàm tumuit, sui
Plenus, mobilium serica vestium
Quàm lascivia fluxerat,
Implacata lues sorte cadentibus
Hæc sternit plateas, Jocus
Quàm risit lepidò dente Cupidinem,
Quàm Luxur nituit, vias
Nunc Luctus lacrymis occupat, aureus
Quàm servos dominus greges
Ostendit populo, pulvereus jacet,
Famosoquè cadaveri
Vel defuncte latebræ, splendet at horridum;
Non fastus, dominus perit,
Vultu stante cadit, vel pereuntibus
Insidunt cilijs minæ,
Tetrum fulmen habent lumina, nobilis
Spirat fronte protervitas;
Et quàm luxuriæ fulgur in effuso
Visus circumeuntium
Tentavit, trepidà pestifer halitus
Nunc spirat facie necem,
Et sacris animas pascitur ignibus:

F

Ves

Vos urbi date publicas

O cives, lacrymas : occidit, occidit
Jam Fortuna Neapolis :

Libate ò lacrymas civibus, hospites,
Inter Parthenopen graves

Regnorum interitùs, inter & urbium
Deplorate cadavera,

Vix tangit patriæ pectora spiritus;
Squalent atria principum,

Sirenium resonant flebilè mœnia,
Templorum laquearia,

Auratiqùè tholi tristè micant, simul
Flent ipsi lapides, quibus

Scribat posteritas: cum populi strue
En hìc Parthenope jacet.

Sed vatem laribus reddite Solsijs
Alæ, quem Zephyris pares

Ultra sidereum provehitis mare;
Jam sat luminibus datum,

Impleviquè stupens pectora cladibus.
Quis me tangit amor? recens

Quæ me sollicitat cura? quid improbus
Poscit corda timor? meus

Sanguis, ne fugias? ò ubi gentium
Ardor prime sodalium,

Te, mi Ruta, diù sidera protegunt,
Tactis tu quoquè fercula,

Et prompta intrepidus pharmaca porrigis,
Nostræ gloria patriæ,

Obiectas capitis membra periculo,
Ne qui transfiliunt luem

Magnas inter opes dispereant fame,
O ter grandem animam, tuo

Me collo jubeasnectere brachia,

Caro reddar amoribus

Infusus capiti , centimanus prope

Amplecti cupio , juvat

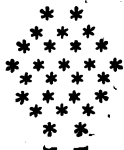
Inspectasse, Deus quo nimius sedes,

Vultum , lacryma labitur

En injussa genis , quam stupor impotens

Hausit , pallida conspici

Quam formido oculi margine presserat.

Major post funerarifus.

O D E V I I I.

*Cum eſſet Leucopetra rapitur à Fortu-
na ad contemplandam liberam à
Peſtilentia Parthenopam .*

A D P. C A R O L U M
C A S A L I C C H I U M
S o c. J e ſ u.

Qui eo morbo tactis , ut in tuto eſ-
ſent animæ , ubique ſtrenuam
navarat operam.

Q Uò me , Diva potens rotæ ,
Quò , Fortuna , trahis currere nescium
Per veſtigia fiderum ?
Ah ceſſa nimium credula Dædalo :
En audacia devio
Decrevere mihi culmina turrium :

En

En montes procùl arduis

Plaudunt verticibus : Vesujus aureo

Bacchi munere nobilis

Substernit pedibus terga, fidelibus

Flammis lambere gestiens,

Nèc spirat nebulas turbidus aspici :

Cœcis terfa vaporibus

Connivent tremulis sidera nutibus :

En me Pegasus invocat

Hinnitu, & genibus flexus amat premi

Dat tergum, atquè humilis quatit

A multo phaleras fidere divites,

Irritatquè capi. Ut juvat

Infedisse / ferox ut secat alipes

Immensa aëris æquora,

Et doctà nebulas dividit ungulâ?

Aures quid mihi personat?

Siren dissolvit guttura cantibus;

Illic dextra sciens lyræ

Festivo docilem pollice barbiton

Arridere choris jubet :

Hic tellus pluvijs floribus innatat,

Et clamosa per atria

Vulgò plena nitet lætitiæ seges :

Infans subsilit inscius :

Nàm cum lacte bibit gaudia, gestiens

Matrem neçtere brachijs :

Longè fausta sonant vota, nèc abnuat

Cinctus fronte puer rosâ

Inter gemmiferas ludere virgines ;

Quæ fulsere Topatijs,

Ut Phœbi radijs sidera fulgurant :

Fumant undique fercula, &

Bacchi mensa madet splendida neçtare :

Specto Pausilypi mare ,

Et lætis juvenes fervere puppibus,

Quæ vexere cadavera :

Quæ pisces avidi luxuriaverant

Membris tabe fluentibus ,

Mullos , ac Elopes , delicias maris ,

Fallit navita retibus :

Ut me Parthenopæ surripuit mihi

Risus fidere pulchrior !

Hic vestita sonat circumeuntium

Pompis plurima porticus :

Jucundum choreis plausa frequentibus,

Hic area perstrepat ;

Respondent digitis trita micantibus

Gratis pleetra furoribus :

Tectum laurigeris concrepat ignibus;

Tellus ebria nuptijs

In morem salium fervet , & integro

Vitis munere tetricus

Mutatur lacrymarum imber , amabile

Garrit tibia ; flebilis

Concessit Siculis nenia cantibus :

Rident Gaudia Gratias

Interfusa ; sonos aure bibit senex

Mirabundus , in Aulidem

Qui Pestis poterant vertere funera.

Ultra vel mare Ponticum

Curarum volitant agmina ; mœnibus

Pallor lethifer exulat ,

Et corrupta genas Lacryma , livida

Frontis nubibus hispidus

Trans fines Libyæ Mœror inhorruit,

Inclusus Barathro Tremor

In se funereis dentibus infremit ,

Ni-

Nigro deterior die :

Morborumque ululat terribilis cohors

Cocytum propè, lugubres

Clamores habitant tartareum chaos,

Et Planctus Strepitus amans :

Sed fulget chlamydam pompa fluctium

Quà stravit plateas Lues :

Luxusquè ingenio fulgurat artium

Quà Luctus caluit ; vias

Et Fastus bijugis occupat effedis

Quà Pestis feretro super

Exanguis spoliū Parthenopæ tulit

Victrix à grege Febrium

Acclamata super strage cadentium,

Hàc syncera genis Salus

Latè regna tenet, ridet & angulus

Omnis. Grator evenit

Sic vultus patriæ, credite posteri ;

Urbem clamiter integram

Quisquis tecta fugax deservit Lupis

Conculcanda rapacibus,

Et vastanda feris strata leonibus ;

Ut Pardi colerent Larem ,

Auro conspicua ut stragula textili

Hircanæ premerent Tigres,

Insultaret atrox Ursa cubilibus:

Inter Parthenopen novos

Ortus nobilium computet urbium ;

Spirat patria lætiùs,

Spondet fausta suis sæcula civibus ;

Rident cœliferæ domùs,

Ipsas umbra tegit splendida porticus;

Omnes dulcè nitent viæ,

Ut te sustineant , Carole, sospitem;

Caro me, sine, brachia

Dem collo, & capiti partiar oscula,
Longum & vive clientibus.

Sed me Leucopetræ reddite finibus,
Pennæ non mihi debitæ,

Ne fiam Icariæ fabula notior,

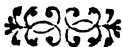

Comatus in pudicitiam Cometes .

O D E I X.

*In latè fluentem Lollij capillum
Carmen paraneticum.*

Ad nutrientes comam adolēscētes.

Qualis cometes ventilat igneos
Crines per auras, nullibi gentium
Impunè visus, hìc ruinis
Nubiferas sepelire turres,
Et flenda crebris sæcula cladibus,
Novasquè multa cæde tragædias
Promittit excire, aut ovantes
Succutere insidiosus urbes,
Pubentis illic germina Liberi,
Telluris almo vel Cererem in sinu
Necare lactentem minatur;
Aut patrijs ubi surgit arvis

F 5

Adul-

Adulta messis, prædia devorat
Flammæ veneno, cauda nitentium
Dum spargit astrorum catervis
Signa feræ metuenda stragis;
Lollî capillus fulgurat aureum,
Miscet sed aurum castaneæ nitor,
Læves per autumnum paternis
Cuni balani cecidere sylvis;
Cûr dextra crines torquet in Aspides?
Heû quot momordit par colubris comas
Et quot per undantes capillos
Naufragium subiere mentes;
Sic bellicosum sparsa fluentium
Moles capillorum ingenium premit,
Mentisquæ fervorem perenni
Diluvie domitare gestit?
Quid litigas sub iudice vitreo?
Caputquæ rastro scindis eburneo?
Non gignit hæc tellus odores,
Non Tyriorum, Arabumque menses,
Tantum ferarum prodiga, pabulum
Submittit; altas mitte comantium
Arare camporum novalis;
Nulla Ceres tibi crescet arvis.
Injuriosum dissipat integros
Tempus capillos: damna cadentium
Plerumquæ senserunt comarum
Qui nimium coluere crinemas
Et sæpè sævo ut rixa calet joco
Per hospitalis mûnera Liberi,
Sinistra dum pugnis lacescit,
Dextra comas inimica vellit:
Fortiquæ cirris implicitis manu
Quin miles hostis sævit in imperum

secu-

Securus, utvè illum cruentet,
Visibus involitat capillus.
Quis Absalonem nesciat, aurei
Fatumquè crinis, qui pretiosior
Gemmis ferebatur per aulas,
Omne decus superante cirto;
Lato nitentes sæpè rependerant
Auro capillos Isacidum nurus,
Nec ferre adoprivos decori
Principis erubuere crines:
Nec insitivam numinibus quoquè
Gestare magnis displicuit comam;
Nempè Absalonis; tum Topantis,
Tum radiantis imago Phœbi
Sæpè Absalonis crine superbior
Idololatriis templa repleverant
Emancipata: sed Gradivi
Sensit ubi galeata pondus
Frons perduellis, sueta Cupidinis
Vix ferre bellum, fugit ab hosticæ
Phalangis aspectu, comasquè
Jàm dederat lacerare ventis;
Quercus dolosis pendula brachijs
Latè volantes arripuit comas,
Vætor per insuetas viarum
Præcipitat sine lege fræni,
Crine ipse pendet, calcibus aëra
Flagellat, & frustra excutit horridus
Ter vincla, funestum decorè
Profluvium laniante dextra
Comantis auri: miles in impia
Mergit furem pectora lanceam,
Flet ipse, & indignante carpi
Sic animam evomit sub aurâ.

Pendens capillo thesaurus.

O D E X.

AD D. MICHAEL M
DE MORRA

Quis gazas Arabum, quis celebret Mygdonias opes?
 Textricis Batavæ splendida quis licia conferat
 Cirris, ò Michael, quæ niveo margine defluunt
 Colli hinc inde tui, dum saliant gurgite verticis?
 Ut tangit roseas unda genas aurea! lucidum
 Vibrat, mox humeris imperitat, fulvus ut emicat
 Eurotæ fluvius, currere trans littora gestiens:
 Si gemmis decoret, Chrysolithis tunc nova gratia
 Crescit, cæsaries clarius ut consociat jubar.
 Crines post abeant, quos polij mater Achilleo?
 Cincinni lateant, quos zephyris fundere tradidit
 Suevus Rex equitans; in latebris seplasiæ nitens
 Unguentum pereat; si liquidis nullus odoribus
 Tu crines satures, sponte sua semper olent Rosam:
 Sacram, Nise, comam, quæ simulat fulgida purpurâ,
 Occultare potes sub tenebris, maxima pendeant
 Cirris regna tuis, nostra valet pluris, & improba
 Si te, Scyllâ, patrem prodidit, ut sceptrâ rubentibus
 Mi-

Minos vincula conis arriperet, falleret arbitrum
 Nunc Minoa, comas quæreret has, conjugis insula
 Pensura, illa foret Creta tamen, crinis hic aureus;
 Has dextrâ nè comas tergeminâ Gratia pexuit,
 Affavitquè decus? dimidios an tibi Cynthius
 Transfudit radios prodigus, & divitis addidit
 Thesaurum capitis? tecum oriens dividat ut diem?
 Intonsi Zephyrus tær licèt exolvat Apollinis
 Plenam cæsariem, quam vâriet sedula pectine
 Vel Diana suo, mox tenero pollice in annulos
 Aurora implicet, omnemquè diem crinibus illiget:
 Primo Sole tua est, nè renuas, splendidior coma:
 Poscat pexa diem, mox dabitur: sic placitum Jovi:
 Mutatisque sibi nil timeant prædia solibus;
 Trito namquè oculis cuncta beas Sole benigniùs.
 Quò quò, Mûsa, feror? quò lyrici dius Apollinis
 Æstus me rapuit? laudibus ad sidera proveho,
 Pendet quod facili crine, decus: proh decoris pudor?
 Cur sordes miseri suspicimus, quas caput egerit?
 Vile est forma bonum. Si subitus diffugiat decor,
 Nil mirum, Boreâ dùm quatitur crinis, & avolat:
 Què si dextra sciens aureolos torquet in annulos;
 Vel flexu colubros si simulat, gratiùs enitet;
 Et sub fronte tamèn serpit uti vipera; scilicèt
 Mordet forma: time, ne feriat sæviùs Aspide,

LIBER IV.

Natalem deferat urbem

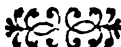
Qui patriæ cupit
esse decus.

O D E I.

AD D. FRANCISCUM MOLES
Regiæ Camerae in Regno Nea-
politano præsidem.

*Cum is Bario, ubi universa erat pro-
vincia moderator, Mediolanum ge-
neralis togatorum ordinum in-
spector proficisceretur.*

Neminem in patria insignem fieri.

Fortuna, Moles, desidet in solo
Clientis; audax arma per, & faces,
Per monstra, & Alcidae labores
Se laceret sine voce Virtus,

Si

Si non avito limine cesserit ,
 Obscura gesit: gloria quæritur
 A rure nequicquàm paterno ;
 Terra recens ubi mittit aurum
 Communè fulget , fingere sarcula
 Languescit aptum ; si pelagi fidem
 Mercator irritans phaselo
 Sepositis vocat illud Indis,
 Ut nostra tangit littora, fulgurat
 Thesaurus; efflat quos Syriæ sinus
 Calcantur à brutis odores;
 Hic Syrio calet ara fumo:
 Phœnix ab ipso funere nascitur,
 Suiquè proles inter & alitum
 Mox vulgus ignotæ pererrat
 Sortis aves , reduce squè jactat
 Neglecta pennas, nempe colit larem
 Æternus ales , nec patrium fugit
 Cubile , natalesque sylvas
 Attalicà rediviûs aulâ
 Non mutat , altum vestiat aureo
 Collum monili, vertice plumeum
 Stet fidus , & pennata circum
 Cæruleas rosa vernet alas ,
 Invisus errat , dum patriæ tenet
 Nidos: resistat seu furor invidus,
 Cælive sic jubentis astrum,
 Nemo colit sua tecta vates.
 Heros Columbus testis: Ibericis,
 Dixit, columnas navibus Hercules
 Vilem refixit metam , & Orbe
 Hoc melior peregrinus Orbis
 Jacet, sodales , nemo paventibus
 Amica spargens littora lacrymis

Sul-

Sulcare formidet premenda

Oceani vada fabulosi:

En regna nobis ditia destinat,

Et pulchriorem, me duce, patriam

Fortuna, promittit sub astro

Intrepidus meliore portus;

Hic terra gemmis plurima pullulat,

Florent Smaragdis prata virentibus,

Interque gemmantes pruinas

Flat placidos Amethystus ignes:

Calcatur auriglarea, quæ manu

Tuta renidet plenius accipi,

Corallijs intexta sepes

Dextram hilares vocat ad rapinas:

Voluunt arenas flumina lucidas,

Dum ripa vernat foeta Topatijs,

Vndamquæ si frangit rebellis

Vnda, nitent adamante spumæ:

Ne nubibus vos turbidus arceat,

Aut fronte sparsus fluctibus Africus,

Ut ditet undantes carinas

Tollit hyems pretiosa fluctus;

Et pontus irâ divite despuit

Stragem unionum; fulgida roscidum

Nubes in argentum liquefcit,

Fulminibus reſerata rupes

Prodit Pyropos, aut vomit aurea

Fluenta: non à turbine lividus

Aër minatur florulentas

Areolas lacerare nimbis;

Hyems propinquet, prodigus ilicet

Gemmarum Olympus grandine fulgurat,

Et rubra quicquid Tethys abdit,

Quicquid Athos removeret sub auras

Dis-

Diffulminatus, deijcit unico
 In imbre Cœlum; littore nascitur
 Quocumque margarita vulgò,
 Et quasi gemma gregalis inter
 Sordet lapillos lumine perlitos
 Flagrantiori; lubricus humidum
 Si sudat aër, in nitentes
 Gutta migrat radiosâ gemmas:
 Non alba sordes fugere splendas
 Ibi supellex cogitur, aut manu
 Quater coloratum magistrâ
 Luna bibit sitibunda virus,
 Sed innocens consile dexterâ
 Campis vagatur purpureum pecus,
 Florent vel argento, vel auro
 Cornua celsa gregis beati:
 Vos turba nugis credula divite
 Prenfatis auri germina somnio,
 Et dextera mendace pomis
 Hesperidum spoliatis hortos,
 Vos dulcis haustu carminis, aurei
 Mendica lactat fabula velleris,
 Ignara pubes, cui ter amplis
 Auriferum pecus errat Indis:
 Eamus, Eos candida nos monet,
 Et spargit undas flore volubiles,
 Floresquè calcantes, & undas
 Gemmiferum inveniamus Orbem;
 Eamus, Eurus carbasa provocat,
 Et prosper undas increpât Africus,
 Et stare nolentes carinas
 Aura petit volitantis Austri,
 Protervus Auster serviet, & dabunt
 Benigna Sortem sidera remigem,

Sur-

Surgamus , & prorsus hiantes
 Merce novi satiemus Orbis;
 Hæc dona vestris subijcit unguibus
 Cælum secundi sideris omine .
 En astra connivent amicùm
 Lucifero rediviva vultu :
 Hæc dum Columbus fulminat , arriget
 Aures Ibero turgida milite
 Classis , recusantesquè portus
 Otia ter strepuere naves :
 Dedit Columbus vela Favonio ,
 Novosquè Iberi mox cameræ Jovis
 Adjecit Orbes , hinc Columbum
 Fama , fidesquè ferunt ad astra .
 Franciscæ , fortis rumor inhorruit ,
 Quod efficaci Curia posceret
 Te nuper Insubris precatu ,
 I celer , atquè toga parentis
 Major redibis : vir lateri datus
 Regis , superbam Parthenopæ Regens
 Sedebis in tuto coronam
 Jura ferens speciosa regno .

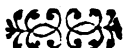
Natum in gloriam Hispan-
næ gentis fidus.

O D E I I.

IN D. JOANNEM AUSTRIACUM.

*Post ab Hispanis compositos ejus ductu,
imperio, auspicioquè Neapolita-
nos tumultus anno a partu
Virginis MDCXLVII.*

AD P P. HISPANOS
S O C. J E S U.

Alumna regum , prodiga principum
Parens virorum , magna potentium
Regina regnorum , atquè mundum
Nata vago superare bello
Hispana Tellus surgit in improbum
Se major hostem , splendida dexteram
Exarmat invictam cruento
Si pietas sine Marte viatrix.

Te

Te testor, heros, Austriadum decus,

Tuz, Ioannes, fidus Iberiæ,

Qui mente, jussuquè, & decoro

Arma fugas inimica vultu:

Te sensit Erni, te Salis accola,

Sarniquè crudus potor, & ultimi

Quicunque Vulturni feraces

Siccus inijt bibiturus undas,

Sensitquè Iberi non patiens jugi

Lucanus exlex, sensit & Appulus,

Sensere Samnites protervi,

Et genij malè pertinaces:

Et te vocavit murmure supplicis

Sebethus undæ, gestat & in sinu

Te blanda Siren, dulce plectrum,

Et cytharam sua tangit arma;

Tui sub ortum sideris occidit:

Ut illa tempestas, canere occupat,

Ut classe te vectum feroci

Francigeræ cinuere Pinus:

Ut Martis ardor tot popularibus

Jaçtatus auris te stetit auspice;

Ut dixit hæc plebi citatus

Indomito Masanellus æstro:

Atlante qualis cælifero ruit

Leæna contra lanigerum pecus,

Hoc ungue discerpit, sed illi

Multa supercilio minatur:

Hæc mergit altis arva cruoribus,

Fastu illa terret: sanguine rosca

Dum cauda latè linquit aruis

Signa feræ metuenda cladis:

Nos molle vulgus sic vovet ensibus

Hispana pubes; frigida torpuit

En

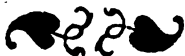
En sic plebis: quò feruntur
Præcipiti mea vota fato?
Magnumnè ducet Cynthus in rota
Diem citata, cùm dederit Polus,
Externa ne plebis decoro
Sanguine luxurientur arma?
Gens bellicosæ nuper Iberiæ
Evecta magnis littoribus plagas
Sirenis incestavit atris
Funeribus: petis? illa vincit,
Contagionem frangere pertinax,
Crudeliorem callida perpeti
Famemquè, bellumquè, & receptas
Mente ferox reparare clades:
Nos delicatos necare milites
Cælum educavit, bella cohortibus
Sardis relinquamus, lyrasquè &
Plectra gerat, sua tela, Siren:
Canora, Galli, nomina quid ferant,
Nihil laboro: frænigerum pudet
Pugnacis examen juventæ
E Ligeris petiisse ripa:
Vel voce Martem sollicitent, rudes
Mentes vel arment seditionibus,
Nil proderunt, Fortuna plebis
Intrepidus hebetavit enses:
Ah nuncios non, non ego splendidos
Mittam Tolosæ: nescius atteri
Regnabit Hispanus, magistrà
Arte sagax iterare pugnas:
En ille frænos indocilis pati
Ferocientis Parthenopes equus
Quò cessit! ô pudor, feroci
Qui bibit ut procùl aure bellum,

Di-

Diverberato calcibus aëre
 Spiravit ignes naribus , efferus
 Tangi , reluctantes per urbem
 Discit iners glomerare gressus !
 Audire calcar ? ferre nè sibilâ
 Virgæ valebit ? lora jubentia
 Sic turpat indignante spumâ ,
 Frœnaque sanguinolenta mordet ?
 Et pertinaci suscitât ungulâ
 Flammas latentes marmore , Ibericas
 Qui fudit hinnitu phalanges
 Per medios animosus ignes ?
 I Martiali celsior indole ,
 Hîspane , regnis regna prioribus
 Annecte , formidata utriquæ
 Arma frequens gere victor Orbi ,
 Quicunque mundi restitit angulus ,
 Hunc frange ; ferro iudice , milites
 Ignota decernant an ullos
 Regna velint tolerare reges .
 Latè timendum nomen in alterum
 Dispergat Orbem clasâ , & Herculis
 Rumpat columnas , quâ beata
 Malabarîs fecat Indus arva :
 Eat , secundo naviget alite ,
 Natura rerum prodiga tertium
 Jâm navibus molitur Orbem ,
 Ne populos superare cesset :
 Periculorum nos satis hausimus ,
 Et sanguinis , Mars ipse perhorruit
 Cadaver urbis ; quid tenacem
 Imperij removemus hostem ?
 Horret nigrorum vix memor ignium
 Mens infideles voluere turbines

At-

Afflucta, dum spectat pudendos
In cineres abiisse flammæ:
Nil restat astris: nos super Ilias
Pluit malorum, & viximus: hostibus
Cedemus ultrò; si cruori,
Qui superest, Libitina parcat.
Hæc noster uno Spartacus halitu,
Ridente dixit Tisiphone; faces
Megæra projecit minaces,
Ex dubio Furor hæsit ense:
Ut te, ò Joannes, vidit, acinacem
Victus remisit: reddite mœnia
Jàm, dixit, Hispano, revertat,
Regnet, io, sine cæde victor.

Lapis Nabuchodonosori- cæ statuae everfor.

O D E I I I.

*In fragmen scopuli, quod Draguttum,
ejusque machinamenta stravit.*

AD F. JOANNEM CARAVITAM
Equitem Hierosolymitanum apud
Inn. XI. Pont. Max. Oratorem.
Testamentū famosi piratę, qui
in cōspectu Melitæ Urbis,
quam premebat obfi-
dione, cecidit.

C Inxerat Odrysijs Melitensia mœnia castris
Draguttus; Colubrina boatu
Dum tonat horrifono, subtrexit & Æthera fumo,
Dùm sepelit nox advena Solem,
Turbato similis Cœlo ferus ægide vultum,
Exerit, & sic fulminat ore:

G

Vos,

Vos, ò vos, mea cura, Getæ, mea Gloria, Thraces,
Obtestor per numina Martis,
Jura, fidemquè, læresquè uno prosternite bello;
Victrices extendite dextras,
Ipsa regent Furia Melitæ per viscera ferrum;
Omne nefas sibi victor habebit.
Non superos, non astra vocat, sed poscit opimos
Dirarum, Eumenidumque favores,
Et Stygij vocat imperij, sua numina, Reges,
Ut pateat locus improbus umbris:
Pergit at insanà dum voce laceßere Cælum,
En scopuli pila ferrea dorsum
Percutit, excisi fragmen memorabile saxi
Dragutto ferit ossa tyranno,
Concidit, inque sua revolutus tabe momordit
Tellurem, ut caperet moriturum;
Eréxit rursùs caput, & connixus in hastam
Implevit tèr sanguine dextram;
Hoc, ait, aspergo lustrali fonte Gelonum,
Italicas si torreat urbes,
Hæc ferat Italiae mea sanguinis unda procellam,
Quæ regni fastigia mergat;
Ast age barbarico quo corpora Mausoleo,
Ac animi sine pace relinquam?
Detestata negat lævum mihi sidera numen,
In terris ego templa recuso:
Me Melite suprâ ruat alto à culmine, tantum
Par est me celare sepulchrum; at
Si gremio excutiat vindex mea funera Tellus,
Ruptæ ultrix infesta quietis;
O socij, terramquè levem, pacemq; sepulchri
Ne donate mihi, maris æstus
Corpus agat præceps, eat hæc in turbine navis,
Aut in tempestate, quiescet.

Proh

Proh fera barbaries? vulgaris munera saxi
 Non potiar? qua sede reponam
 Fortunæ nigra busta meæ? si miles ab Orbe
 Me removet, si numen ab astris;
 Ipse mihi patet Orcus; amat me Pluto; feroci
 Hæc genio patet aula: sed unâ
 Hoc rapite, ò Furiæ, pectus, gremioquè fovete;
 Ut vitam inspiretis alumno:
 Do Furijs galeam, do nigris ignibus artus,
 Do cineres Aquilonibus, arma
 Dono Tartareo necibus satiata Furori,
 Dura habeat Discordia pugnas,
 Dis formidati hanc teneat sibi corporis umbram,
 Ut possit terrere Tonantem:
 Ah procùl erravi: mea corrige vota, Satelles,
 Linquo Pacis dedecus Orbi:
 Mecum bella fero genialia bella per umbras
 Ne mecum, Fortuna, venito:
 Inferiora meo novi tua numina ferro;
 Falle tuum, Dea mobilis, Orbem:
 Quò penetrat secum Draguttus prælia ducit,
 Læsa tibi tua jura redono:
 Si totus moriar, prolem si triste parentis
 Fata trahant post funus; adopto
 Tres mihi digrediens Furias: hic plorat, & ore
 Lugendi stat cruda voluptas;
 Tertia vix cecidit truculento lacryma vultu,
 Et pietatem preffit: abactis
 Terror inest lacrymis: mox sævum ridet, & Æthrâ,
 Ac errantia sidera culpat.
 Intereâ hortatrix pugnæ tuba vulnerat aures;
 Quis me, dixit, mittat in hostes,
 Ah me dira quies torquet? negat invidus Ætheri,
 Ipsa faces jactabit Enyo;

Vincat ut ignavam, Dragutto provida, noctem,
Ipsa mihi monstraverit hostem ;
Ter ferit obliquo lethalia vulnera visu :
Ter surgens inimica minaci
Astra supercilio terret ; nunc proijcit ensem
Fatiferum ; nunc arguit hastam ,
Cur non dilaceret Melitam furibunda , sed arma
Grande jubet deponere vulnus :
Quæ , clamat , quæ dura vident me sidera ? filum
Cur metuit diffringere Clotho ?
Dispeream ; cordi sed Martius ingruit horror .
Si morientem bella reposcunt ;
Attonitus Phlegeton Geticâ turbabitur hastâ,
Ah cedat de corpore , cedat
Hic animus, pugnam at Melitensibus inferat umbris ,
Me Rhadamanthus sentiat hostem ;
Ditis ero , si bella parat properare Tonanti ;
Dux adero suadere furorem
Manibus , efficiamquæ umbrarum examina Martis
Ut possint tolerare labores :
Mars ero ubique tuus, Plutonis prælia miles,
Et Furias hoc ense præibo ,
Ne soboles desit bello , mihi nubat Erinnyis :
Sed , Furor ô Hymenæe , memento ,
Ut nostras Melite furias horrescere possit ,
Sit conjux fecunda malorum :
Pluto , aras spoliare velis , cupiasquæ Latinis
Vel templis indicere bellum :
Ponam castra ferox invisi ad Tybridis undam :
Post fatum me Roma tremiscat .
Si victæ faveat Romæ , Cælum quoque : magnus
E Cælo placet hoste triumphus .
Quæ speciosa meam lætant deliria mentem ?
Ah morior ? proh numinis error !

Sic

Sic placet, ò Superi, in medijs tumulare trophæis.

Hanc animam! proh crimen Olympi!

Liquite me, Stygias feror expectatus ad undas;

Vos; virtus mea posthuma, Thraces,

Obruite in templo numen, templo addite flamas;

His radiant ex ignibus aræ:

Primus at incipiat nostris ex ossibus ignis,

Puila meum quæ flamma cadaver

Incendit, classes Melitenses urat, & arua

Illa vorer, rapiatquæ Megara

Ex illa furiosa faces, quibus astra, polumque

Obscuret, quibus incitet Orbem:

Post ubi ad excidium trepidas stimulaverit urbes,

Spirat ubi gens effera bellum:

His quoque me facibus socias comitetur ad umbras,

Hoc niteat de lumine funus.

Ast ubi mors menti tenebrosis involat alis,

Vincit iners ubi corpora torpor,

Ore cupit violare diem, sese incitat, hastam

Impresso ter dente cruentat,

Testatus rabidum concusso crine dolorem:

Et dixit mox, nubilus iræ;

Ah dolor ossa ferit! mihi pandite viscera terre.

Et mea tandem impellite fata.

Cur hæret mea vita diu? indulgete mori me:

Ne fugiat de pectoris arce,

Exeat hic animus, tibi sed, Chaldæe, minetur;

Dum securus abire laborat.

Ferte mihi, Ausonijs fumet qui cædibus, ensen,

His moriar contentus ab armis:

Hæc ubi dicta dedit, rapuit pius armiger hastam.

Ac Dragutium expunxit ab Orbe:

Concidit, at vulnus dum spectat, ridet amarum

Hoc fruitur quoque sanguinis haustu:

Sic mutaturus trepidantia regna Cometes
 Innocuis turbatur ab astris;
 Quamvis Eumenides piratæ funera narrent,
 Attonitus lætabitur Orbis :
 Vivit in extincto violenta protervia vultu ,
 Intentans quasi fulmina nimbus :
 Sævitiemquæ, odiumque nigro pallore fatetur ;
 Exanimis quoquæ bella minatur :
 Ferrea lux oculis , efflat de naribus ignem ,
 Ira, Minæque, & Terror in atrâ
 Nube supercilij resident: post funeris umbram
 Draguttus quoquæ, Plaudite Fato.
 Exequijs studiosa faces præstabit Erinnyes
 Et Plutonis limina Taxo
 Lætifico sparget, Dragutti dira profundo
 Pro Furia datur umbra barathro .
 Barbarus occubuit Cæli Draguttus ab ictu ,
 Abiectis Scythæ mœret in hastis ,
 Dum Melite armipotens latè dominatur in undis
 Odrysijs infesta carinis,
 Consilio, Caravita, tuo metuenda per Orbem,
 Eloquio venerata per Urbem ; .
 Dùm tu pontificum splendes orator ad aulam,
 Et patriæ tibi gloria crescit.

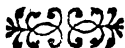
Apollo buccinator,

O D E IV.

AD PARTHENOPEJOS EQUITES

CUM ANDREAS MARIA
CARACCIOLOUS

Marchio Torecusiensium armatam è
Regno pubem Gothalaniam
traijceret.

E Ripe te tibi, Parthenope, Torecusi heros,
Alumnus ille Palladis,
Martis & ille nepos
Tyrrhenas animat turmis victricibus undas,
Et Martiali spiritu
Lintea plena volant,
Mersa equitum luxu virtus tua torpet? amica
Sic te revinxit compede
Insidiosa Venus?

G 4

Par-

Parthenope & laqueos non sentit, deliciarum
Sopita philtris! proh pudor!

Excute fronte probum,

Dedignare pati, Italiæ regina, catenas,

Blandè domantis otij

Exue Diva jugum,

Pro speculi splendore nitor tibi rideat ensis,

Comas nec aura ventilet,

Bellica pluma premat,

Indue tergeminum raro propectine scutum,

Ferire disce pectora

Non oculo, at gladio;

Quò cessere duces, Europæ fulmina? languet

Divisit ense gentibus

Quæ modò regna manus?

Integra luxuriæ culpà malè carpitur ætas,

Thraciquè dudum debita

Frontibus ira cadit;

Scilicet evicit Martem Venus, aуреа ferreum,

Bellona cessit Gratijs,

Victus Amore Furor:

Ah plures hominum lasciva licentia vicit

Et hoste, & armis ocys;

Nanque Cupido suum

Imis ut ferrum demergat sensibus, armat

Dulci veneno, & amabili

Tela calore coquit,

Belligero pugnat risu, tamen arma trifulco

Potentiora fulmine, &

Ictus, & ira placent

Donec hiat gratum, nulli medicabile, vulnus:

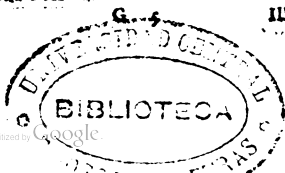
Sententiarum nobilis

Claudius ille Nero

Ti-

Tiberius testis, quem toto reddidit Orbe
 Notum insolens infamia,
 Dum fugit ad Capreas
 Lascivi caper ipse gregis dux factus in antro
 Ipsis pudendam solibus
 Exhibuit Venerem,
 Cui fera depositis Germania plauferat armis
 Victoriarum gratia,
 Qui generosa ferox
 Victor inaurata decorarat tempora Lauro
 Vectus triumphali rota,
 Concidit ante merum
 Qui modò fumantes hostilis sanguinis haustus
 Optarat iris ebrius,
 Ludit & aura genis,
 Quas Bellona truci durarat casside, vultum,
 Qui Martis arsit ignibus,
 Cypridos ardor edit,
 Armorum fulgur qui contudit, errat inermi
 Splendore captus pupulæ,
 Prodigious amor
 Devorat occultis, velut ignis, membra ruinis;
 Abscede de specu, Nero,
 Subtrahe te ganeis,
 Fœda cupidinei disrumppe volumina nexùs,
 Præpostera libidinis
 Monstra nefanda fuge,
 Insanit delusus amor sine viribus, iste
 Effortus est jam corporis
 Luxuriosus ager:
 Cur torpet sterilis suctis sine cædibus ensis?
 Decussit arce pectoris
 Quis tua bella furor?

Ille

Ille super duris somnum libare pruinis

Jactator, altum, condito

Ense, cubile premit?

Ille trahit vigiles Veneris sub nomine noctes,

Sub nocte suetus Martia

Cingere fraude nemus,

Qui gladij sævos cupijt spectare nitores,

Frontis ne splendor fascinat,

Frangit & illi animum?

Quid juvat iniecisse superbis urbibus ignes,

Si te jocosa macerat

Flamma beata Deæ,

Turbida qui multi tuleras incendia belli,

Magni & ruinis imperi

Integer obstiteras:

Vicisti objecto Germanum pectore Martem,

At nunc volutat in sinu

Te puer Idalius,

Te furiat rabiosus amor sine fine, sed antro

Quæ nunc inumbras crimina,

Fama sonora feret

Tecta per Italiæ, per Romæ castra, per arces,

Per angiportus urbium,

Et trivialis ipsa super;

Trans vada Danubij, trans ripas Albis, & ultra

Profunda Rheni, & Vistulæ

Flumina turpis eris,

Damnabit tibi victa tuos & Rhætia mores,

Pudibunda, quod felicior

Se fuit illa Venus,

Quæ victrix pede colla premit fastosa Neronis,

Et gloriæ quondam seges

Te sciet Illyricum,

Gen-

Gentis & clapsæ percurras sæcula, famæ
 Tam prostitutæ principem
 Non tenet ulla dies :

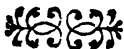
Heraclius lapis.

PURPURATI PATRIS
SFORTIÆ PALLAVICINI

O D E V.

IN CONC. TRIDENTINI HISTORIAM

Ubi notitiarum, & rationum attritu
proditur, quantum amari ha-
beat Suavis, & ejus codici
quantum insit auræ
veritatis.

O Vaticanæ, Sfortia, Gloriæ
Facunde vindex, ô patriæ decus,
Ostriquè, nascentisquè serò
Per nebulas, per operta fraudum
Alumne Veri; Belga volumini
Plausit ter amplo, plausit Iberiæ
Tellus, & immortalè plausit
Depositis Alemannus armis;

Echo

Echo disertis Itala reddidit
 Amica septem verba Trionibus,
 Immanis auditusquè Daco ,
 Æthiopiquè , Araboquè plausus;
 Plausit feroci murinure Gallia,
 Latè Polonus plausit , ut audijt
 Plausum Polanus, hoc amicis
 Attonito dedit ore carmen;
 Fausto fefelli codice sæculum ,
 Meoque felix crimine distuli
 Nomen per Europam, supraque
 Herodoti , Periclisquè fulgur
 Et clarus æquè , & Pontificalibus
 Timendus aulis , currere pertinax
 Marique, terraquè in remotas
 Ore sonos jaculatus urbes;
 Altè eminentem subdolus altero
 Colore amavi tingere purpuram,
 Splendore ne suo sequaces
 Sic oculos hebetaret Urbis:
 Ter Tulliano fulmine fortiùs,
 Hortensiano blandiùs organo
 Canorus irrepsi sèveris
 Sensibus , ingenioquè dextez
 Inebriavi pectora principum
 Dulci veneno fraudis, & eloqui
 Torrente mordacis Tridenti
 Concilium, historiamque traxi
 Quò verba mendax spiritus impulit ,
 Dolos honestis vocibus indui , &
 Portenta adornavi Loquelæ
 Cycladè , Rhetoricæquè cultus; at
 Mendaciorum scena nitentium
 Vestris aperta est, sæcula, posteris,

Facunda dùm toto vibravit

Fulgura Pallavicinus Orbe;

Ut Verum ab imo ferreus effodit?

Ut nudat astùs, utquè acie styli

• Felicis obfistit, severus

Magnificas jugulare technas?

Romana vultum Relligio suum

Ostendit Orbi, Sfortia nobili

De fraude Polani triumphat,

Ipsa fides Tiberina ripis.

Insultat Istri, vos decus inclytum,

Siletis altùm! en ille volumine

Sparso per Europam, fugaci

Indomitos bibit aure plausùs;

Dum nostra nigro condita stamine

Fallaciarum tela retexitur,

Vos segne vulgus vel stupetis,

Vel vacuo strepitis tumultu.

Adsunt Cherintus, Faustus, & Arrius

Orbem revolvens sacrilega manu,

Et Tatianus, cui maligno

Tartareus sedet ore livor,

Addicta nullis pectora legibus

Ferens Bucerus, stat genio Ferus

Molli, & venenato redundat

Ore nefas, odiumque Martis,

Rifuque vaftris rebus idoneo

Viclephus, Oecolampadius, genas

Qui monstrat à Baccho flagrantés,

Et Caroloftadius securis

Merens trecenis ictibus atteri,

Ternæ premendus compede Vestphalus,

Quem ponè mentitæ pudendus

Stat fidei reus Osiander,

Hinc

Hinc facta Faustus pectora fraudibus ,
Libidinosa de rabie satus

Forsterus hinc portat cruentis

Ex oculis animam enatantem,

Centum sed illinc debita restibus

Cervix Valentini eminet arduum ,

Lupoque cognatus per Ursæ

Cerdo feras metuendus urbes ,

Apollinaris callidus eloqui ,

Et dignus ira fulminis Eutiches ,

Et Burrhus exlex , & procaces

Acephali , sine mente vulgus :

Hæc digna fumo tingi Acherontio

Vidit Suavis post ubi nomina

Amarulentus , grande famæ

Sollicito scidit ungue vulnus ,

Et dixit ; atræ cedit belluæ ,

Mōstris scatentem turpibus Hæresim

Aversor ; erravi , micanti

Sed calamo jacet ictus error .

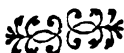
Fluxæ proscriptio vitæ

O D E VI.

In corruptum delicijs, luxuquæ
sæculum

AD F. CAROLUM SPINELLUM
Equitem Hierosolymitanum.

*Post generosè positum non sine victorijs
militiæ maritimæ rudimentum.*

IAm pauca fessis hospita navibus
Moles relinquent littora: spernimus
Telluris aspectum benignæ,
Atquæ freto novus instat Orbis;
In turbulentis fluctibus extruit
Luxus fugaces delicias, eant
Ut ocyùs, ritu fluenti,
Quod rapido lavit arua cursu:
Adinstar urbis, parietibus domos
Fulcimus: ac si debita tenderet

Ad

Ad astra civis, nec trifulca

Finitimi timet arma Cœli:

Nec id satis, ni magna trementibus

Spētemus undis nare palatia,

Ni Glaucus occurrat Napæis,

Cymothoe nisi Faunus erret

Immixtus: Afris Bacchus odoribus

Perfusus ardet: nix venit Alpibus.

Vitis fatigatura nectar,

Nec bibitur nisi Liber alget;

Ut lymp̄ha lætis fontibus exilit!

Cursu ut loquaci visitat hortulos!

Large sitim pressura, siccæ

Sole simul caluere fauces:

At nos amamus vertere montium

Pœnas in oris delicias, Thetis

Dum stricta sorbetur nivosis

Compedibus; peregrina miscet;

Nostri liquores Orbis aromata,

Fontana multis unda saporibus

Adulteratur, mox calore

Invidiam paritura Baccho:

Ut messe campus fluctuat aurea!

Ut poma collis dulcia parturit!

In valle quot floret decoris

Germinibus redimita tellus?

At blanda succq frangimus aspero,

Sparso domamus tristia saccharo,

Dapes ut exurient palatum,

Ingenuos violare sensus

Luxu coactæ: quot patrimonia

Traxere fauces? quid stomacho Ligur

Reliquit intactum? dapes jam

Saccharea sine dote spernit;

Et gaudet artis ludibriogulam
 Fastidiosam fallere, callidus,
 Lassata sit quamvis voluptas,
 Ingenio reparare cœnas:
 Torquet polentas & pipere, & croco,
 Et cinnamomis urit edulia, &
 Ut guttur ardorem retundat,
 Vina diu glaciata poscit;
 Anceps voluptas perditur, anxium
 Nec scit palatum splendidioribus
 Cui plaudat in mensis saporis;
 Terræ adeo nihil esca debet.
 Ut manè surgit, pectine verticem
 Auri feracem fingere gestiens,
 Per colla cyprinis fragrantés
 Pulveribus quatit ore crines;
 Dum vestis undat ferica, plurimo
 Flammans lapillo, fibula calceos
 Gemmata dum mordet; machæra
 Assimulat capulo Leonem,
 Et nutrit imo corde cuniculos;
 Illusa gemmis lancea fulgurat,
 Virtusque sordet Martialis,
 Vita suis malè pugnat armis:
 Incensus auro balteus emicat,
 Jacetquè pejor stipite spiritus:
 Audite me, vatem, feroces
 In speciem populi, tonantem?
 Non his juvenus delicijs fluens
 Fœdavit æquor sanguine barbaro,
 Istò sub ense nec cruore
 Judaicæ tepuere brumæ,
 Dei nec urbem cepit ovantibus
 Gothfridus armis, cum tremarent metu

Tur-

Turres , & arcem præpotenti
 Presidio Ligures tenerent.
 O Carole, illud tu Latio decus
 Manu repones, splendide gloriæ
 Sequacis armorum petitor,
 Et decorum generose custos;
 Tua ut triremis displicuit Cruces
 Formidolosas, Jonium tegi
 Se sensit, Ægeumque cingi,
 Et metuit Tunetæ Doris:
 Turcam quis horror stravit, ut inclyta
 Thorace tectum pectora ferreo
 Antenna te jecit per hostes,
 Ut supero ruit axe fulmen,
 Mars sicut alto corrueret Polo,
 Te capta pavit navis, ut hostica
 Te transtra senferunt, metendo,
 Stravit iter tua dextra, Thraces:
 Ut victus ignes applicuit suæ
 Bessus carinæ, te tenuit mare, &
 Per arma, per flammæ, per undas
 Perdomuit tuus ensis hostes:
 I, fortis hostes funde per æquora
 Lunæ tenaces, frange potentiam
 Ferro Musurmandi, & vetustis
 Stemmatis decus adde victor.

Militaris campi Georgica

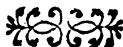
O D E VII.

*In novum belli morem , ex cujus præ-
scripto plus sæculo, quàm
gladio opus est.*

A D D. T H O M A M

PALLAVICINVM

Supremum exercitùs in Gothalanìa
ducem.

Non virtus fuit Itala ,
Martem quæ docuit fidere sarculo,
Atque audacia turrium
Urgere indomitis saxa ligonibus,
Quæ parsit gladio, ac truce
Demersit caveis pallida militem,
Ne formosa cruoribus
Sed fœdata luto pectora tergeret,

Sed

Sed morum Scythæ barbarus
 In cryptis hyemes vivere pertinax ;
 Ah Corbem , & Cereri datam
 Cistam belligero tollite brachio,
 Ut contra Babyloniam
 Iracunda frequens fulmina torquæat ;
 Immanis benè bellua
 Campo suæ ferit jurgia libero,
 Nec cæcis catuli feram
 Getuli foveis deprimit indolem :
 Sed strictis sobolem unguibus
 Adventura docet ludere prælia :
 Armis scilicet utitur
 Quæ Natura dedit ; sub specubus tener
 Deditur ali Leo,
 Et bellare pudet sub latebris Tigrem,
 Nec certamina destinat
 Pardo sub tenebris ursa cubilium :
 At nos more Lupi cavis
 Armata ingerimus corpora militum,
 Et palà terimus manum ,
 Alas quæ melius velleret hostium ,
 Ferro ut nescia vincere
 Jactent armigeros pectora spiritus ,
 Ac haustu sine sanguinis
 Conductis tumeant ebria laudibus,
 Et veram , sola findimus,
 Ut pro farreferat miles adoream ,
 Sic nunc vincimus , integros
 Certavisse duces ut pudeat : rudem
 Aut vos in Cybeles sinum
 Ignavum timidi mittite sarculum,
 Illud quàm benè Libero
 Sudatquè , & Cereri prædia mitigat ;

Aut

Aut campos gladius metat,
Hastis & paleas area conterat :
Cur argenteus insonat
Magno ensis lateri, si malè pendulus
A marra videt æmula, &
Imbelli cophino vel Babylonica
Altè mœnia subruï,
Ac armis domitas sic Cerealibus
Urbes concidere inclytas:
Aut hæc viticomo debita prædio
Vili reddite villico, aut
Martis jura, ferox & militiæ decus
Abjurate, sub Arbuti
Umbrà, sub ruguri vivite cespite
Inter pascua, vomeres,
Stivas, rastra, trahas, telaquè, rustica;
Cur ferro premitis lutum,
Et stultum latebris obruitis caput?
Describit tumuli locum,
Qui duris lacerat rura bidentibus.
Olim in Pupiniæ solo
Trito pulvereum e vomere consulem
Accersebat ad imperi
Clavum Roma sui, sed radiantibus
Hostes ut daret ensibus,
Mutaretquè nigras pulvere Martio
Inter prælia glareas.
Ignorū Macedo stravit ad Indias
At non per caveas iter,
Sed regum gladio contudit impetùs,
Occurrere periculis
Vel solo didicit pectoris objice:
Sic foffore procul Lupam
Cæsar fatifero supposuit jugo, &

Cels.

Celsarum capita urbium,
 Nec de solliciti more cuniculi
 Ad regnum reperit viam, at
 Cœlo teste, greges perculit hostium;
 Cur nos dedecus ultimum
 Effœtæ à luteis obsidionibus
 Bellonæ, tegimus caput,
 Exhaustoque animas infodimus solo?
 Sic est: egregij duces
 Ut caris viduent civibus oppida,
 Ad pugnacula turrium
 Per Plutonis eunt cæca suburbia,
 Infossique diù latent,
 Quærant ut tenebris fulgura gloriæ.
 Antro, miles, abi foras,
 En hastata seges lumina vulnerat:
 Nubes ærea fulgurat
 Latè sulphureis fœta tonitruis,
 Hostis ferrea turbidi
 Insistit jugulo fistula præbito;
 Quid fossæ tumulus juvat,
 Ni furva ut pateat semita Tartari?
 Et rectà Barathrum petas?
 Rurali Cereris Tytirus occidat
 Instrumenta terens manu,
 Ac tectus pereat latibulo Lepus;
 Quando fata vocant senem,
 Miles fulmineis incidat ensibus,
 Latè stragibus incubet,
 Scintillans radio cassis & æmulo
 Solem verberet obvium,
 Exutum galeâ nec timeat caput
 Objectare periculis;
 Aut Martis studium si benè displicet,

Jam

Jam nunc in mare Ponticum

Mittamus gladios , mox & acinacis
Extinguamus aquis jubar ;

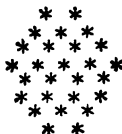
Quid prorsus pyrij nubila pulveris,
Quid prodest volucris pila

Alas, quæ properant , addere mortibus?
Diffingamus & ægidas,

Hastasquæ, & clypeos in grave sarculum,
Sed nemo Furias vocet,

Et longis moveat bella ligonibus,
In pagi gremium ferat

Isthæc ut Cereri spicula militent.

Et in fluctibus semina.

O D E V I I I.

IN TARENTI DELICIAS

*Vbipalis è sylvestri Pinu mari infixis
adhaeret ros , qui convertitur in
semen , quod colligitur , un-
disq; disseminatur , ut
adulescat in con-
chas.*

A D D. O N U P H R I U M

de Fulgure Docentulæ Marchio-
nis Patrum.

Vidi per altum Tethyos otium,
Vati stupentes credite posteri,
Pisces Tarentinum serentem ,
Edomito prope qualis aruo
Subdens severis terga laboribus

H

Cic-

Credit colonus semina, quæ Ceres
 Convestit in spicas, voraci

Læta ferens alimenta vulgo.
 Non sola tellus provida concipit,
 Fovetque fortùs, feminibus sinum
 Præbendo, sed conchas & æquor
 Instabiles parit inter undas,

Quas nauta solers navibus exarat,
 Jacto natantum semine funditus;
 Quicumque mollescit Tarenti
 Hæc stupuit nova monstra ponti;

Pinus profundo figitur æquore,
 Cui ros adhæret, nobile piscium
 E rore fit semen, frequentem
 Tonio sobolem daturum:

Cadmi tremendo munere desinat
 Commissa terris semina dentium

Illusa mirari vetustas,

Fulsit ubi galeata campis
 Seges micanti germine ferream
 Latura messem, spicula, lanceas,
 Plenasquæ telorum pharetras,

Et sitientia pila cædes;
 Tunc sulcus acri milite floruit,
 Sed apta tellus gignere milites,
 Nam terra producit cohortes,
 Et viridi per amœna campi

Prato catervas nutrit in hostium
 Latè ruinam: pisce sed æquora
 Disseminari fluctuosa,

Quis solidæ nisi mentis impos
 Per acta retro sæcula crederet?
 Nostris datum est nunc fidere palpebris,
 Blandis & artidere monstis,

Quæ gremio parit unda fuso.

Fru-

Frustra ut dicaret lapsa perennibus
 Primo parenti membra laboribus,
 Humum resignavit premendam
 Vomeribus sine fraude Numen;
 Tumultuosi si juvat æquoris
 Periclitari seminibus fidem, &
 An inter undarum fragores
 Aptæ seri ferat arva pontus;
 Quid contumaces fugimus? integras
 Aedes sub undis ponimus, hospites
 Thinnos recepturas, coacti
 Ut trifidâ jugulentur hastâ:
 Ex ultimis huc squamigeri greges
 Ut convolarunt Oceani plagis,
 Inspectat, ut Thinnus parati
 Ingreditur fera tecta lethi,
 Fixis in æquor navita pupulis,
 Circumvolutis funibus, & trabe
 Ut præda sublimi tenetur,
 Indomitus ferit astra clamor.
 Tum nauta Thinnos undique vulnerat,
 It unda festis sparsa cruoribus,
 Et causa Neptuno timoris,
 Dum subigi sua regna spectat
 Non usitatis artibus hostium, &
 Ut convocent in concilium Deos,
 Deasque in arctis rebus, urget,
 Cymothoe, tubicenque Triton.
 Parum est. eamus terga sub æquoris,
 Hic substruamus tecta palatii
 Injecta magnis, hic perire
 Impavidi sine labe centum
 Conemur annos ducere, piscium
 Inter catervas, Orbis & incolæ

Novi, relinquamus vetusto

Ut satyri spatientur Orbe :

Fama est sub undis longè habitabiles

Jacere sylvas, inter & arbores,

Et prata diversis referta

Graminibus sine lege vesci

Coralliorum germine belluas,

Squamosa fertur ducere Proteus

Armenta securus per imas

Oceani sine lite valles:

Hic seminemus rura colentibus

Latura fruges, ligna nepotibus

Seramus & fructus datura,

Unda boves alit, unda gignit

Maris juvencos, & dociles parit

Sulcare terras à teneris equos;

Idasque si piget beatas

Vomeribus lacerare glebas,

Venationi grande feras nemus

Nutrit marinas; monstra ferocibus

Figenda dextris, quæ protervus

Invideat Meleagrus, offert.

Vexamus Orbis delicias: maris

In vorticoso navita dum serit,

Impunè dum terris arator

Navigat; est Gravelinga testis:

Quà vela pandens vector in essedo

Rotas arenis imprimat, Africo

Afflante, dum è ponto phaselus

Fluctuat invidia, quòd aruum

Enavigetur tutius æquore.

Abiste, vecors, lintea curribus

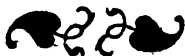
Aptare tardis, & marinas

Seminibus violare leges.

*Totus Oriens
sive Oceanus
Sylvæ re-
fertus est.
Plin. l. 13.
c. 25.*

Tuis

Tuis , Onuphri , tu Cerealia
 Committe campis semina , quæ , decus
 In stirpis , immensas laborent
 Post genitis generare fruges :
 Quà se benigno rure Docentula
 Pagorum ocellus latiùs explicat ,
 Toparcha quà nepos renidet
 Non modicas cumulasse gazas :
 Teglorioso de procerum sinu
 Quis pugnet ortum ? Fulgura gloriæ
 Antiqua si monstras in amplis
 Stemmatibus ; tibi larga sparsit
 Fortuna claram divitijs domum ,
 Natura plenis muneribus tuos
 Ditavit artùs , & notis os
 Pinxit amabilibus ; decoris
 At æstimator parcus , & integer
 Cultor , beata è sorte modestiæ
 Trahis venustatem , & decoro
 Innocuum geris ore philtum .

Potentior ferro voluptas.

O D E I X.

AD F. NICOLAUM RECCUM
Hierosolymitanum Equitem, &
Hispaniarum regis in Re-
gno Neapolitano
Chiliarchum.

Interimit plures, quàm barbara fida, voluptas :
Amor Labore fortiùs
Edomat ingenia ;
Frangite luxuriam , non scævior ense Gradivus
Cordi minatur militum,
Quàm ferit arte Venus.
Annibal horrifera indomitus nive, saxeâ ferro
Cum claustra fregit Alpium, &
Fata dedere viam ,
Posset ut impositas Orbi lacerare catenas ,
Carthago Romam vicerat ,
Orbis & imperium
Transstulerat Fortuna, manu ni blanda voluptas
Tactu Leonis asperi .

Col-

Colla decora júbis

Palpasset, cecidit sic Afra protervia frontis ,

Quique ense montes diffidit ,

Frangitur is Capuz

Delicijs , unguenta domant quem bella repenti

Cruoris unda sparserant ,

Liber , & alma Ceres

In Latij fregere sinu quem vincere Mavors

Non ausus armorum globo ,

Prodigiosus amor

Savior igne vorat præcelsi pectoris Ætnam :

Heu surge strasis, Annibal ,

Eripe te Veneri ,

Mollis, luxuriæ roseas diffringe catenas ,

Alpes , & altas milites

Transiisse nives

Auspicijs potuere tuis, sternique caduca

Romæ recusant mœnia ?

Desere Sepasiam ,

Te Romam Fortuna vocat, Capitolia cœnam

Tanto pararunt hospiti ,

Sterne tibi ense vias ,

Quo vel cæliferas vicisti pervius Alpes ,

Et Alpium truces feras ;

Africa læta caput

Terrarum spectare cupit Carthaginis arcem ;

Et ista hebescit dextera

Quæ dabit imperium ?

Ferro ignique sequi terris, juratus, & undis

Romæ potentiam, sedes ?

An ducis ense latus ,

Ingenium Carthago dolis armavit , ut artes

Campana perdat , hostium

Et sine cæde, Venus ?

De-

Decolor à dubio tibi supplicat Africa bello,
Ne præda fias otio,

Ne terat arma situs,
Quæ fervent dudum Latij à stragibus: Urbes
Nec Africanis obvix

Ensis ire parant:
Nam jacet in campo Latium, & viduata labascit
Jam Roma non uno duce:

Fœda cadaveribus
Romanis sua stagna timet Thrasymenus, in æquor
Multa revolvit decolor

Cæde Ticinus aquas,
Attonitas Trebiæ clausere cadavera fauces,
Ripam & refusus lugubri

Occupat amne cruor,
Ipse suas tabo coeuntos Aufidus undas
Miratur, undas non suas:

Punica tela calent
(Et non surgis?) adhuc Cannensi sanguine, clarus
Fato Latini nominis

Te monet ille dies,
Italix tumulus Cannæ, jacet Italia virtus
Gentis sub alta Romulæ

Srage sepulta, vocat
Te Martis Fortuna, time ne vincere victos.
To fors ab ulnis Africæ

Quæ tulit, arma feret
In Romæ gremium, dextro gere sidere bellum:
Cur in voluptatis sinu

Frangere pectus amas,
Quo sua deposuit Carthago gaudia, largam
Quo spem, & triumphos condidit?
Cur premis antra, Leo?

Ah

Q U A R T U S 177

Ah non ista decent Libycum pigra lustra Leonem,
Exi, minores montium

Per juga funde feras;

Jam Romana tremuit domino tibi præda sub ungue,
Specus, & umbram desere;

Ne tua Cypris alat

Corpora delicijs, quæ virtus Maura probavit
Æstu Africano, & Alpium

Frigore: pila times?

An cepere tuum vincendi tædia pectus?

An ille ductor Annibal

Altera bella gerit?

Proh pudor! Annibali placuere Cupidinis arma,

Est frater Æneæ, cave,

Ne tua castra puer,

Et modò victorem vitijs efforminet ensem,

In majus ille provelit

Prælia Romulidum,

Te furtim superans arcu juvat arma nepotum;

In te refringit Africæ

Spiritus, & arma tuæ.

Ille rudem suctus de cespite sumere cœnam

Sic militares Sicana

Corrigit arte dapes?

Gaudet & argentes mollire caloribus undas,

Nives solutas Alpium

Qui ferus ore bibit?

Quis fragor attonitas (surgamus) personat aures?

Cur retro vertis, Annibal,

Lumina torva? nitor

Non est formineus, strictis gravis emicat armis,

Magisque vultu Scipio,

Cominus æra sonant,

Fer-

Férrea tempestas immissis grandinat armis ,
Diverberant equi solum ,
Et tua terga premit
Latus, ut eripiat spoliū memorabile , victor ;
Cur bellicosa deijcit
Pallidus ora color ?
Non es qualis eras, cum dextera terruit Alpes ,
Rupes minantes Ætheri
Insinuare caput ,
Teque prius bello certavit perdere luxus,
Si te fugabit Scipio ,
Vicerat ante Venus .

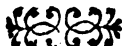

Latens sub capillo mendacium.

O D E X.

In senilem Cæsaris Venuſtiani
Piluccam

Ad noſtri ſæculi ſenes.

VT alba ſpumis littora Mincius
Frangit, vel alti non memor alvei
Qualis ſuper ripam ſuperbit
Indomitis Eraſinus undis,
Lymphis tumefcens auxiliaribus
Aſtrorum, habenis Juppiter irrigat
Cum rura fuſis, aut nivales
Cum Zephyris tepuere montes?
Venuſtiani colla tumentibus
Flagellat undis cæſaries: furit
Ut cana tempeſtas comarum! ut
Ripam humerorum animoſa tranſit
Servare colli neſcia marginem!
Nunc Cyprinorum prodiga pulverum
Bacchatur, & latè Veſevi
Pulvereos imitatur imbres,
Simul protervos ſenſit anhelitùs
Volantis Auſtri, nunc Aquilonibus

Al-

Alludit, ut sit cunque ventis
 Ludibrium ; prope qualis albet
 Abominato sylva gravis gelu ,
 Aut impotenti fluctuat Africo
 Vertex Atlantis , cum nivosis
 Frondibus incubuere venti :
 Cur indecori caluitij immemor
 Comas odoris mercibus oblinis ?
 Et multus alterno natantem in
 Pectine cæsariem fatigas ?
 Sic dissipati navita temporis ,
 Famusus emptor dedecorum, & joci ,
 Risusque mercator, Decori
 Prostituis sine lege famam !
 Incana mittas findere tempora ,
 Furto comatas ne tere plurimus
 Sub crate dentata novalis,
 Crede bonæ nihil esse frugis ,
 Solùm ferarum fertilis albicat
 Gelu senili hæc terra : quid attinet
 Spissos tot impensis Piluccæ
 Ferre caput per inane crines ?
 Sic Martialis pectoris indoles
 Se vorticosis crinibus implicat ,
 Tractare quæ debet catenas
 Hostibus impositura frænos ?
 Tantum superbi Cæsaris & nihil
 Ostendit extra cæsariem caput ?
 Ni fortè cum latis reclinat
 Crinem humeris, onerique servit
 Sinistra blando , se se Arabum putat
 Versare gazam, aut Orbem humeris dare
 Se credit, interdum nitescat
 Fœminæ manus apta mundo

In Moralyum.

Risum risu extorquentem.

O D E XI.

PLoras, an atro lumine turbidum
 Morale, rides? si facies vetat,
 Vultu quid invito renides,
 Umbrifero metuende naso?
Cum fronte risus setigerà ferox
 Turpi duello pugnat: at occupat
 Frons torva risum, tu decorum
 Terribiles referare dentes
Ridere credis: sic Borealibus
Sol tristè ridet nubibus hispidus:
 Hiulca cum venti minantur
 Arva super glomerare nimbura?
Ne prome risum multus anilibus
 Acerbiorem fletibus, eligo
 Spectasse pro risu Luporum
 Horribiles, Tigridumque rixas.

Flexo in vesperam ætatis
die, crescentem sequi-
tur senectutem
tenacitas.

O D E X I I.

In senem avarum.

A Etatis inclinasse meridiem
Advertis, ac si stet volucris dies,
Quanta laboras in crumena
Digne senex numerare Lunas:
Vides pruinis ut caput albicat!
Nec ossium jam pondera sustinent
Pedes laborantes, geluque
Sparsæ pigro riguere membra!
Longo tonitru pectora mugiunt,
Cum pestilenti tussis ab Africo
Crudescit, atquæ injurioso
Tabificus pluit ore sanguis:
Visu stat atro fulmen, & horrido
In ore curæ nubila colligunt,

Uc

Ut nigra verborum procella
 Attonitos quatiat clientes ;
 Quicquid mineris , non steteris diu , &
 Nequicquàm anhelas ambrosia dape
 Fulcire membrorum ruinam ,
 Serior ut trepidavit ætas ;
 Cur æviternum vivere pertinax
 Putas acervo credulus aureo
 Te lustra subscripsisse lustris ;
 Cras avidum subiturus Orcum ?
 Cur si Lyæus frigeat à nive ,
 Si blandiantur fercula gutturi ,
 Tabescis , & mensas amaro
 Sæpe supercilio venenas ?
 Sic certus Orbem perdere , ventilat
 Crines per auras , non ubi gentium
 Impunè spectatus Cometes ,
 Ille micans furiale pestem ,
 Famemque , bellumque urbibus invexit ,
 Et denegantem munera Liberum
 Benigna , fallacemque monstrat
 In paiea Cererem dolosa .
 Te fabulosis solve timoribus ,
 Fœcundiores concipe spiritus ,
 Efferte , rugosis quid arctum
 Consilijs animum fatigas ?
 Non ipsa Tellus te fugiet parens ,
 Nigro cadaver te capiet sinu ; &
 Cessas ? inæquales refunde
 Terga super potiora curas ,
 Dissolve dextram vulturis unguibus
 Rapaciorem , pro genio aureos
 Dudum catenatos remitte ,
 Ut meliore cuti nitescas ,

Mortui redones cætera, quæ simul
Traxit tenaci corpore spiritum, &
Siccis inhærentem medullis
Eripuit generosa vitam,
Quis noverit quæ dextra pecuniam
Ter indecoro pulvere sordidam
Vocabit in lucem è recessu
Jura hominum violantis arcæ.

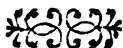
Oleat dum fervet.

O D E X I I I .

I N A L L I U M

*Vi pestilentia pene dilapsa , vim morbi
arceat à PP. reversuris è Sofiano
Neapolim*

AD DIDACUM RAGUSIUM
archiatron.

O Quod lethiferi fideris arbiter
Frangis terribiles Pestis anhelitus,
O spes candida vitæ,
Hortorum decus, Allium,
Præsens vel stomachi tollere tædium,
Ventris vel rumidi rumpere tormina,
Quamvis cortice flatus
Gratè difficilis fluat,
Spiras dulcè tamen , robur amabile
Tu præbes capiti, marcidus otio,
Te spirante, labori
Luctatur rediens Vigor,

I 3.

Te

Te spes , & roseis rara Salus colit
Semper viva genis , te sequitur comes
Recto poplite Virtus

Per Nili viridaria ,
Cum largis madidam delicijs domum, &
Unguentata fugis limina Cæsarum :

At mentis procul arcet

Te Luxus populans opes ,
Se plenus procerum Fastus in agmine
Te parcit niveis stringere dentibus ,
Ventris te vocat hostem

Vultu pallida Cruditas.

At quid non gravior morte potest timor
Mortis ? sollicito gutture quæreris ,

O , ignobile mensæ

Olim dedecus , Allium.

Te dives digito tangere nescius
Præ te nunc sapiens balsama negligit ,

Et te sæpè coronat

Cœnæ dulcè caput suæ ,
Amplis te patinis illinit hœlluo ,
Et si lance super spargeris , asperum
Culpat nemo saporem ,

Non est opprobrium gulæ ,
Si spiras calidis faucibus , appetit
Te farcire coquus fercula , principum
Te convivia pōscunt ,

Optant prandia Cæsarum ;
Serva, dum properant Parthenopen, patres,
Cultæ delicias Palladis , auræ

Florem redde juventæ

Lætis Pausilypi plagis ;
Ne surgens avido Pestis ab ære
Afflet fulmineis sævior ignibus

Ma-

Magnæ germina matris,

Nigro aut proruat halitu; &

Hæc curæ referes præmia splendida,

Orbi Gnosfiaci stemmatis æmulum

Ostentabere fertum,

Multo sidere lucidum:

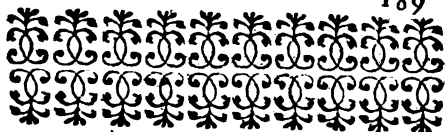
Ast hæc plus nimio credula nesciat

Nili frugilego sanctior accola

Plebes, ne peregrinum

Mox te consecret in Deum.

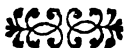
LIBER V.

Romanus Chrysoſtomus

O D E I.

AD JO: PAULUM OLIVAM

Pontificium Concionatorem, & Su-
preum moderatorem
Soc. Jeſu.

DEo rebelles frangere ſpiritus,
Et clauſa Cælo pectora geſtiens
Orator, exurdet plateas
Fulmineo metuendus ore;
Latè tonantem trans Aſiam tremant
Obſeſſa Mauris littora vultibus,

For-

Formidet & Persis, deorum

Et statuis redimita Memphis.

Ut ille ja&ctat dicta micantibus

Vibrata verbis; clamet ab ultimo

Templo scelestus, & nefando

Illacrymet scelerum veterno.

Contra ter Æthram si caput extulit,

Ter ictus oris fulmine concidat,

Projectus ad pedes tonantis

Ter ca&eat vomuisse crimen:

Sic sternit Oetam carcere nubium

Emissus ignis, non sine vallium.

Clamore, dum tremens ferarum

Attonita stupet aure vulgus:

Ergo elegantes tollite flosculos;

Ferire vestrum est, mittite fulmina;

Facunda dum mugit procella,

E. lacero fluat unda vultu;

Fleat co&ctus flere licentiam,

Ridere jussus rideat, uvidas

Et ponat, aut sumat querelas

Rhetoris arbitrio moventis:

Auriga qualis Gallus in effedo

Virga jugales qu& libet incitat,

Indulget h&c currens habenas,

H&c veniens inhibere gaudet:

Cur blandienti carmine credul&

Implentur aures? sibilet auribus

Vocale telum, contumacis

Si cor amas tetigisse vulgi:

Non dura frangunt p&ctora tinnulis

Illusa gemmis spicula: concidit

Nec miles & bombo, petantur

Ni volucris capita alta plumbo:

Fru-

Frustra efficacis nutibus Albriti
 Disiecta latè crimina gentium,
 Gestuque Copponi minaci
 Luxuriæ tremuisse Lernam, &
 Gela Charybdim faucibus aridam
 Stetisse clausis; dicimus; urbium
 Si monstra palpantes, Ligustrorum
 Imbre juvat tumulare culpas
 Crudeliores Eliogabalo:
 Si delicati tum loquimur rosas,
 Terrenda cum Cypros tonitru:
 Et teritur Ganimede fulmen,
 Quod belluosi frangere verticem
 Aut debet Æmi, aut sternere Caucaſi
 Immane dorsum; vel Cytori
 Vel Rhodopes tenuare fastum:
 Te te, beatæ Liguriæ decus,
 Oliva, testor, qui potes æmulâ
 Umbrâ vel obscurare soles,
 Dum geminant procul astra risus;
 Et ostra laudant cominùs, ingent
 Vinci & fatentur lumine, quo nites;
 Facunda dum nulli sacratas
 Glória sic patefecit ædes:
 Severiori carpere seu libet
 Ludo coronam, ludis, at altiùs
 Vulnus dehiscit, seu vibranti
 Multa supercilio loquutus
 Terres nocentes, monstra, Cupidines,
 Et obligatos sensibus explicas,
 Aut in venenatis natantes
 Delicijs animos reducis:
 Cum pulchra vultùs ira rapit tuos
 Surgens ab imo pectoris; inelytas

Roenj

Ruentis in Culpas Loquelæ

Quis valeat tolerare fulgur ?

Quantus tonanti voce Superbiam, &
Luxum tremendis nutibus opprimis,

Gestusque Livorem trucidas,

Frangis Avaritiam, relegas
Abominatos trans mare Ponticum
Moresque, cultusque igneus aspici!

Auditor elato potentis

Ingenij calet igne tangi,
Salubre vulnus pectoris inspicit,
Et osculatur fulmine dexteram

In crimen armatam trisulco,

A quò animi cecidere monstra:
Seu mitè fulges aureus eloqui,

Tuo renidet numine corrigi

Romana Libertas, & uni

Regicum tibi servit ostrum:
Te ponè Splendor nescius atteri,
Fas, & Decorì filia nobilis

Servire Majestas parata, &

Mundities studiosa Veri
Circumvoluti litibus ambulat,
Te frons benignum splendida, Cælicus
Te risus ornat, te magistra

Consilij sine fraude lingua,
Te flore summæ candidior nivis,
Nitor sereno pulchrior imbuat,

Et ore manantes per Urbem

Nectareos jacularis imbres:
Hinc post Olivæ nomina garrulus
Ripà intumescens insonuit Thybris,

Utràque, curvatisque septem

Verticibus tibi Roma plaussit:

Noa

Non usitatis excita plausibus
 Respondit Echo: nobile vitibus
 Ter flexit Albanus cacumen,
 Terque Aceris, Tiliæque colla, æc-
 Clinans Olivæ, vertice supplici
 Se stravit; alto non sine murmure
 Primique prostravere montes
 Italiæ, tua dona, Palmas:
 Soracte prono culmine gestijt
 Ter concioni plaudere, spiritu
 Loquentis ardenti soluta
 In lacrymas glacies abivit;]
 Eratque lapsu cernere ludicro
 Undis per Urbem vociferantibus
 Plauisse fontes: ludibundus
 Ter nemonum per aperta plausus
 Circæus hausit collis, & arbores
 Ter explicatis frondibus extulit:
 Visoque te, curvavit arces
 Nubiferas, humerosque flexit.

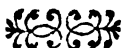
Xaverium Sidus

O D E I I.

IN D. FRANCISCUM XAVERIUM.

*Qui Typhonem ex Oceano fugavit
aspectu.*

AD P. MICHAELEM DE FLORE

Cum totius Societatis Jesu in Regno
Neapolitano moderator in Ca-
labriam navigaret.

Hic ille Typhon Tethyos Indicæ
 Latè tyrannus, vortice perfidus
 Rotare spumanti phaselos,
 In maris opprobrium frementis:
 Hic qui tremendis fœta tonitruis
 Cœlo vocabat nubila, navium
 In damna, quassabatque remos
 Vela trahens per amara Ponti,

Cui

Cui militavit flatibus Æolus ,
 Neptunus undis , fulmine Juppiter,
 Septusque nimborum catervis
 Per medios equitavit Euros
 Vectus curuli turbine , nec piger
 In saxa puppes frangere , gestijt
 Rostrisque , prorisque , & carinis
 Turrigeras viduare classes,
 Saberiani lumine sideris
 Exactus undas deserit, æquoris
 Æternus exul , fluctuantes
 Non iterum ruiturus Alnos ;
 Non sævus ipsi serviet Africus ,
 Notusque scindens verberibus rates ,
 Quin bella Neptuni perosus
 Æoliæ reperivit antra:
 O quisquis altis vota rudentibus
 Suspendis , æquor navita pertinax
 Quassà remensurus carinà,
 Naufragia, & pelagi fragores
 Calcare nigros impiger , aspice
 Astrum Saberi luminis, aureum
 Connivet, audaces per æquor
 De supero ut regat axe puppes:
 Spumis tumescat Tethys, & increpet
 Segnes procellas , unda frementium
 Horrescat incurfu Notorum , &
 Impleat Oceanum tumultu,
 De stirpe tentet vellere littora,
 Mersare & urbes cum populis petat
 Effrœna Fatorum libido,
 Atque vias aperire Ponto ;
 Nutu Saberus Fata redarguit,
 Pellitque retro; terret & improba

Decreta Fortunæ, efficaci

Luminis imperio sereni;

Ferox vibratis fluctibus Africus

Vel astra spargat, subruat insulas

De sede Caurus, ac minaces

Auster agat nebulosus undas;

Ut ipse Naturæ arbiter emicat

Franciscus, acri missilis impetu

Pupillæ in æternum procellarum

Exilium fugat ore ventos.

O Flos, decoris gratus eras amor

Olim camœnis, nunc stimulus, suam

Quo sæpe ridentes amarunt

Pierides decorare frontem;

Per te vetus nos fallit adagium,

Et jure, terris ver quòd ab unico

Non flore splendet, nam potest Ver

Flore tuæ remeare linguæ, &

Tuo serenus post ubi fulserit

Vultus client: Sol micat altius,

Divinum & emittunt odorem

E nitido quasi flore mores:

Quod in venustis pharmaca floribus

Natura pinxit, nunc liquet, efficax

Cum vernet occultis vel unus

Flos animi medicina morbis;

Quin Flore in uno Gratia præstitit

In cuncta nobis antidotum mala.

Te sensit & Typhon per æquor,

Qui manijs, odioquè florum

Præceps ab undis nunc iterum fugit,

Ridere magnum dum videt in mari,

Spreraque tempestate, Florem,

Cum trepidet procul atra nubes

De-

Domat omnia Casus

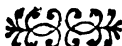
O D E I I I.

I N L A U R U M

*Cum earuri ab improvise turbine
corrueret.*

AD P. JACOBUM LUBRANUM

Cum quartum in templo Soc. Jesu
maximo per quadraginta die-
rum esuriales ferias Nea-
poli concionaretur.

VT Laurus cecidit ! ruralis pompa theatri ,
Æterna pagi laurea ,
Gloria ruris , amor
Thespiadum , nitido tum flumine culta Napæis,
Nunc irrigata fletibus ,
Præda relicta focis :
Laurus , bacchantur quæ frigora sæva, comantis
Æternitatem verticis
Trux veneratur hyems,

K 3

E

Et vellit Zephyrus ! quæ fulmina pellit , inani
Succumbit auræ sibilo ! &

Vertice verrit humum

Sidera quo tetigit ! viridi quæ frondis honore
Crines poetis cinxerat ,

Flet viduata comis !

O illam, Vulcane , precor preme foliibus auram ,
Qua Laurus , horti filia

Nobilis , ista jacet ,

Sordeat illa niger quæ fumus fluctuat , igni
Ut ustuletur , ventilet

Bronte agitata focos :

En sociæ nunc sponte volunt arescere Laurus ,
Mœrore Myrrus palluit ,

Et periære Ederæ ,

Sylva ferox latè discissis sibilat Ornis ,
Umbrare vatū præscias

Odit avara comas ;

Dum , præcul esse Jovis jussit quæ fulmina, Laurus
Injuriosis Africi

Flatibus acta ruit :

Nec tantū arboribus lapsum Fortuna minatur ,
Frondes ut auris dividat ,

Quæ super arva volent :

Casus at insultat mortalibus : ille minaces
Martis phalanges demerit ,

Sed cadit à Venere ,

Armatum scopulis hic debellaverat æquor ,
Sed edomatur poculo :

Hostica flamma timet

Quem repetita necant seris convivia lychnis ;
E mensa ad haustum sanguinis

Qui ferus ibat , ævet

Im-

Immunes à Marte dies spondere Lyæo,
Et Dædaleam plutima

Lancem onerare dape:

Qui ferri, frontisque jubar modò contudit hostis,
Pecuniarum lucidis

Illecebris trahitur;

Hæc modò jura manus captivis splendida scripsit
Nec erubescit pestinis

(Sordida!) dente capi:

Hostibus illa citas iniocit dextra catenas,
Quam vel capillo subligat

Insidiosus amor:

Alcidem, vultum clava qui perculit Hydræ,
Rifu voluptas edomat

Hercule prosperior;

Indomitus bellis Macedo, qui Marte secundo
Notam nec Indo in Indiam

Primus adegit equum,

Pellice captus amat, binos cum ceperit Orbes;
Hic est Alexander? date?

Alter: amica Venus

Amplexu frangit tenero quem vincere bello
Armata & Orbis viribus

India rota nequit,

Deseritur Mavors, Veneris dum castra petuntur,
Placent veneno perlita

Arma cupidineo,

Fulmineum preffit triplici qui casside vultum
Sudore largo roscidus

Cæde cruentus, amat

Ignavas sine clade genas perfundere Baccho, &
Rosa severas cingere

Liberiore comas,

Dex-

Dextera, qua fulsit bellantis lancea, plectrum
Imbelle tentat, ludicrum

Et bibit aure melos

Is, cui terribiles belli placuere tumultus,
Adurfit ore militem

Qui ter ad arma, canit:

Illa manus fluvios auxit quæ sanguine, crines

Quatit madentes, Cyprino

Pulvere sparsa nitet

Pulvere quæ Martis debet sordere decoro

Concreta pugnae sanguine

Horrida Cæsaries:

Fatali armorum qui terruit ense procellas

Inter rosarum turbines

Oscitat, atra seges

Cui modò telorum placuit, delectat odorum

Jucunda messis, Persica ef-

fœminat arte dapes

Martia qui pugno conclusit prandia, posset

Ut Sufiano sanguine

Luxuriare sitis.

Sic est: Circæo peregrinos hausit amores

Potentiores poculo,

Alter erip Macedo.

Quò te, Musa, ferox nolentem detulit Auster,

Quo Laurus acta corruit;

Parce, Lubrane, precor:

Quid tibi cum nimbis? pereat vel fulmine Laurus,

Te fulminante, germinat,

Crescit & eloquio,

Nec tua Laurus obit, populari vivit ab aura;

Quid? te loquente, turbines

In Zephyros abeunt.

Jus

Rus stemmatis ad coronas

O D E I V.

AD P. JOSEPHUM EDERUM
Cum Neapoli in Templo Soc.
Jesu per Cinerary concio-
nando ostenderet:

*Ingenio, & labore Cælum exemplo
funambuli petendum.*

Natura Cælo nos genuit, monent
Hoc nata nobis sidera, grandium
Felicitati quæ laborant
Latè hominum, sine fæce lumen
Vitale donant, ut potioribus
Uescamur auris: limo igitur decet
Majora conari, Deus dat
En animo sine fine dotes:
Humo rebelles splendida respici
Voluptuosæ munera patriæ
Linquamus, alarum lutosas
Remigio fugiente terras:

Pos-

Possit labori juncta quid indoles,
Funambulus nos edocet, altior
 Qui fune suspenso per Æthram
 Ingeminat per inane saltus,
Scitus choreas ducere vix aves
Quò pervolarent, nunc pede pendulus
 E recte se mittit retrorsum,
 Nunc manibus sua stringit audax
Non absquè vulgilaude pericula,
Et nunc rudentem dentibus apprimis,
 Ut præda festino tenetur
 A cane, cum resonare valles
Exaudiuntur plausibus hospitem:
Quot eruditis brachia motibus
 Permutat! ut, qui fluctuantem
 Navigij modò rexit Alnum,
Totis camelum viribus infidet?
Fit læta ludi scena periculum,
 Discrimen in ludum revertit,
 Luminibusque, animisque prostat
Sed ludus atrox, turba Quiritium
Cui nec parem spectavit, in unico
 Cum civibus frequens theatrum
 Roboreo strepitaret axe:
Cælo propinquit tangere gestiens
Funambulus si nubila, cur piget
 Nos astra luctari, vocat si
 Munificum super astra Numen?
Suo fit audax ille periculo,
Cum docta jactat crura per aërem
 Fracturus in partes protervam,
 Si fragili ruat axe, frōtem; at
Calcere nobis sidera si lubet,
Affigit alas spiritus aureas

Ulnis , ut à terris amica

Quis facili petat astra motu .

Heu pervicaci sidera spernimus

Formosa fastu ; tædet amabilis

Serena nos Cœli tueri ,

Exilium reputamus Æthram :

At est eundem in Tartara , pensili

Quot tum movemus mente pericula ?

Monstrentque thesauros ut umbræ ,

Has precibus revocamus Orco ,

Ductore & illuc dæmone tendimus ,

Per cæca dextras rudera credulas

Movemus , auri pertinaces

Depositi reperire pondus :

Vis auri in auras post ubi prodijt

Ditis profundo tracta suburbio ,

In astra mox ædes ituras

Substruimus , trepidante saxo

Iram propinqui fulminis , orbitam

Signante tractu fulguris , horrido

Dum quassa nequicquam tonitru

Tecta gemunt , dubiæquæ turres :

Funambulo sublimior è sinu

Hæc intonabas , Edere , pulpiti ,

Affusa cum tibi juvenus

Attonitas patefecit aures ,

Ut concionis plauderet artibus :

Quis cum secunda personuit favor

Admurmuratione ? palmam

Ut daret eloquio , aut coronam ,

Quo te vocavit nomine Civitas ,

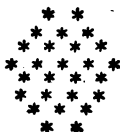
Quintiliano cum stupuit parem ?

Amica dum ramis adhærent

Brachia , vis Ederæ tenacis

Pro-

Proceriores strangulat arbores;
 Discincta stringens pectora civium
 Fulgente sermonis catena
 Tu trahis & miseros ad astra :
 Nec, doctiorum præmia frontium,
 Desunt coronæ , tecum Ederas geris,
 Et jus coronarum vetustum,
 Et meritum sine lite primum.

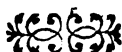
Latiùs à ferri splendore
coruscat.

O D E V.

A D V E S P A S I A N U M

D E B A U C I O

Olim in Insubria equitum ducem:
ut ejus exemplo se Lidanus
militiæ dedat .

HEu Sole primo , Lidane , clarior
Inclinat oris splendor , & illius
Qui totus afflabat nitores ,
Labra super saliente risu ,
Quantum remisit ! nubibus inficit
Jam cura frontem , quæ prior Iride
Fulgebat , & quæ nunc comarum
Trans humeros spatiantur undæ,
Gaudentquè ritu fluminis aurei
Colli decoros lambere margines ,
Brumalis ætas cum propinquat,
Hos niveus sepelit capillus :

L

Tunc

Tunc tussis imo pectoris insonat,
Tenebricosum lumina fulgurant,
Et membra tunc frigus pererrat.

Populeo pigriora trunco:
Cur sordidum te macerat otium?
Cur arma nescis tangere, virium
Sincerus? & torvè decorus,

Cur Cyprino malè sparsus, horreo
Sordere crinis pulvere bellico?
Cur fræna vitas cautius Aspide?

Cur non reluctantes habenas
Belligeros agitas per ignes?
Collo fluentes cur religat comas
Fatalis hosti dextera militum
Servata captorum catervas

Non humili cohibere nodo?
Si cernis hastam, lumina territat,
Ancile mutas pectine: pectori
Lotica detur, delicato est

Sarcina non subeunda tergo:
Vides senili ut stet nive candidus
Vespasianus: bella per, & dolos
Mavortis enutrita durum

Militiæ tolerare pondus
Ambivit ætas: dux equitum fugâ
Mulcavit hostem, cui capulo tentis
Immersit in femur ter ensen

Gemmiferis metuendus armis
Hastæ coruscans fulmine terruit
Fortæ cohortes, diffidit Alpium

Et claustra ferro, ne daretur
Eridanus nova præda Gallo:
Ille ad paterni liminis ostium
Phœbo rediit tinctus ab extero,

Sed gloriæ quacunque septus
 Luminibus patriam revisit,
 Suoque major sanguine: transferat
 Huc perfidus nunc Annibal Africam,
 Retentet ac iter per Alpes,
 Inveniet sine fraude ferro
 Qui frangat ausum, turbidus aspici
 Serpente quæ se voluit in alveo
 Vultur, ascribet nec agros
 Stelliferos, Capuamque prædæ,

Ver transfuga

O D E VI.

*In flores qui laboris solertià alieno
anni tempore nascuntur.*

AD P. EUSEBIUM TRUXES

S O C. J E S U.

TErram quis urget tempore non suo
Injurioso findere sarculo,
Ut inter exurgant pruinas
Fronde Rosæ metuente solvi?
Ut Lilium stet candidius nive,
Crudele torret dum temerarios
Frigus labores, & Ligustra
Grandine dum Boreas flagellat:
Dolet fugaces Vere dari Rosas,
Rosamque poscit frigore pallidam,
Ut diffidet luxus, suasque
Delicias sine lege vexat!
Brevi voluptas edita Lilio
Cum flore marcet; nec Violæ est honos

Sem-

Semper ; quid angustis ter amplum
 Delicijs animum fatigat ?
 Cadaverosi cur tumuli immemor
 Jactans odores tam male contumax,
 Flores revincit, quos coactis
 Risibus explicuere testæ ?
 Si delicati corporis accubat
 Hircus sub alis, non Paphij vepres
 Gratum elaborabunt odorem,
 Non capitis studiosa Nardus :
 Ni florulentis artubus Iridem,
 Calthamue spiret, fallitur, in rosam
 Omnes licet florum recentes
 Illecebras Paphos ipsa mittat ;
 Non hunc beabit vel roseum detus,
 Vel Tuliparum fidere pulchrius
 Implebit aurum, mancipatæ
 Arabia nec odora messis :
 Virtus laboris nescia desidis
 Intaminatis roat odoribus,
 Nec flore latatur caduco,
 Quem vitiat glacialis aura.
 Florem ergo, Truxes, quam sapientiis,
 Quem gignit Hortus pensilis ingeni,
 Innectis, æternum ut Minervæ
 Impediat diadema frontem :
 Tot non hyems dat florida Tulipas,
 Aut Argemonas educat Iscerus,
 Florumque tot scenas nec affert
 Hospitibus peregrinus Orbis ;
 Quot dulcè florent dicta micantibus
 Tuo ore verbis, quot veneres nitent,
 Ridentque facundi lepores
 Mentis ad ingenium differtæ :

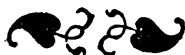
L 3

Nec

Nec pertinaci sollicitas manu
 Flores nivolis imbris hispidos,
 Nec vere permutas amico
 Indomitas hyemes Decembris:
 Nec arte ponis tot segetum potens
 Natura nasci quod vetat, & sui
 Benigna se fingit severi
 Fortis ad imperium coloni.
 Ah unus instar splendeat omnium
 Flos, eruditis qui folijs refert *Granadilla*
 Exempla despecti Tonantis
 Socraticis potiora chartis;
 Non indifertis scripta coloribus
 Odora vernis frondibus errent
 Tormenta, pendent hinc in artus
 Flagra, minax riget hinc columna,
 Poscit protervis aspera sentibus
 Corona frontem, vincula brachijs
 Minantur, emissumque germen
 In tremulam tenuatur hastam,
 Clavique sacro murice purpurant,
 Crux horret atrum, qua malè pendulum
 Mox numen (ah nefas!) avitum
 Sanguineo lavet amne crimen:
 Natura blando floris & in sinu
 Luget, sed artem vincere gestiens
 Edocta de Cœlo laborat
 Numinis assimulare pœnas:
 O flos, virentis lætus agri dolor,
 Verisque primi funebre gaudium,
 Qui, lugubres ridere valles,
 Et gemitus dare rura, cogis;
 Te mittat ardens spiritus Africi
 Siticulosus urere flatibus,

Sut-

Suspiriorum aura fovendus,
 Et lacrymarum animandus imbre;
 Tuo aurata tactu læta procacibus
 Levare discat pectora fluctibus,
 Curarum & asluescat nigrantem
 Nubibus exhilarare frontem :
 Magistra mellis dædala, Vesuij
 Dum rura lustras, dulcia non rudis
 Ad furta, frondes ah beatas
 Parce avido violare rostro ,
 Vel separatis nectar amabile
 Depone cellis, pectora quod valet
 Beare , circumfusa quamvis
 Turbinibus properent ad Orcum.

Nocentior hoste Seplasia.

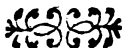
· O D E V I I .

AD P. ANTONIUM MURANUM

S O C. J E S U.

*Qui nonum jam annum Collegio
Campano præerat .*

Cum penè deletæ vestigia Seplasiæ
unâ cum vate cerneret.

EXi, Maure, cubilibus,
Collo deme, nigrâ quæ premis alite,
Pulvinaria, vellere
Fartas barbarico desere culcitrâs,
Plumis in gettialibus
Ut quid membra calent naufraga, quæ nives
Duravere diu Alpium,
Et quæ sole suo torruit Africa?
En te Fata foras vocant,
Et grandes animas pulchra redarguit.

Mors

Mors innata periculis,
 Letho ne pateat degeneri via,
 Da sublime cohortibus
 Romanis caput, armata minacibus
 Terre falcibus agmina,
 Huc huc saxifragas duc age Vineas,
 Et ternà Pluteus rotà,
 Ferratusquè Aries mœnia verberet,
 Arces Scorpio subruat,
 Et Balista modo turbinis urbium
 Propugnacula perprimat,
 Muros mobilibus Turribus occupa,
 Frons Marti pateat ferox,
 Flammet ferrum, acie sævius, at sua
 Scintillent oculi palàm,
 In primos Siculam certa Phalaricam
 Hostes dextera torqueat,
 Caudes, saxa, trabes, robora, stipites
 Tollenonibus evibret;
 Virtus nuda simul splendet, in alterum
 Mors declinat, & obvium
 Consternata fugit lancea militem:
 Quid nunc fercula Punicis
 Profunt plus nimio dulcia faucibus?
 Quidve unguenta juvant, nisi
 Ut Martis gravius pulvis adhaereat?
 Ungant corpora milites,
 Fit Fortuna simul lubrica, mollior
 Et fit vulneribus locus,
 Marti deficiunt pectora, nec pedem
 Pugnans figit, humi tenax,
 Sed mox planta retro frigida labitur:
 Illic stat rigor Alpium,
 Hic unguenta recens Seplasia nitent,

Al-

Alpes at domat Annibal,

Qui mox edomitus Sepasiam jacet;
O major via montibus,

Vicusque Italiam moribus altior,
Curto qui potes obijce

Fortunam gladij, sistere Mauricia;
Pennis versicoloribus

Fulgentes galeas tollite, milites,
Putres en oculos, pigra

Sed plus corda seges ferrea percutit,
Telis fuscant & aërem

Nubes missilibus turgida, Noricum
Pilum sævire, inutiles

Thoracisque moras cuspidem dividit;
En pugnacibus emicat

Obseptus peditum Fulvius ensibus,
Exi, Maure, cubilibus,

Trux in fata, polo judice, militet
Magni dextera nominis,

Dum Mars ipse parat dona clientibus;
Campus gaudeat, hostium

Te stantem in cumulo pro patria mori, &
Casuro super agmina

Applaudant nitidis sidera nutibus.

Anatome Veneris.

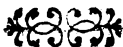
Hoc est

*Humana pulchritudinis, & inspectio
& contemptus.*

O D E V I I I.

A D D. A N D R E A M

T H A M A R E L L I U M.

A Ntiquum Thamaræ genus.
Sicut Pentapolis vivimus arboræ,
Quæ formosa ferunt supra
Hortos Hesperidum poma, sed advenæ
Malum si digito premant,
Exhalat cinis, & fumus in hospites:
Ut penè exanimes cadant:
Pulchro illusa rubentæ regmine corticis:
Ast intus catulos olent:
Per vultus hominum divide lumina.
Et frons, quæ velut area
Circumquaque nitet confixa Lilijs,
Extra temporis aleam
Est campo similis, Pentapolim suo

Qui

Qui sub pulvere contegit:

Inclinata favet quæ gena nutibus,
Hortos ut Rosa peniles

Vestit plurima, quæ puniceis micat
Longè splendida frondibus,

Est malo Sodomæ par, oculo tenus,
Tangas, in cineres abit,

Et plantæ penitus cessat hypocriſis.
Sic est: illa charismatum

Fulgens metropolis, vultus, amabile
Qui splendet, similis niter

Pomis, quæ intus alunt toxica, sunt foris
Gratis scripta coloribus:

Sint quamvis Helenæ munera, videris
Deflorescere gratias;

Qui labris habitat præcipiti lepor
Casu defluet; aureus

Si fortè exciderit crinis, adulteris
Hunc Poppæa Neronibus

Mittat vendibili turgida muneri; at
Primo temporis impetu

Carpetur, vidua ut frondibus Arbutus)
Castæ quis Thamaræ decus,

Ammon qua periit, nesciat inclytum?
Scruteris cinerem, & vide

Num quis splendor adhuc hæreat ossibus,
Quæ divisa cuti manent

Inter terrigenum rudera parietum:
Fastosæ ultima pulveres

Formæ sunt elementa: his digito imprimas
Hæc: sunt hi cineres, erant

Fumus cætera, ne te super evola,
Sed limi fragilis memor

Marmor ne polias in cinerum decus.

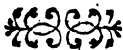
Cal:

Calcat gulæ fastum

O D E I X.

AD P. IGNATIUM TELLINUM
S O C. J E S U

Cum inter domesticos parietes de
jejunijs legibus in studioforum
corona differeret.

Hic hinc prandia divitum,
Et pressas dapibus sternite Cæsarum
Mensas; protinus atteram
Luxus barbaricos, insequar & Gulæ
Fastum: fronde sub hospita
Me quæsitæ juvet cœnula; judice
Non damnata Panætio;
Ter Vesui lacrymas potet in integrâ
Gemma Biberius Mero;
Non saltans pateris Liber in aureis,
Non præceptor edentium
Parcæ me remover finibus indolis:
Inclementia turgidus
Diro quisque petat carmine sidera

M

57

Si Solem furiet Leo,

Immitis segetes urere Sirius

Lentis si velit ignibus :

Quin florum viduas increpet arbores :

Quid fœtus tener excidat ?

Quid non properent pomæ ? quid imbribus
Fraudent sidera vineas ?

Quid sorbere juvat pocula Candia,
Aut Florentia quæ premit ?

Autumnique pyrum mandere transfugam
In brumæ medio ? aut botrum

Huc quem nauta Cypro transtulit Insula?
Quæ sint præmia pauperum

Nobis Attilius Regulus indicet ;
Illi ter placuit gravi

Infuscare manum vomere splendidam, ac
A stiva laceræ manus

Firmavere spei culmina publicæ ;
Rursus dextera ferreum

Mox non erubuit flectere vomerem
Postquam par Ciceronibus

Clavum Romulei torserat imperi :
Grandi curta sub Æsculo

Illi cœnæ fuit, cujus ad arbitri
Umbram regna quieverant :

De partis statuens vivere laudibus
Non multæ studuit dapi ;

Sprevit Romuleæ fulgura gloriæ
Dives prædiolo, tenax

Quo vivebat avus : plenus erat sui
At nos publica rustico

Fortunæ impetimus munera jurgio ;
Nobis immodicas opes,

Et quamquam uberibus rura fidelibus

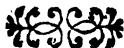
Lactat, dona repellimus,
 Si non stulta Midæ fabula vincitur,
Et Croesi cumulos supra
 Crescit fatifero lacte pecunia:
Sors est dura, clientibus
 Ni quas donat opes auferat utribus.
Altum quippe doles, inops
 Quod non de spolijs creveris omnium,
Vitæ dicere Prosperum,
 Calcat qui veterum more Cupidinem,
Qui contentus amabili
 Potu, quem tribuit dives aromatum
 Europæ usibus India,
 Mercem Cacaico nomine nobilem,
Qua solertia Mexici
 Magnas Italiæ delicias premit:
O si crapula Principum
 Posset lautitias lingere pauperum,
Fastu sperneret improbo
 Præsentem usque suis ingenijs gulam,
Ne succumberet impotens
 Commotis stomachi seditionibus,
Actus qui rabie dapis
 Dum vinci queritur luxuriæ famem,
 Cælum ructibus inquinat,
 Regalesque vomit crudus in hospitem
Mensas quod prius hauserat:
 Hinc rursus stupido gratia gutturi
 Inter fercula quæritur;
 Nec sic dura epulis nausea demitur:
 Si constantia faucibus
 Magno ventris erunt præmia turbidi,
Gustus delicias brevis
 Mentitis minimùm crede saporibus..

Eloquentiæ Rhodanus.

O D E X.

AD P. JOANNEM RHO,

Cum quartum Neapoli in tem-
plo Soc. Jesu per Cinalia
concionaretur,

Curvata qualem culmina montium
Pindum salutant vertice supplici,
Amnesque Permessum minores
Grandiloquis venerantur undis ;
Amœnioris rhetores indolis
Tibi sonorum plaudere gestiunt:
Natura cum finxit Joannem
Rho, Rhodanum simulare novies
Sed arte vincis flumina, perspicax
Sic illa clamat syllaba, nominis
Illustris appendix, loquelæ
Nobilis ingeniosa vindex;
Cui Tusca latè nomina serviunt,
Et vis loquendi Romula, quam sales
Sectantur obliti nocere, &

in-

Ingenuæ famulantur artes;

Remo volantis qua ferar ingent

Cymba ? vel auræ flatibus ocyàs

Portabor, ut detur profundum

Eloquij superare flumen?

Ut unda ripas mordet ? ut ostio

Lyram æmulatur ! qui lepidi fluunt

In verba rivi, dum loquaces

Aure bibo siccante lymphas?

Qui sponte fluctus in numerum canunt?

Rho quantus agrum pectoris, ingent

Et arva fœcundas fluento

Nectaris, ut beat illud urbes,

Dum concitata voce bibentibus

Turbis in aures plurimus influis!

Ut gestit hauriri ! ut nitentes

Unda jacit pretiosa gemmas !

Musas amantis tu mihi limpidus

Fons Hippocrenes, mirus Acidali

Et tu latex, è quo leporum

Mente traho, venerumq; succos:

O ut renides currere patrio

Non fonte flumen degener, obvios

Ut ferre truncos, ut supinis

Stipitibus dare dorso gaudes !

Ut nunc rotato leniter agmine

Sententiarum præfluis ! ut tui

Nunc splendidum miraris æquor

Nunc rapido vada spernis æstu !

Et qualis Hermus non patiens gravi

Se ponte frangi, Phœbus ubi nives

Laxavit, ille auro tumescit

Sub liquido, tabulasque dorso

Dissert rebelli, quæ vitrei nitet

M ;

Cra-

Crateris æquor, sic procerum ferunt
Mentes te inundasse, & profanas
Attoniti rapuisse vulgi
Aures: disertæ quàm procul audijet
Exæstuentes indolis impetùs
Spectator, incrementis altùm
Ingenij recreatus undis!

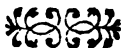
Ubi

Vbi rus patrium ibi
Pausilypus.

AD P. ANELLUM BRUNUM

S O C. J E S U

Quem ad villam in Atellano
natali solo positam
invitat.

Pausilypon petat ille, natantia tota, superbis
Et æquor oppressum ædibus,
Leucopetræ velit hic viridaria sorta ligustris,
Aut Herculani littora;
Sylvam amet hic docilem varias simulare figuras,
Horros at ille pensiles;
Tangit Atellani mihi pectus gloria ruris,
Largo decori pampino:
Me natale solum Cæli dulcedine lætat,
Plenoque glebarum ubere:
Civica turba procul, fido comissa Melampo
Nos villa poscit innocens,

Hanc

Hanc Clanius, trahit à claris qui nomina lymphis,
Suique constans, alluit:

Hic Genio Curarum alacres ducente choreas,

Inempta fumes fercula,

Non operosa gulæ donabis edulia, docto

Sed quæ nihil debent coco,

Nō gemmæ, sed vitra dabunt tibi splendida Bacchæ

Et creta, non aurum dapes:

Dulce caput mensæ lectis encarpia fragis

Sepulta sacchari nive

Excipient, sed fraga suos rubicunda per hortos

Quæ Phratta distinguit Minor,

Fructibus & tellus, & claris dives alumni,

Suoque Bruno clarior,

Quas felix gignit Campania, deliciarum, &

Pagorum ocellus omnium,

Quos videt in viridi sublimis Atella theatro,

Sirenis altrix inclytæ;

Gentiles dabimus lacero cum cortice ficus,

Et lacrymantes unicè,

Post aderit flavo splendens ficedula collo,

Milio necata plumbeo,

Atque calens libum quod nec damperunt Ofello

Horatiano iudice, &

Brassica quæ latè bullato jure natavit,

Teneroque thyrso nobilis,

Ultima puls veniet foliosis splendida crustis,

Palumbe torquato tumens,

Extremis aderunt non magna tragemata mensis

Sed quæ fragrant Moscho pyra,

Et quæ Lucullus exivit Cerasunte, pudoris

Quæ virginalis admonent

Poma, simul quæ misit Alexandra coloris

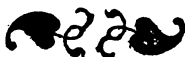
Huc Chrysomela divitis:

Tor-

Torret ubi Cœli medius præcordia Phœbus ;
 Alto feretur è gelu
 Præhumidus cucumis, secto quî ventre rubescat,
 Suoque in igne frigeat ;
 Accedent dapibus rugæ sine crimine frontes,
 Cultusque justo mundior :
 Sed mihi Calliope oblitæ jam vellicat aures,
 Et concinamus imperat,
 Ut Cererem hinc Pomona veretur, ut inde Lyæum
 Secum, colono iudice,
 Certantes, acuit pleno certamina cornu
 Spectans ab alto Copia,
 Sed formosa levem superat Pomona Lyæum,
 Ceres Lyæo vincitur,
 Flora suæ Cereri cedit, non invidet ipsum
 Sed Flora Pesti Lilium, &
 Quod fortunatæ nec jactant Fertilitatis
 Vel hospitales insulæ,
 Rusticus hic sterili viduatas arbore vites
 Novæ maritat Populo,
 Populus amplexum vitis dum poscit, ob auras
 Uvis susurrat ebria,
 Fraxinus expectat teneros propaginis annos,
 Vocatque sponsam sibilo,
 Propago interea vicinæ admurmurat Ulmo,
 Poscitque in umbra conjugem ;
 Illa maritales non respuit improba tædas,
 Et mora ventis annuit,
 Mirus amor ! toridæ linguis quot frondibus arbor
 Adulta quærit nuptias,
 Et, Fauno mirante, ineunt connubia trunci, &
 Tangit Cupido stipites ;
 Hoc meæ conjugii, atq; hos frondentes Hymenæos
 Clio, ligabis carmine ;

Cam-

Campus ubi agricolis triplici cum fœnore reddit
 Commissa sulcis semina,
 Vina Dicarchæo superat lacrymantia prælo,
 Aut pressa Surrenti lacu;
 Non ruit è nebulis inimicus messibus imber,
 Aut grando sæva vitibus,
 Sed vires Aquilo, tepidusque effœminat Auster,
 Et in Favonios migrant;
 Degenerantque nives in rorem, dulcè nitentes
 Ut uniones exprimaant:
 Has prope blanditias obtusam duceret aurem
 Si vel danista Fulvius,
 Linqueret infusos alieno sanguine nummos
 Ut ruris hospes viveret.

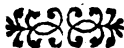

Gurges, & fons elo- quentiæ .

O D E XII.

AD FLAVIUM GURGUM

Disertissimum primi ordinis
causidicum .

O Flore Flavi candidior nivis,
Longè sonanti flumine plenior,
Ut fonte cunque se disert
Gurgitis explicuere voces :
Non Tulliorum pompa nitentibus
Illusa verbis exuperat tuæ
Fluenta linguæ, qua docente,
Attonitus tenet ora iudex:
Hortensius si viveret, is tu
Stuperet altam fontis originem,
Et Baldus ipse, te loquente,
Lucidior tua dicta plaudis:
Miratur & se Bartolus eloquit
Tuo ore major, dum tonat altius,

Ful-

Fulgent & in tuis per urbem
 Splendidiùs sua jura chartis:
 Quin dicta gemmas Rhetorice putat
 Suis ut addat psellia brachijs,
 Ut possit ornatu loquentis
 Divitias superare Romæ
 Tu Roma nobis, tuque Fluentia
 Sententiarum delicijs scates,
 Cui labra post Gracchos suada
 Rore suo rediviva sparsit:
 Se jactet Hermus divite splendidus
 Spumâ lapillos voluere lucidos,
 Tu major insurgis, rotundis
 Dicta tropis pretiosa vibrans:
 Hinc mentis expandens cupidos sinûs
 E Flaviani murmure Gurgitis
 Affusa te circum juvenus
 Auriferos bibit aure fluctûs,
 Aurumque cymba convehit ingeni,
 Mox & Pyropos, & laticis jubar
 Miratur acclinata fonti
 Gurgitis infatiata potu.

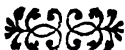

LIBER VI.

Cælum Aulicum

O D E I.

Ad Eminentiss. Dominum
D. IGNICUM CARACCIOLUM
N E A P. A R C H I E P.

Estne bono quisquam fallaci ut gaudeat? aulæ
Quantum doloris fulgida
Frontis in arce tegit?
Insido similis, latè dominatur amicis
Cum fluctibus malacia,
Enitet illa mari!
Ast ubi turbavit, tempestas nulla furor!
Insana par est aulico,
Cum vomit oge probra.

N

Hoc.

Horrissono , vultus cum fulmine terret iniquo ,

Quod Livor atris ignibus

Fingit, ut Jra vibret.

Credite formoso splendentia sidera vultu

In Regiæ nitent polo ,

Sed quoque monstra ; suas

Nec tantum pelagus, sed habet Sirenas & aula ,

Scatens in Orbem fraudibus

Sit licet illa Polus :

Muriceam chlamydem , sed non agitata videris

Circum quot umbras pectora

Purpurâ clara tegit .

Lugonem rerum cum cardine sisteret aula ,

Ad purpuræ sic nuncium

Palluit, ut subitum

Deliquitum passus moribundo fleverit ore ,

Ad fulgur ostri territus

Horruit auspicium

Flammarum, timuitque sibi, ne missus ab Orco

Adesset ignis : contigit

Me Domini digitus ,

Dixit, & expavit , ferret quasi purpura flammæ ;

Atqui sciebat cordibus

Quas parit illa faces :

In mentes quantum fumi illo surgit ab igne ,

Quot inde manant lacrymæ , &

Splendida dona fugit .

Ignice , tu major , speciosis purpura flammis ,

Tibi nec urit pectora ,

Nec fugat arce tui

Virtutes animi , blandos tu fortior ignes ,

Quos aura vulgi ventilat ,

Frangit amore tui

Nu-

Numinis, & tumidâ fumi nec tingeris undâ,
 Captus nec auri lumine
 Inter amica doli
 Exerras Cœlo, in folium tibi tunditur aurum,
 Dias ut ornet iconas,
 Ut lapides decoret,
 Ut per celsa micet templi laquearia; testis
 Quod nulla te vincit manus,
 Callida muneribus,
 Divitijs armata, tuos ut perfida sensus
 Evertat, oris subdolo
 Nec tibi corda sono
 Sirenes rapuere, piæ quæ finibus aulæ
 Intaminatis exulant,
 Dum tua sceptrâ tremunt;
 Non avidas intacta timet tua purpura blattas,
 Cælestis hanc tinxit pudor,
 Quo tua vita nitet
 Tam procul à pravis nebulonum dentibus, urbes
 Quos otiosæ nutriunt
 Sanguine vipereo;
 Nostra nec aula pavet crudelia monstra, minaci
 Quæ sacra frangit Herculis
 Claya vibrata manu.

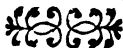

Inter feras innocentia.

O D E I I.

A D D. FERDINANDUM
CARACCIOLOM.

Ducem Ajerolæ, &c.

*Cui commendat venandi Studium, quo
dum exulamur ab urbibus longè
sumus a vitijs.*

Millo Lyciscam ducite, fervidum
Cito Melampum quærite sîbilo,
Nèc desit Umber, pertinaci
Dente celer lacerare verres;
Fave Molossis, ò nemorum potens,
Et offer apros, Diva, clientibus,
Et figat ut certùm sagitta,
Luce nemus meliore spargas:
Audite, cives, dedecus urbium,
Avara vulgi mergere sanguine
Qui corda gaudetis, nefando
Atquè animam sepelire luxu;

Est

Est aura ruris dulcior, intima
Et turbulenti nubila pectoris
 Serenat aspectu, paritque
 Innocuos nemus omne mores,
Feras & inter dedidicit feros
Diana ritus, & dea fontium
 Evasis, in sylvis Apollo
 Emerito veneratus arcu
Pythonas inter, monstra vel horrida
Adeptus aras. ergò micantia
 Vel astra, vel sylvas, relictis
 Urbibus, incoluere divi:
 Seu quæ benigno planta dedit sinu
 Juvat patenti carpere dexterâ;
 Procul sed a flammis, inemptas
 Seu placuit celerare cœnas;
 Seu, teste Cælo, sumere ferculum,
Quod ipse torres vel facili manu,
 Inelaboratum popinâ,
 Atque gulæ sine lege carpis:
 Seu glande Cervos urere plumbeâ
 Progerminantes cornibus audeas,
 Quos verset infixos ad ignem
 Fagineis verubus satelles,
 Per ipsa quantum viscera labitur,
 Et quale stagnat pectore gaudium,
 Infundis ut Bacchum palato,
 Nec cyathi timet ansa virus!
Unus vel ornans belluo ferculum
 In urbe, totum vel patrimonium
 Devastat, ut noctu per amplam
 Cum socijs epuletur aulam,
 Quod obligurit, reddat ut in sinum
 Odalitatis, crudus, & impotens

Farcimen obdormire cœnæ,
 Dum stomachus furit auctus æstu :
 Quis innocentis præmia computet
 Venationis ? vir simul ac feras
 Transfigit audaci veruto,
 Monstra simul petit , obsoleto
 Quæ sub recessu pectoris excubant ,
 Mendaciorum strangulat agmina,
 Commenta , Livores , Rapinas ,
 Ingluviem , Veneremquè cædit :
 Ecquis sagittæ nesciat impetum ,
 Transverberat cum libera belluas ,
 Sternitquè fatali volatu ?
 Sed pretium meret illa majus ,
 Cum sæpè cuspis fœda Cupidinis
 Telo Dianæ frangitur aspero ,
 Arcusquè venatoris arcum
 Sæpè cupidineum retundit :
 Quin altiorum cum juga montium
 Subimus , Æther fit propior , plagas
 Intrare cælestes anhelum
 Pectus amor redivivus urget !
 At belluarum rostra minacium
 Venator audet cernere , congregi
 Nec horret. hæc formido grata :
 Sed Timor , & Dolus , & Libido
 In urbe regnant , monstra ferocibus
 Pejora Pardis : sanguine civium
 Grassantur hæ pestes , opima
 Regna solent furiare , & urbes
 In bella claras mutua dividunt :
 Sed & vagantur numina rupibus ,
 Ut æmuletur sylvæ Cælum
 Urbis ad invidiam : Napæas ,

Panes, & ipsos fert Satyros nemus;
Gaudetque Juno, & Juppiter Æthere;

Cuncta ergò vel Polus, vel altæ

Numina progenuere sylvæ:

Venator acrem Pamphagon educat,

Et suspicacem naris Oribason,

Nutritur aut feras odoro

Certus Hylax reperire ricu,

Contenta parvæ turba sequax dapis,

Quamvis tenaci subnigra pollice

Oblata sit Ceres petenti

Offa placet, licet illa vilis;

At civitatum qui bona devorent

Alunt trisauces mœnia Cerberos;

Quin axis astrorum coruscus

Decideret, nisi fabulosus

Immota stellis terga ruentibus

Præberet Atlas; sustineat Polum

Immane cum montis cacumen,

Quid solidi voluere vulgo

Notare vates? ni pateat brevis

Quod è jugis ad sydera transitus,

Venator ut possit pusillo

Empyrium superare saltu:

Spissis nigrorum de nemorum comis

Dum manat horror, corda timoribus

Dum sylva furtivis laceffit,

Nos docuit trepidare Numen:

Venator alget dum procul oppidis,

Sic nulla secum fert vitia urbium,

Discurrit, urbanæquè fraudis

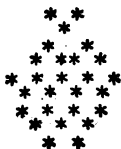
Egregius procul errat exul.

Hac arte montes Ajerolæ tenes

Dux, à Dianæ cuspide fulgidus,

Utcun-

Utcunque te rapit timendis
 Ira feris viduare sylvas:
 Parum sed esset, pervia dexteræ
 Tuæ Leones si Nemeæ daret,
 Tuæque virtuti pararet
 Terribiles Erymanthus apros;
 Tu Sole Sylvæ pulchrior hospite,
 Formidoloso fortior Hercule,
 Ni Juno desit, bellicosus
 Quæ manibus sua monstra gignat.

In Hagam vicum totius
Hollandiæ nobilissimum,
cum novis molium sub-
structionibus surgeret.

O D E I I I.

A D P. O C T A V I U M
C A R A C C I O L U M

Rectorem Colleg. Neap.

*Cum magnificis , tum triclinium , tum
bibliothecam operibus extrueret.*

HUc, Hollandia, turgidas
Naves marmoribus dirige, Civitas
Surget splendida, quæ suo
Gaudebit populo vincere Belgium:

Altè

Altè jacta potentia

Fundamenta solent sæcula spernere:
Postquàm læta Semiramis

Centum lata pedes mœnia struxerit,
Ac admoverit Ætheri,

Rhedarum duplici mole capacia:
Magnis concita motibus

Tellus excutiat mœnia si valet
E dorso Babylonica.

Caudinis positi in faucibus aggredi
Samnites Latium audeant,

Et multare jugo colla Quiritium,
Nec vis ulla nocentium

E terris poterit pellere Samnium.
Lybs è montibus Annibal

Armato properet milite fraudibus;
Ac certare potentia

Romanæ populus calleat Africa;
Et Carthagine fortior

Quis regnum valeat perdere Punicum?
Heu caligine naufragus

Mortalis nimium fallitur! urbium
Tot dispersa cadavera

Calcant nunc tacitis gressibus hospites,
Et virga, aut digito notant

Magnarum in tenui pulvere turrium,
Risu non sine siderum,

Carthago fuit hîc, hîc Babylon stetit.
Formidabile Samnium

In toto labor est quærere Samnio:
Non dignoscere Tullius

Posset si tereret rursus Aquariam:
Surgens Annibal Africâ

Altis Seplasiâ gressibus ambulet,

Et

Et si palpebra judicet,
Possit metropolim dicere fordium
Quæ transversa fuit via
A fatis posita, ut sisteret ambitum
Pœni, vincere callidi
Quidquid grande solo staret in Italo:
Victor de Stygia Milon
Percurrat patriam gente, nec inclytæ
Urbis mœnia noverit:
Vivens hunc iterum spiret & aërem
Nec jam Smyndirides sciet,
Olim quæ Sybaris Regia floruit
Latè delicijs madens:
Si visat Solymæ mœnia dixerit,
Hæc magna est Babylon, fera
Miratus Salomon pectora gentium,
Lingux dogmata Thraciæ;
Fœdis relligio barbara moribus
In leges adeò strepit,
Et terret rigidis nutibus advenas.
Sic vos, natio pertinax,
Dum Cælo propiùs mœnia ducitis,
Hæc urbs & Babylon erit,
Jactet saxa, brevi mole ruet sua,
Sicut pulpita diffident,
Cautes calce procul diffilient, tenax
Quamvis applicet Hæresis,
Non hærent lapides parietibus diù.
Solùm quam Pietas struit,
Quæ vicina tumet machina nubibus,
Spondet vincere sæcula,
Thermis nobilior, quas posuit Nero;
Nam sublimis in Æthera
Ostavi, duce te, surgit, & auspice,

Te

Te Rectore; suburbium

Ditis post ubi fundamina viderint
Formidantis; & admonent

His quod nulla nocent tempora mœnibus,
Quæ Caracciolus admovet

Latè sideribus, servet ut hospites
Dilectos propior Deus.

Excelsos Capuæ vidi ego fornices,
Quos suspexit & Annibal,
Nostris sed poterunt cedere molibus.

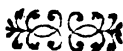
Supra temporum inso- lentias germen.

O D E IV.

A D D. A G N E L L U M

C A R A C C I O L U M

Unicam Bariscianicæ
domûs stirpem.

Inclytæ stirpis geniale germen,
Surge, se pronis tibi sylva ramis
Curvat, & centum parat è perenni
Fronde coronas :
Ambiat rivus pede te loquaci
Tangere, ut crescas, Platanusque culmen
Solis opponat radijs, ut æstus
Spicula vites ;
Te velint Palmæ, vel ament Olivæ,
Debitum stirpi decus, ut sub umbra
Nobili vivas, cui Laurus addat
Regia frondes,

O

Quæ

Quæ sibi sparso redimivit auro
Stemmatibus celsos apices, sub armis
Alta cum Sardi tritavus teneret

Culmina Regni,

Quòd tui curam sibi poscit Æther,
Supplici Cælum tibi servit aurà,
Labra dum puræ tua rore lucis
Sidera lactant:

Nacta sed sudum precor, aura, Cælum,
Parciùs spira, nocet aura nato
Germini, totas ubi movit alas

Fortiùs aura;

Audit ut lapsas trepidare frondes
Per nemus vates, timet eminenti
Flosculo casum, nimis unde campi
Gaudia pendent:

Phœbe, seu saxo furis in Leone,
Seu tumes spumà Canis æstuosa,
Germini fervor, precor, ille parcat,

Qui nocet arvis:

Sola tu tangeris, Apis, innocenti
Flosculum rostro; potes inde, totas
Quo bees urbes, operosa fulvum
Sugere nectar.

Quid doces, Clio, trepidare plestrum?
Mitte scitari, timor unde spiret,
Ramus hic nimbos, pluviasque spernens
Fulmina tundet,

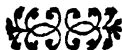
Doctus annosas superare Quercus
Artibus patris, super ire nubes
Discet, & Samnè loca bellicosi
Proteget umbrà.

Potentior fulmine calamus.

O D E V.

A D D. H E C T O R E M
C A R A C C I O L U M

Olim incorruptum in Curia Regis
Vicaria Judicem, nunc invi-
ctum causarum patronum.

IN mea nunc totus poterit descendere Phœbus
Horatianus pectora,
Non satis est nostro depromere pectore carmen,
Quod Hectori sacret suo;
Nam tua causidicis cum splendet pagina curis,
Calamoque tangis sidera,
Majestas meminit sese Baldina loquutam
Nullius arte digniùs:
Indefessa adeo legum te cura fatigat
Ne rebus excidat cliens:

O 2

Elo-

Eloquijs crevere tuis oracula, cautus,

Quæ scripsit Orbi Bartolus:

Ingenuas stupet ad veneres tua pagina, fortes

Stylo lepores insident:

Ast ubi plus viget ingenium, plus scientia regnat

Vigore mista patrio?

Est ubi plus Nitor illimi sociatur Honesto

Et se rigore temperat?

Cum sapiens calet ira, valet quis frangere mentis

Justum ruentis impetum?

Totus in errorem gravis, igne potentius ardes,

In tela qui Cæli migrat;

Juppiter ærias cum terret fulgure turres,

Sternitque montes fulmine,

Pyramidum vel saxa ferit temeraria, tollunt

Cum summum ad astra verticem.

Sed tumidi violens stomachi cum federit ardor,

Pungente seu placet stylo,.

Ne stultum tumeant, humiles haurire cruores

E plebis iusana cuti,

Hæc non cura minor, calamus ferit altiùs hastâ

Germana quam vibrat manus:

Sive Theoninis lacerare molaribus audes

Potentiorum crimina,

Inque vetustatem famæ condire pudendos

Mores Bionæo sale:

Sic petit unda minax latrantis saxa Charybdis,

Cum sævus immugit Notus.

Magna quot excepit, te iudice, Curia plausus?

Quis integritatis favor?

Munera cum retro tua pelleret aula, secundo

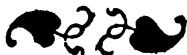
Vel æmulorum murmure.

Hinc toga regalis lato circumdata clavo

Ornare te longum ambiit:

At

At si vera tui pandunt præsagia vatis,
Phœbi movente Numine,
Auguror : Adjectos inter Collega Regentes
Quid intonabis altiùs
Olim quàm tonuit famoso Fulvius ore,
Qui Regià fulget toga,
Et consanguineo spectandus stemmate splendet
Loquace scripta pollice.
Jura tuo vulgat verax dum Fama per Orbem;
Te Pannaranus audiet
Virgineos ultra montes, Torecusià pubes
Tuis nitescet legibus.
Te Taurella vehet festo clamore per auras,
Te Sanseverinus feret
Lætus ad heroas plausu, Martina ter amplis
Ad astra tollet laudibus,
Et plaudent proceres quacunq; Caracciola regnat
Felix dynastarum domus.

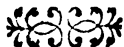
Nullis virtus damnata
ruinis.

O D E V I.

AD OCTAVIUM CAPYCIUM
S C O N D I T U M :

Cum Regij Consiliarij toga
insigniretur.

*Dum vates severioribus addictus stu-
dijs post malam valetudinem in-
viseret Campanum agrum
sua conterminum patriæ.*

AT huc lapillo quot quot estis, ò dies,
Albo notandi currite,
Huc innocentes, teste sub Cælo, joci,
Huc convolate, Gratix:
Ut ridet agri mite Campani solum?
Ut splendet aer altiùs!

Qui

Qui me jacentem, & penè funeri datum
Dulci beavit lumine,
Et me mihi redonat, irruentium
Dum plebe Clamorum procul
Everiorum linquo Musarum choros,
Doctis solutus litibus;
Antiqua sospes lustro Verolascia,
Domumque Divorum hospitam,
Fusamque longè calco Cryptoporticum,
Clauso rigentem frigore,
Quæ pestilentem dum repellit Africum,
Hyemi nec Æstas invidet:
Cum sæculis æterna certat, æmulis
Intacta Meta curribus;
Miror Theatrum heroe lætum sanguine, &
Martis superbum gloriâ,
Quod Roma princeps invidebat urbium
Luxûs, & artis æmula,
Cum frangeret Campana virtus belluas,
Ut bella ferre disceret
Inter ferarum unguis, & ora, fortium
Cruore sparsa civium,
Hic pressa morbis membra dum Thermæ calent
Vivis levare fontibus,
It delicatus illac Piscinæ liquor,
Et parvus hauriri filet:
Stat inde Circus, & recusat invidæ
Antiquitati cedere:
Ut rosa susque deque saxa lividi
Dentem fatigant temporis!
Effossa vivunt marmora, & spirant adhuc
Statuæ sepulchris erutz;
Interque membra rupium, secta è pede
Viciniore montium

Dum

Dum terra vernat, ac aperto germine
Irridet humanas opes ,
Si volvo latè palpebras , scenæ typo
Typhata visum pellicit,
Trahuntque nostra, more Cœli, lumina
Agri micantes floribus ,
Campique Stellantes, quibus odorum ferax
Illa nituit Seplasia,
Quæ glacie, & Alpibus indomabilem pigro
Infregit unguento ducem,
Et mille domuit nobilem pugnis manum,
Ensemque septum fraudibus ;
Hic ultimos vicina vitæ margini
Ætas mihi ducat dies ,
Ut occidens inter cadavera urbium
Mortalis haud morer mori.
At quò Capua cecidit, & ignaro pede
Quantam premo superbiam ;
Urtica vicos ditiores occupat,
Ac tritiores molium
In pulveres dilapsa majestas jacet,
Locique fastum principis
Lapis caducus calcat, inter grandium
Disjecta colla turrium :
Polum minaci fronte tacturas domos
Palmaris herba contegit ,
Et præ pudore, quem ruina vel movet
Indigna saxis , undique
Se vestiunt edera vetusti fornices
Jam jam ruentes in caput .
Ità & Corintho insultat, & Carthagini
Injurioso pede pecus :
Stat Roma sacris fulta martyrum ossibus,
Orbis ruinas nec timet ;

Sic quidquid altæ substat umbræ numinis,

Mundo vel invito , manet .

Amœnus ille campus , Octavi , jacet

Qui fossâ subter marmora,

Tuus est , suo sed te vel aspectu erudit

Fastûs tumorem spernere ;

Dum texta duris marmorum venis toga

Attrita pulveri subest ,

Et illa nulli temporum cedit , tibi

Quam rara virtus texuit .

Tibi patebit alter at campus , tua

Excurrat ut virtus , toga

Cum te Regente dextra Sortis induet ,

Tuis sed orsam dotibus ,

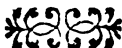
Certans cum verecundia Principis ostrum.

O D E VII.

AD PURPURATUM PATREM

D. IGNICUM CARACCIOLUM

N E A P. A R C H I E P.

CUr, ò poetæ, contumelijs Rosam;
 Illiberali somnio,
 Et tam procaci luditis mendacio?
 Veris potentem nec pudet
 Turpi per Orbem mancipare lusui?
 Quæ vos tenet dementia?
 Quò tecna spectat fabulosa? candidum
 Florem fuisse, sentibus
 Ut alba nunc nitescit in suis Rosa,
 Vincens nitore Lilia,
 Per angiportùs edocetis urbium;
 Sed puncta cum pedes Venus

Cruo-

Cruore plantæ spargeret suo fibras,
 Artisse floris purpuram:
Quàm pulchriori luderetis omine;
 Audite factum, quo Poli
Ut inter astra rideat, digna est Rosa,
 Rosa fuit ut Deam prope,
Minus pudico visa Cypri numine,
 Tactis pudore frondibus,
Rubore tinxit mox verecundo genas:
 Qui flos amabat inclytæ
Frondes coronæ dedicare Virginum,
 Hac dote vincens sidera,
Originem nefas erat tam nobilis
 Turpem coloris ducere:
Regalis est at splendor ille purpuræ,
 Natura quo regnum dedit,
Dum larga florum ipsam coronat principem:
 Non sanguis, est iræ color,
Quòd cum niteret virginali germine,
 Lasciviente dextera
Libidinosus applicata naribus
 Ornaret impuras manus:
Si diceretis, ò jocosa natio,
 Dulci quod igne frondium
Flos ille fulva purgat auri fragmina,
 Collecta quæ sinu gerit,
Et liberali rusticis donat manu,
 Splenderet arte fabula;
Illius esse sed cruorem numinis,
 Latum juventutis gregem
Quod impudicis fascinavit osculis,
 Flammis & Orbem torruit,
Abominata sæculis est nœnia,
 Et invenustus est lepos.

Et

Et prostitutz mentis est delirium;
Vates, joculari non pudet,
Ni fædet albas puritatis paginas
Lasciva musarum charis?
Jurate per canora Phœbi numina,
Niveam stetitisse jam Rosam; ac
Quantò nitentiore Pindi fabulâ
Rosæ adderetur gratia,
Et innocenti major ostro dignitas,
Si non puderet dicere;
Ipsis erat candentior Cycnis Rosa,
Vt virgo sponsa Lilijs,
Jactans nitores in Smaragdis frondium,
Supraque plebem germinum;
Sed cum steterisset virgines juxta nives
Matris puellæ Numinis,
Talis Mariæ virginahis extitit
Candor, nitebat quo sinus,
Rosa ut volumen liberale frondium
O Virgo, damnans, dixerit:
En candidata, germen infelix, amo
Tuos honores; limpido
Tu fonte, Cycno, lacte, tu intacta nive,
Tu candicantior Rosa,
Et albicanti purior vel Lilio &c
Pudore rubuerunt genæ.
Hoc, præfulget à colore purpura,
Splendore constat quæ tuo;
Tua vita vincit quæ nitore Lacteam
In hanc migravit Purpuram.

Pulvereus texit duo fide-
ra nimbus .

O D E V I I I .

A D D, FERDINANDUM

C A R A C C I O L U M

Ajerolæ Ducem , &c.

*Cum oculos pulvere offensos à vena-
tione referret.*

Diana puris terge liquoribus
Umbrata fædo pulvere lumina
Clientis, ah viden magistrâ
Quantus aper cecidit sagittâ?
Non certio rem Delos Apollini
Optavit arcum; Cypris Adonidem
Haustis fatigatum pharetris
Non cupijt potiore præda:
Dedisset hostis protinus Herculi
Hoc Juno monstrum, post ubi Cerberon,
Septeno & armatam veneno
Hydram adiit, capitumq; sylvam

P

No-

Novo virentem è funere messuit,
 Donec venenum victa suum bibit :

Hæc pejor horrebat Chimæris
 Bellua , Bellerophonte major,
 Hanc vicit heros pulcher , amabili
 Feramquè vultu molliit , ut libens
 Manum subiret , & beatis

Sponte sua caderet sagittis :
 Latè libranti spicula Najades
 Plausere lymphis , plausit Hamadrias ,
 Plausere Quercus , cum minaci
 Pugnam obijt metuendus arcu,
 Formidolosus verticibus procul
 Plausere montes , stravit ubi celer
 Immane portentum , quod ipse
 Vel fugeret Meleagrus audax ;

Strictis sed armis fortius aspera
 Percussit ipso pectora lumine ,
 Ut illa splendentis sodales
 Illa acies oculi petebat !

Tenebricoso nubila pulvere
 Quæ languet , instar solis , ubi tegunt
 Nimbi reluctantem per imbres ,
 Per medias radiare nubes :

Adeste , Cauri , per mare Ponticum
 Injuriosum fundite pulverem ,
 Vibrare crudelem per auras ,
 Inque oculos properate Thracum ,

Et Tartarorum mittere palpebras,
 Pythonis illo spargite cornua ;
 Protervus ? is cognata claræ
 Lumina commaculavit Æthræ !

Is læta frontis sidera splendida
 Extinxit atro sordidus impetu ?

Ina-

Inanis? Austri qui rapacis
Ludibrium grave debet alis;
O iste quantam pulvereus movet
Nimbus procellam! ut pectora fluctuant
Irarum ab æstu concitata!
Illius ut sine luce turbant!
Hoc enitescant pulvere Cyprino
Cristæ draconum: cum Furijs placet,
Jactetur hic pulvis per auras,
Indomitum furiare vulgus:
Quid non in ævum, non hominum in genus
Immundus audet pulvis? in impia
Inclusus ampulla minatur
Vel juvenum ænuare vitam,
Regum vel altos ponere vertices,
Vel regna muto subruere impetu,
Nomenque, stirpemque, ac honores
Præcipiti sepelire cursu.

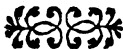
Destituta fundamentis moles.

O D E I X.

AD FLAVIUM GURGUM

Eloquentissimum primariæ juris
prudentiæ interpretem

*Dum unâ cum vate transiret ante Ga-
sparis Romuli calibis, sed ditissimi
mercatoris domum, quæ ma-
gnis sumptibus feliciter tunc
temporis surgebat.*

Certant artifices, jugo
Quo montis veniant marmora, nobilis
Si terræ potioribus

Abstrusa in latebris marmora quæritis,
Velox Africa montium,

Ut surgat domus hæc, brachia porrigat:

Tet.

Terræ nam dominus tenax

Æternare cupit marmoribus genus:

Saxum ferte Carystium,

Lucullique nitet quodquod in insulâ,

Et si quod viridi notâ

Splendet, plus solito candicet hîc Parus;

Aurum per laquearia

Nascenti radiet sidere clariùs,

Sit promissa perennitas

Tectis, ac trabibus fortibus à Cedro,

Æternùm heu nihil est humi:

Clio dicta precor provida corrige;

En dum marmora pònimus

Æquatura suis sæcula viribus,

Dic, hæres ubi gentium

Expectat domini funera divitis,

Ut post fata recogitet

Hos inter positus vivere parietes,

Cælebs si dominus perit?

Ast undent pueris tecta nepotibus,

Quid prodesse palatio

Possunt, si tacitis tempora dentibus

Cautes rodere destinant,

Et delere virum tecta potentium:

Tot florentia palpebris

Percurre Italiæ littora, videris

Tot prætoria dirutis

Dilapsa in cineres turribus opprimi,

Latè delicijs loca

Denudata suis, splendida cæterùm

Fastus nescio quid sonant,

Sed deserta patent nomina: Tullius

Ad Nolam posuit larem?

Qui dici posuit Regia Cæsarum,

Nunc

Nunc vestigia nominis

Vix insunt lapidi squallida, & imbribus
Circumrofa ruentibus :

Quâ Lubrensis aquis Massaperennibus
Malis consita Citreis

Rura æstate beat, quâ rigat aureis
Latas fructibus arbores,

Quales invidant Hesperidum manûs,
Durat villa, Neronibus

Solamen tacitis, desererent gravem
Cum Romæ strepitum, jacet

At subter ænui tegmine pulveris :
Hic squalentia marmorum

Vicani effodiunt fragmina sarculo,
Hic & villicus inclytas

Truncatis statuas naribus eruit :
Summatum ossa Quiritium, &

Luxûs reliquias invenit æreas,
Quæ tot sæcula sordibus

Per transacta scatent, & venerabili
A rubigine nos tenent.

Inunc, ut positis non procul Æthere
Vincas sæcula molibus,

Et cauti, & lapidi, & credito marmorî.
Ponis viribus eloqui

Tu, Flavi, monumentum arcibus altius,
Quod non fulmine læserit

Descendens pluvio Juppiter Æthere,
Diram nec fera grandinem

Aut Juno jaculans, aut Notus insolens
Sævo diruet imperur :

Quod hec sternet humi ferrea militum
Tempestas, ruere efficax

Lætè flammiferis marmora dextoris,

Quod

Quod non invida subruet

Ætas, magnificis quidquid in urbibus
Fulget rodere pertinax.

Amphion lapides urget in Æthera
Blandis surgere cantibus,

Thebas dum docili pariete fabricat,
Fabros ad fidium sonos

Demirante lyrâ: sed speciosius
Raris artibus ingeni

Surgit Gurgitei machina nominis,
Ac tangit prope sidera,

Fausto dum populi murmure diceris
Nostri Tullius eloqui:

Qui gurgis, vel aquæ limpidus aspici
Te fons exuperat? loquax

Permissi strepitus cum liquido tui,
Quidquid Calliope fremit,

Non certare valet Gurgite gutturis:
Addis cum patrimonium

Lucro, sollicitus parta clientium
Clavis jura trabalibus,

Ne tentata labent, figere certius:
Et felicior Hercule,

Septeni capitis lis ubi pullulat,
Ictu dividis unico

Hydram monstrifero germine fertilem:
Te collegia splendidis

Tollunt laudibus ad sidera, quod tuæ
Ignatè prius æmulos

Linguae grandifono fulmine fregeris;
Jesu à nomine clarior

Nunc Lojoliadum jura tueberis:
Hinc clavo toga serico

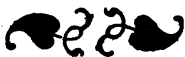
Insignita tuas figere spes amat,

Et

Et rursus tibi supplicat

Olim grande licet passa repudium,
Colli ut margine pendeat,

Quam prorege palam latiùs explices

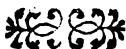
Solem nulla procella ferit.

**O D E X
I N N A V I M**

*Quæ D. Franciscum Xaverium ad
Indias vexit.*

**AD P. JOANNEM BERARDUM
S O C. J E S U.**

**Cum prælecturus in Coll. Neap. Phi-
losophiam Divi Sacellum
inviseret.**

Francisce, multo fidere divitem
 Conscende puppim, lumine sed tuo
 Sabere, major; te moratur
 Cum populis peregrinus Orbis:
 Enavigandum divide Nereæ,
 Cælestis Argo, funde age fulgura,
 Heroa & Indorum patenti
 Redde sinu, Oceanique claustris:
 Te quippe visâ, nubila dissipat
 Tempestuosus Plejadum chorus,
 Nec imbrium ferax Orion
 Diluvium meditatur undis:

Non

Non horret Austro non Boreà fretum,
 Cauroque pigri fœderis inscio,

Simul procellosum remittit

Typhum Aquilo, pelagoq; plaudit:
 Non turbulentum fluctuat Africanus,
 Nec bella nigro miscet in æquore,

Irasque in Alpinum cacumen

Transtulit, ut feriat Cupressus.
 Non fluctuosis fratribus impotens

Jurgatur Euris, navibus invios

Dispergit in Taurum furores,

Ut Tiliæ quatiat trementes:

Ut luce lætūm Phosphorus annuit

Amica ducens sidera! turgidi

Cessent ut undarum fragores

Immeritas agitare puppes,

Dum vela solvit navita littore,

Ut unda plausu te vocat auspice!

Ut aura te flabris laceffit,

Et comites animat carynas!

Ut dente sævūm sudare doctior

Te Phoca gestit lambere! dum pede

Delphines alterno renident

Edomitos redimire fluctus:

Frangens ut alis sollicitat mare,

Et hinc, & illinc cespite crinibus

Ornata muscoso choreis

Te celebrat metuenda Pistrix!

Tantoque puppem sidere fulgidam,

Cælique mores noscere præsciam

Syrtesque, curvatis & ipsæ

Verticibus tremuere cautes:

Vides ut imo detumet æquore

Sinus Salensis vorticis immemor,

Pul-

Pulsis ut è ponto procellis

Te placido vocat unda vultu!

Tuis ut Atlas nuribus attremat!

Caputquè longè acclinat! & aurea

Dum poma ter spargit per æquor,

Te chorus Hesperidum salutat!

Ut fœta multo germine floridum

Lixana rident pascua? saltuum

Aprica, te viso, solutis

Floribus explicuere frontem;

Ormusianis mercibus inclytus

Te portus arabit, divitias tua

Ut luce mutet, qua Peruvî

Exuperas opulenta gazas:

Tuis futuræ, te quoque postulant,

Feliciores gressibus insulæ,

Sorderetque Fortunata sedis

Fama, carent quia sorte Navis,

Quæ portat Indi splendida gloriam,

Suiquè spargens delicias maris

Invitat ad littus carinam

Sepositis Erao procellis:

Vides ut altas lætitiâ movet

Melinda turres! gaudet in hospites

Suos ut humanus videri

Barbaricæ sinus Amphytrites?

Erythra gemmas faucibus evomit,

Miscens Pyropos læta Corallijs,

Subditque se tibi ut vehenti

Divitias pretiosiores:

Spreto Solenis transfuga littora:

Te gestit auro tangere supplici,

Per viâta dum portas ad Indos

Ætheream freta Margaritam.

Totîs

Totis carinam tu quoque vitrei
 Regina campi divitijs emas,
 Chorique nympharum frequentes
 Velivolæ famulentur Alno :
 Audimur ? imà cæruleis Thetis
 Emersit undà veſta jugalibus ,
 Saltant in Orbem pone currum
 Nereides, tubicenque Triton,
 Dux ipſa clavum vendicat ut ſibi
 Uni regendum ! Cymotoe pedem
 Annectit antemæ , & rudentes,
 Dori, ligas potiore dextra :
 Pars mollit æſtûs, pars viridi comâ
 Projecta verrit quâ pelagi potens
 Saberus incedit, loquaces
 Pars facili pede pellit undas.
 Hæc cymba Divum vexit ad Indias ;
 Divum, Joannes, tu trahis Ætheræ :
 Cum ſæpè poſt cœnam reviſas ,
 Magnus ubi ſtetit hospes, aram.

E P O D O N

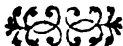
I B E R

AD REV. PATREM

CAROLUM DE NOYELLE

Supremum Societatis Jesu
moderatorem.

O D E I.

EUROPÆUS Alexander cum sceptris Philippo
Edoctrus astris tradere,
Carolus ille, suam
Virtute, Austriadum claro quàm sanguinis haustu,
Major, decorus lacrymâ,
Quæ peregrina genas

Q

IN.

Invasit, nunquam fœdaverat anxia vultum,
 Qui cuncta læto moverat
 Regna supercilio,
 Carolus ille, inquam, fertur dixisse: tot annis,
 O nate, missa cœlitus
 Paco balance duos,
 Immerito Fortuna mihi quos subdidit, Orbes,
 Si pulsa retro tempora
 Providus excutio,
 Una nec hora fuit duri mihi pura doloris:
 Hac monstra fregi ut dexterâ,
 Prospera gesta novis
 Infestaverunt mea corda timoribus, umbris
 Victoriarum, cum mihi
 Lamberet aula genu,
 Pectoris hæc semper strepuit terroribus aula,
 Et parta perdendi metus
 Dixit ad arma. duos,
 Carole, & ipse tuis moderaris nutibus Orbes,
 Tuisque in Orbe legibus
 Regnat utroque Fides,
 Stirps Noyelliadum, Cælo dilecta, per urbes
 Cui ter tremendi Nominis
 Numine cura datur;
 Nec tibi cor audet timor infamare, ter amplæ
 Nam viribus mentis potens
 Vincis honorem, & onus,
 Quod tibi præsentî mandavit numine mundus,
 Te consecrarunt omnia
 Post ubi vota Patrem.
 Nec veteri Belgæ monstrent in imagine vultus,
 Fumosiore unde avus
 Splenduit inter opes;

Illud

Illud ab augusta si discimus indole, frontis.

In luce quæ tuæ nitet,

Nobilitate præit

Quæ genus, & proavos, & quæ contemnere gaudēs,

Quàm magna servitus, doces,

Grande sit imperium :

Quamvis ingenij felicem, Fama per urbes,

Inter cathedras æmulos

Te domuisse, canat :

Quamvis Palladiæ victorem è litibus aulae

Regnum Minervæ gloriâ

Te cumulasse ferant :

Nec celebrem spolijs fulgentia marmora, testes

Victoriarum, postibus

Sculpta nec arma, tui

Quæ proceres Fidei rapuerunt hostibus hostes

Ex quo merentem Carolus

Austriades tritavum

Insignivit amans chiliarchi munere: pestes

Si cordis ardet vincere

Regius iste animus,

Muneribus majora geris si pectora, suevit

Fortuna queis clientium

Tollere ad astra genus :

Dat tibi nec viles Pietas numerare triumphos,

Quæ monstra debellat manus,

Illa tuetur, amant

Quidquid amica tuo committere sidera clavo,

Puppin nec exarmat timor,

Si petat unda latus.

Nomen at ignotos quantum tibi crevit ad Indos !

Vel unde mustat Æthiops,

Bactra vel unde rigent :

Q 2

Sole

Sole repercussis Oriens miratur ab oris,
 Europa felix alteram
 Ut Latio dederit
 Lucem; hacchentur nebulæ, lux illa renidet
 Inane subter nubium
 Nescia mole premi,
 Dum radiofa stupent Solis cunabula Romam,
 Dolentque vinci lumine,
 Quod geris eloquio,
 Moribus, & vultu; festo Goa murmure plaudit,
 Faustaque gaudent insula
 Voce Philippiades,
 Omne frequens lætè populo Moluchis, odore
 Quæ lacrymantur vulnere,
 Aurea thura feret,
 Ponere Lojolæ modò quam meditaris, ad aram;
 Ditesque venas montium
 Evacuare student,
 Ut Divum decoret, gemmis tibi Seres, & auro
 Parem tuis & alteram,
 Quæ tua gesta nolet,
 Officiosa parat meritis Calamina columnam,
 Erythra quam daret suis
 Gemmeæ divitijs:
 Dives ab emerita dum paupertate verustas
 Opes, & urbes divitum
 Exuperas Arabum.
 Te satùr humana condiscit cæde Caribbus
 Abominatus barbarâ
 Luxuriare dape
 Post ubi tutorem peregrini noverit Orbis
 Te, qui tenue vocis potes
 Regna movere sono, &c

No.

Nobilitare novis squalentes moribus urbes:
Te Cherſopelus Aurea ,
Cortiara , & Cananor
Te poſcit , ſupra Gangem te quærit & Indum
Sonans per Orbem nomine
Flumen Amazonio ,
Te quæ poſtremo terrarum in margine tellus
Extorris à noſtro procul
Exulat Orbe vocat
Indorum, Fideique decus; lapſum Æthere numen
Saxuma te nobis putat:
Fallitur: ipſa fugant
Cum tua juſſa deos , ſocordia ſaxa; ruinas
Delubia jam tholis timent,
Myſta preces blaterat,
Alba pavent per te ſtragem dum numina, morſtas
Totis tremiſcunt artubus
Et ſtatuz inter opes;
Natagus horrorem tremebundo è marmore ſpirat,
In ominoso Foroqui
Eminet ore pavor,
Xaca fugit pavidò Noyellia fulgura vultu,
Formidoloſum Caroli
Ad ſonitum aure Chamis
Palluit attonitâ, pernox ululavit Amidas;
Et Tartarorum perfida
Horret ubique tuum
Religio nomen, trepidas Brachmanes & aras
Spargunt malorum lacryma
Auspice; Puſſa timet,
Ne ſua, quos parit Europe, per littora mittas
Heroas, aſſuetos ſuâ
Cæde animare Fidem.

Sed

Sed vocat extremo me Flandria litorē Gangis,
 Hic astra dum plausus ferit,
 Ore Cupido fremit
 Sordidus incesto, & lasciva Licentia, frōnos
 A Vaticana dum timet
 Relligione, strepit:
 Hic Noyelladium dextris assueta recidi
 Inter Gradivi turbines
 Hæresis æra Stygem
 Territas infans longè clamoribus, Hydra
 Ferax dolorum funditus
 Interitura gemit:
 Funditus interitura gemit, te sentiat hostem
 Vel unde grassantur nives,
 Vel calor unde furit.

Neapolitana deliciarum colonia.

O D E I I.

IN CAPIMONTANUM

Celebrem in agro Neapolitano
villam:

*Quò per Octobris ferias P. Carolum
Paladinum Soc. Jes. suum in
poeticam magistrum invitat.*

Tiburis illa fueret laudet Horatius arua,
Blandosquè fontium sinùs:
Jussus & ingenio celebret sua rura Tibullus,
Et igne ridentem domum;
Enthea Melpomene, nimiusq; in pectore Phœbus
Me rure raptat altiùs:
Est hæc non-procul urbe colonia deliciarum,
Quam Montis appellant Capur,

Non

Non mōs tristè riget, trepidusq; in frōdibus horror,
 Nocet nec umbra vatibus;
 Ruris frontem ipsam triferæ sublimine vites
 Dulci coronant palmite,
 Sed dextrum latus ut Titan exactus Olympo
 Sero salutet lumine,
 Lævum luce nova currus venientis inaurer,
 Simul refulsit oppidis.
 Quercus in amplexu villæ stat, frondea gaudent
 Altum salire brachia;
 Explicat ipsa comam, & plantas supereminet omnes
 In Cælum itura vertice;
 Se tamen obliquat transversis pendula ramis,
 Umbras ut irroret solo:
 Huc nos deducet submisso numine Faunus,
 Ut rustica donet dape,
 Non pretiosa gulæ fumes ludibria, regum
 Cibo nec eludes famem:
 Ornabit mensam niveos contorta per orbes
 Recens sed à flammâ Ceres,
 Perna vetus fumo dudum explorata camini,
 Ficusque blattæ nescia,
 Prunaque subviridi latè turgentia succo;
 Nativa ruris fercula:
 Grandius artocreas, minimùm quod dente labores
 Bis, terve duro frangere,
 Atque autumnales tenero cum cymate caules,
 Jure in suillo qui natent:
 Urceolus non gemma cavis manantia cellis
 Dabit Lyæi munera:
 Non mensam repriment bellaria lauta secundas,
 Sed uva, quæ Moschos olet,
 Et pyra, quæ meliùs non infererentur Ofello
 Horatiano villico,

Pet.

Perfusa posu, aperit facilis quæ dextra, modesti
Odora ventris præmia:
Post ubi sublatis dederunt convivium mensis
Locum Loquelæ jactibus,
Illecebris animosa suis satis ampla jocorum
Virtus poetis est seges;
Sive Cytoriacos hastis devolvimus orbem
Torni nitentes à rotâ;
Ante, retroque, volat Buxum tornatile, multo
Lusore fervet porticus:
Sive venusinis amor est affurgere plectris,
Seu nos Thalia respicit,
Pagina pura, stylus nitida est argenteus arte,
Perfusa verba nectare,
Incidunt quernis Satyri data carmina libris,
Et ruris addunt fastibus;
Non ea sunt Cereri, sed rura fidelia Baccho,
Pomona certat Libero,
Sponte maritandis adolescit vitibus albâ
Umbrâ salubris Populus,
Hanc prope frondescit, sed adultæ assibilat Ulmæ
Propago vix dum nubilus,
Purpureus Salicis currit per brachia palmes,
Et stringit ulnis conjugem.
Ingenium lauda: tellus non plenius uber
Largitur Albæ vineis;
Illa per autumnum Vesul non invidet uvis,
Aut Faustiano nectari,
Cedit nobilitas borri generosa Falerni,
Et lata Gauri pampinus:
Ut prope translatam dicas florescere Cyprum,
Solivè dilectam Rhodon,
Credas Alcinoi postquam pomaria fato
Exaruerunt temporum,

Hor-

Hortenses & opes, & dulci ditia succo
 Huc pomapleno Copiam
 Cornu transfudisse, & terram prodiga risu
 Disseminasse florido:
 Hinc vaga Flora suo Zephyro contenta colono
 Coronat hoc montis Caput.
 Ast ubi plus tepeant hyemes, plus frigeat æstas,
 Annique jura proterant?
 Est ubi tam Soles frigus, tam frigora Solem
 Frangant, & invertant vices?
 Non Helice generas corrumpit frigore frondes,
 Insanus aut torret Leo,
 Pestifer intactas segetes non Africanus urit,
 Non lædit æstu Sirius;
 Cum Iovis Olenio tristatur sidere vultus,
 Et rura pulsat grandine,
 Non pluvij infestis concurrunt flatibus Austris,
 Nec Caurus Euris obstreperit;
 Fronte licet sedeant nebulae, veniatque futuris
 Notus procellis hispidus
 In Zephyrum transit placida sub limine villa,
 Vultuque spirat non suo:
 Quærat Pausilypos, aliòque Favonius auras
 Cum frondium plausu ferat,
 Huc revocata venit liquidi levis aura Favoni
 Etesiarum sibilo:
 Quod superest: Natura suos indulgeat amnes,
 Tempe vocabis Italia.
 Carole, quem dulci vena ditavit Apollo,
 Cui culta servit Pieris,
 Cui dum Pimpla sinùs mansuris floribus implet,
 Tu vere primo blandior
 Affulges animis, properes, & te hospite, major
 Hæc villa Cyntho splendeat.

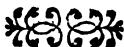
Nul-

Nulla fides ventis.

O D E I I I.

I N N A V I M

Ne vela ventis explicet, ut P. Andream de Mari tutius finibus
Liguria reddat.

O Quæ blanditijs nimium confisa Serenâ,
Credula sic Thetidi,
Navis, turbinibus speras illæsa dolosum
Fallere puppe fretum.
Officiosa licet jucundum candeat, albam
Non habet unda fidem:
In gremium cum blanda rates vocat, improvisos
Substruit illa dolos.
Luxuriat faciles cum Gratia terna per undas,
Tunc properant Furæ;
Ne tibi nauta leves velorum subliget alas;
Non decet ala trabem:
Andræa timeo, capiet vix hospita magno
Quem Thetis alma sinu:

A M A

A Mari nunc disce , mare, & tranquilla tueri
Littora navigijs ,

Et nautis servare fidem , Sirenas & undis
Innocuas alere ,

Veridicas gerit ille sacro Sirenas in ore ,
Quas sibi suada velit :

Olli Arighinus avus , numeroso remige Ponti
Qui furias domuit ,

Qui classis flexuens olim Regalis habenas ,
Lenijt arte Notos ;

Tu , Triton , conchâ Zephyros infringe sonant ,
Doris ut ipsa sciat ,

Qui veniat novus hospes aquis : rex Æolus Austros
Rupis in arce premar :

Tu ventosa feros consume per organa Cauros ,
Provide mysta , precor ;

Tu , Steropes , contunde tuis in follibus Euros ,
Lintea ne tumeant .

Ø linum pereat , primum quod carbasa finxit
Obruitura rates :

Utile telluris portentum , florida pestis ,
Rustica noxa soli .

Hocne feri , ut frænet ventos , cupiatq; procellas ,
Atque pericula amet ?

Natura nolente , fidem præstare , coloni ,
Infodiuntur humo

Neglectura maris lipi mala semina fluctus :
Nam sterilefcit ager ;

Urant cum terram , glebæ quæ porrigit uber ,
Ut grave germen alat .

Quid fugiūt homines , audax genus ? unde protervas
Continuere manus ?

Navigium brevis herba ferens ingloria ponti
Æquora sæva domat ;

Eri-

Erigit è terris humili quæ germine florem,
 Quam levis aura quatit ,
 Hæc trahit aligeras turre è portubus , artes
 Hæc & amicat , aquas
 Callida per medias peregrinam ducere mercem ,
 Dum Thetis ipsa tremit .
 Proh pudor ! à parvo quæ semine nascitur Orbem
 Ante, retroque rapit ,
 Littora litoribus, divisas urbibus urbes
 Textilis herba ligat,
 Admovet Ægyptum Italiæ , Maurisque Britannos,
 Americen Asiæ:
 Europam ut siriens inviseret Africa, Mundus
 Viveret, herba dedit :
 Herba vehit gemmas ignotis Orbibus , Orbes
 Orbibus herba novos
 Associat, portatque sinu super æquora ventos ,
 Stringit & herba Notum,
 Nuper in Alpibus stravit qui montibus Oraum,
 Vertice ferre polum
 Quæ poterat frustra ventos premit Æolus, Austrum
 Si levis herba regat,
 Si Bozeam , tentat dum spargere fluctibus astra,
 Pendula lina doment .
 Nil erat , aufugeret si nigra per æquora, Cauri
 Ni volet arbitrio
 Puppis, & annectens velis nova vela morantem
 Provocet arte necem .
 Nil erat , intactam gauderet navita remo
 Si violare Thetin ,
 Carbasa ni faceret , quæ sic impunè per æquor
 Luxuriantur aquis :
 Nil erat indomitis calcari navibus undas ;
 Ni ferat unda nemus :

R

Ni

Ni tremulæ liquido jactentur in æquore sylvæ;
 Dum jubet herba, nefas!
 Res adeo miscet lini temeraria messis,
 Turbinum amœna seges,
 Fertile crimen humi, ruris quoq; pœna feracis,
 Fluminis atra lues.
 Nec sua monstra patrat linum sub flore, sed alto
 Frangitur amne, pigri
 Vel patiens stagni sordet sub littore, Solis
 Fervida tela subit,
 Pluribus edomitum mollescit ab ictibus, auræ
 Et cupit esse jocus:
 Et donec lacerum flavescat, possit ut aureas
 Assimulare comas,
 Præda jacet fluvij, & campos peste fatigat:
 Post ubi culmus aquas
 Cessavitque pati, & Soles, & verbera, tortus
 Mox ubi verticibus
 Fagineis fusos suspendit in ære, textit
 Vela superba rati.
 Sic homini favit Naturæ pœna. quid ultra
 Vela videre licet?
 Quisquis veliferæ rapiant ut cyclades aurum,
 Gens quòd avara truci
 Ultima Telluris timetur viscera ferro,
 Orbis & alterius
 Audaces referant quòd splendida furta carinæ,
 Questibus astra moves;
 Parce queri: majora maris jam nauta tyrannus
 Cernere monstra dedit.
 Quid magis est aurà fugitivum? sistit & auræ
 Pensilis herba fugam.

Magnas arbores diu cre-
scere, unà hora extir-
pari. Q. Curt.

Q D E I V.

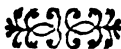
IN PLATANI RUINAM

ALLEGORICOS

*In diuturnam Principum potentiam
casibus obnoxiam.*

AD IGNATIUM SAMBLASIUM

Sub finem, alterius arboris interitu
alluditur ad insperatam D. Jo:
Austriaci mortem, sub cujus
tutelæ umbrà Samblasius
vixerat.

O Platani strages? Genio sacra decidit arbor,
Ruris voluptas, & voluptas æquoris,
Ludus & undarum, sylvarum gloria, ponti
Illustris umbra, veris umbrosum decus,

R 2

Regi-

Regia Sylvani, Neptuni cura, theatrum
 Gratum choreis feriatæ Doridos ;
 Nam Dea vicinas fugiebat Nereos undas ,
 Ut hospitali fronde soles frangeret :
 At nunc ludibrium pecori jacet arbor amica ,
 Arbor poetis , atque musis hospita ,
 Radices avidi rostro lacerantur aratri ,
 Et stipes atris præda sordet ignibus ;
 Crimen, Caure, tuum: Platanum cur Veris honorem
 Injurioso sustulisti spiritu ?
 Nequicquam Æolium frænatur carcere vulgus ,
 Et arcuatis edomatur montibus ,
 Si dedignatur saxo sub vindice trudi,
 Undas, & ignes, & solum, & miscet polum;
 Campus aliæ segetes, & fertilis ubere glebæ
 Nutrit supino vineæ fortis sinu :
 Ventus lactentes urit temerarius herbas ,
 Ferenda erudum sentit Austrum pampinus,
 Imperat arboribus Boreas, & vota coloni
 Pendent ab aura pestilentis Africi ;
 Undantem aura sinum Cereris malè dividit, anni
 Ut spes agresti fluctuent in æquore ,
 Quas ubi spargit humi tempestas spicæ, ventis
 Caliginosis intonata, villicus
 Nequicquam emissis onerat sua sidera votis,
 Ut Euri in auram molliatur sibilus ;
 Contemnat rigidas incædua sylva secures ,
 Rumpetur Austri pereinaci turbine ;
 Palma superba comas vicinis misceat astris ,
 Radice Manes tangat, à vento ruit :
 Quid salit insanà scintillà vilius ? Eurus
 Si ventilat , cognata lambit sidera ,
 Audaciq; adeo furiaur flamine, totà
 Ut vix ruinà perprimatur ædium ;

Nec

Nec fatis : annorum sentio venerabile marmor,
 Quod non malignus in procella Juppiter ,
 Non trux ipse Aries inimico verberare stravit,
 Non & dolosis trivit ævum dentibus ,
 Subruit ipse frequens ventosis ictibus Eurus,
 Post & ruinas delet , & nomen Notus;
 Quid temerè venti non audent? sæta tonitru
 Velè Tonantis officina, fulmine
 Aut armata trahunt huc illuc nubila, spargant
 Ut mox procellas aut in urbium sinùs,
 Aut super Oceanum, puppes ut devoret æquor,
 Quas Orbe nauta rexit huc ab advenà
 Gaudentes auro , & peregrinis mercibus , Auster
 Has infidelis Auster immergit freto ,
 Aut scopulo affringit, socijs aut navibus , aurum
 Celebre furtum ex Orbis ignoti ultimis
 Montibus advectum pelago superaddit avaro,
 Ut consalutat nauta lirtus ignibus;
 Et favor est; dubias alieno littore puppes
 Natalis oræ si relinquat exules;
 Aut risum fallaci aura mentitus , amicæ
 Blandùm fluentes Tethyos crispas sinùs,
 Ut laceret , videant quæ Tartara nigra carinæ ,
 Aut astra tangant inter Argonavitas;
 Sic ubi naufragium subeunt lufere triremes,
 Et naufragis insultat aura mercibus;
 Nil veritum ventis? liquidis quid mollius undis?
 Ventus nivali frænat undas compede,
 Ut solidata ruant celeres super æquora currus,
 Quamvis tridentem mordeat maris deus:
 Nec fatis est, tutis violari navibus æquor ,
 Ni mox equorum verberetur ungulà:
 Quin ipsæ tepuere nives à flatibus Austri,
 Ventus pruinas solvit, & ventus ligat:

R 3

Unde

Upde removerunt pugnaces flamina venti?
 Vento domatur sub gravi Ceres mola,
 Ventus arenarum propellit in æquore currus
 Vectore lætos plurimo, vel divite
 Merce graves: ergo fluitantia lintea pandit
 Auriga jungens perduelles Africos,
 Qui bijugi rapiant axes per compita, puppes
 Velociores æmulatus effedo.
 Sic est: in flamma dominatur, turbat in unda,
 Tellure ventus regnat, in Cælo furit.
 At Zephyrus liber si sic bacchatur in Orbe,
 Mansuescet arcto si prematur vinculo?
 Quid tum? sollicitat contusus tergo flammas,
 Ut mitigetur ferreus flatu rigor,
 Possit & arma faber moliri, mollis ab igne
 Et obsequatur flexilis dextræ Chalybs;
 Immo beat sonitu compressus foliibus aures,
 Faber canorus, atque nauta musicus;
 Res adeo miscere potest ignota Noti vis:
 I nunc adora Cæsarum potentiam.
 Arbor in Hispaniâ nuper quæ creverat aulâ,
 Sub cujus umbra te juvabat vivere,
 Cecidit, Ignati, spes & cecidere clientum,
 Simulque vota corruerunt urbium;
 Audijt Europe sonitum tremefacta ruinæ,
 Non illa preffit te, sed erectus manes,
 Vivis & ingenio metuendus, & ense, Monarchæ
 Utroque præses & tueris oppida;
 Si furiosa tibi Joannem fata tulerunt,
 Tibi secundus stat, resurge, Carolus.

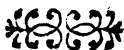
Vitijs , & hostibus invicta frugalitas .

O D E V.

AD P. JOSEPHUM IMPERIALEM

S O C. J E S.

Cum in Neapolitana Academia
de jejunio placita dictaret.

Non convivia Cæsarum,
Non me Romulidum prandia civium,
Non cœnatus Apolline
Luculli Genius pauperie quatit:
Diverso petat è mari
Mullosque , æ Elopes, ventris , & improbi
Quærat ludibrium Scaron ,
Nec Muræna, capi lubrica , defluat
Implacata cui Gula
Nunc culpæ sinum nititur Adriæ,
Dum non educat ostreas,
Nunc, dum clara negant flumina Lampetras,
Vul-

284 E P O D O N

Vulturni arguit alveum :

Me seris veniens frugibus annuus ,
Et sic gratuito sapor

Explet plus nimio : non mihi fervida
Fauces fercula decoquunt ,

Quas Bacchus glaciet de nive frigidus ;
Intestina fremant licet

Conjurata meas perdere copias ,
Illis quod satis est dabo :

Miscent casta choris dulcè nitentium
Me jejunia Cælitum :

Cur Rhombus Siculis naufragijs satur
Neptuni arbitrio gulam

Nobis ludificet ? cur nimius bibam
Bacchi munera Massici ?

Quæ si cunque foveant vina, quid attinet
Vesui sugere lacrymam ?

Non possunt animi sub penetralia
Se se infundere pocula ,

Nec curis prohibent corda sequacibus :
Non piscamur in amphoris

Gemmam lætitiæ, credite posteri,
Multo cura super mero

Debellata, redit pectoris acrior
Hospes : Mænade sæviùs

Bacchatur, trepidis corda tumultibus
Infestat, nisi nobilis

Devicta ingenij viribus excidat
Menti. Tu Cleopatræ amans

Testes, Mærcæ, feras pransus, & alites,
Ægypti patrios deos :

Ut lassata fames luxurie stetit ,
Servi non sine tædio

Audivere, tuus quid stomachus strepat

He-

Hæsterna dape turgidus;

Romanique (nefas?) principis immemor
Vel tantum Mareotici

Mimæ conjugio potus in Hiptiæ, ut
Obdormire dapem impotens

Semefos vomeres altilium greges,
Et crudum Theridos pecus;

Sic extorta gravi gaudia crapulæ
Fœdat tristitia, & pudor,

Horrent à dapibus rostra natantibus;
Acomnis prope Curia;

Si fas grandiloquo credere Tullio.
O si turba potentium

Nosset delicias quærere rusticas,
Et quæ gaudia villicus

Vivo sub tugurii cespite colligit;
Nollent ambrosijs graves

Insudare cibis, aut saturi novem
Immarcescere poculis;

Sed cœnarum epulas Adjicialium,
Gemmatoque super scypho

Ridentem premerent ter pede Liberum.
Quis nescit Curij indolem?

Samnites cumulent divitias, novum
Ut Romæ excutiant jugum,

Ille auri illecebras ex oculis movens,
Martis muneribus potens

Respondet: Curius dona retro dedi, ut
Pauper ditibus imperem;

Samni sic vetuit divitijs eni
Quæ virtutis erant lucra:

Atqui magnanimi prandia consulis
Non stabant patrimonio,

Non cogebat opes, ut tereret gulæ:

Hæ-

Hæres vix voluit bonis

Solam de patrijs carpere gloriam ;

Fundum quæritis , haud erat

Quantùm post patuere atria Cæsarum .

Mon-

Montium purpuratus.

O D E V I.

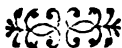
I N S O S I A N U M.

*Amœnam Villam ad Montem
Vesuvium sitam.*

AD P. ALOYSIUM ALBERTINUM

S O C. J E S.

Prælegentem in Neapolitana
Academia theologiam.

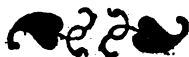
Detrahe, Calliope, gemmata monilia collo,
Et redde inaures scrinio:
Desine cerussæ vultum saturare veneno, &
Anguem capillo fingere:
Nunc decet in nodum sinuosæ cogere vestis
Lascivientes fimbrias;
Cincinnos docto olim derivare decebat
Adulterinos pollice:

Si

Si nunc sidereâ pugnat cum fronte severæ
 Capillus arti contumax,
 Indocilis procul aure fluat; formosior errat
 Neglecta per collum coma:
 Pulchrior in sylvis narratur solvere crines
 Undam æmulantes Cynthia:
 Dia nec erubuit pastoris fistula Phœbi
 Alludere æstivo gregi.
 Asperiore domet limâ sibi Flaccus Epodon,
 Prematque in annos undecim,
 Papinij carmen nigris illustre lituris
 Tabella jactet cedrina;
 Carmina grata, mihi innubi quæ numine dictas,
 Dum Phœbus illis annuat.
 Nobilium genio non dedignanda Quiritum
 Et sylva vernet tonsilis,
 Et Fortunatis splendentia nomina penat
 Vates canorus insulis;
 Quod me pungit amor Vesuvini ruris, ubi mons
 Aureo tumescens palmite
 Servat adhuc dulces vivis in cautibus ignes,
 Arcani amoris indices;
 Fors quia purpureo semper Sirenis amavit
 Beare cives necare,
 Qui docuit musis, Phœboque calefcere pectus
 Rubente Bacchi lacrymâ,
 Qui nutrit Dryadesque sinu, castasque Napæas,
 Quem nostra Siren visitat
 Fronde coronatum, & facit uvæ purpura regem
 Inter Latinos montium:
 Mons, ubi cornigero certat Pomona Lyxo,
 Uterque sed vincit Palen.
 Cedant Telegoni viridi juga prodiga luxu,
 Circe cedant prædia,

Di-

Dives & omnigenis Surrenti glarea pomis,
 Massaque Lubrensis plaga:
 Hic premitur sacunda. quies immunis ab omni
 Negotiorum turbine,
 Curarum procul hybernant examina, frontem
 Quæ nuba spargunt terricæ.
 Candidus est Lepor, innocuis locus evolat alis,
 Quem semper anteit Pudor;
 Longe mordacis dictoria nigra poetæ
 Hinc Martialis exulant;
 Nos agitat nullus naso Juvenalis adunco,
 Nec Persij placet Lyræ
 Dentatam Satyram laxare cubilibus altis
 Perocientia ingenæ.
 Albertine, potes, Soriani Musa sub umbra,
 Dum rusticaretur aëris,
 Tu quoque Cælestis sophiæ transmittere curas
 Supra Novembris frigora, &
 Seu juvat ingenij Peligni flumine villæ
 Dotes beatæ scribere,
 Seu fide Virgilij transfertis dicere ramis
 Adoptiones arborum,
 Fagineis nymphæ sibi sua carmina scribent.
 Quæ rusticana numina
 Contendunt Fauni nemoralibus indete fastis,
 Quos mense sculpunt. Junio.

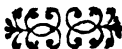
Protrepticon

O D E VII.

AD P. THOMAM STROZZAM

S O C. J E S.

Cæsareum Concionatorem , cum
Viennam Austriæ versùs iter
faceret.

Sic tibi substernant sylvestria numina Fauni.
Iter, Dianæ molliendum floribus,
Què modò, Strozza, vocât Alemânica pulpita, poscit
Sericulosis conciones auribus.
Austria combibere, imperio quâ præsidet Orbis
Cultu Vienna literato splendida.
At prope tacturos qui vinctes sidera montes
Inter gelatâ rupium fastigia?
Africa, si nescis, transcendere palluit Alpes,
Gens sueta duris incubare cautibus;
Hinc stetit Alpino pavitans in vertice, & alta
De rupe turmas alloquutus Annibal:

Cre-

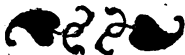
Credimus intrepidi medias calcavimus Alpes,
 Et astra Mauro penè ferro stringimus
 Hercule majores; sed nos manet Hydra, malorum
 Fœcunda belli, Roma, pestis urbium;
 Crescit in exitium mundi, quot funera spirat
 Hæc sylva capitum, quot venenorum ferax
 Sparsit penè suum capitalia damna per orbem,
 Et Martiali cuncta stravit halitu?
 Nos quando æthereas ferro divisimus Alpes,
 Et in minaci confidemus culmine,
 Quando supervictis equitamus rupibus, Afro
 Tritæque gressu, contumaces solibus,
 Intepuere nives, tædet descendere ad Urbem,
 Ad quam feruntur mole poplites suâ.
 Scilicet armigeros post terga reliquit Iberos,
 Post terga Pœnus dereliquit Africam,
 Et cadere in gremium Italiæ nunc molle recusat,
 Sudore partum ut tergat unguento situm:
 Scilicet huc virtus per strages Punica duxit
 Ferocientem in fata ferro militem,
 Ut posito cadat exanimis super Alpibus ense,
 Parat sepulchrum Fama cui Romam super:
 Projicite hos animos montis de vertice, Mauris
 Non saxa deerant funeratis patria:
 Non mihi Sardiniam dat Mavors pignus, ad Urbis
 Vocat rapinam nostra virtus Africam.
 Ostendam modico vobis Capitolia saltu,
 Nisi abnegarit me ducem Pœnus sequi.
 Triste supercilium est Alpibus, sed floribus halat
 Pes ipse montis, dormiemus in Rosa.
 Auditis Zephyri frondoso sibila plausu?
 Vitalis adeo, dulcè quæ spirat, genis
 Optatæ venit Italiæ de finibus aura,
 Hoc ille mollis vivit aër halitu.

Cernitis, ut vestit nubes argentea Cœlum?
 Est ille Cœli pompa Romani nitor.
 Aspicitis, Polus ut vario micat Iridis arcu?
 Præluit illa jam triumphis Africæ.
 En ubi Campanum se se explicat amphitheatrum
 Quà clara virtus Maura tangeret sidera,
 En ubi delicijs aperit mihi Nola theatrum;
 Atella dices inter urbes emicat,
 Parthenopæ tellus nutrit, Cœlum aëre felix,
 Aversa gens est nemini, & suo potens;
 Illic de primis Cerei contendit Jacchus,
 Plenique spumant ebrio lacus labro,
 Hortis respondet Floræ Pomona, sed agros
 In fertili regnat pecoris alitrix Pales;
 Vobis Sepias liquidis properantur odores;
 Decorus iste pulvis unguento cadet.
 Delicias, ungenta, rosas, hos præparat hostes
 Fortuna nobis nota, ni frui piget.
 Si vos Danubij mallem superare meatus,
 Justis Araxem vel domare pontibus,
 In mare vel superum Mauris descendere sylvis,
 Scythicave arare classè Baltici æquora;
 Si Siculas furor incideret volitare per undas,
 Scyllæ, & Charybdæ inter ire vortices:
 Sperarem graviora; suis nam monstra per Orbem
 Majora monstris Afræ virtus parturit;
 Sed monstro Italiam, genialia restæ, per Alpes
 At fata Pœnos ire cogunt milites:
 Vos latet? ex alio prope quærimus orbe Latinos,
 Et cum videmus tædet hostes vincere!
 Sic, pudor! invictos domuerunt pectoris ignes
 Nives ferenis eliquandæ solibus?
 Degeneres, oculi trutinâ librare labores;
 Non nunc, ut ante, anhelî in astra tendimus,

Ab.

Ab Jove donatur facilis descensus ad Urbem,
 Mauro domandum quicquid est gressu jacet.
 Et vicina ferox posuit vestigia Cœlo
 Qui vel labores æmulatus Herculis,
 Qui potare Thybris galeis victricibus undas
 Mihi spondit, infidebit Alpibus?
 Italiam Italiam dederunt jam fata; superbam
 Afroque Romam pollicetur Annibal;
 Italiam vestro posuit Fortuna sub icu,
 Et vos piget victoriarum tædio?
 Sic inter laudis primordia celsa timeris?
 Sic inter alta gloriæ cunabula
 Te, fors fida, sequi negat Africa missa per Alpes?
 Gaudetque Famæ strangulare buccinam?
 Quicquid vicistis rapti per saxa, per undas,
 Calcanda nostro bruma gressu vicerit?
 Annibal extimui, fateor, fera monstra, sed Afro
 Nullum pavore pejus hîc monstrum cubat,
 Hic frangit tremulis Maurusia dentibus arma,
 Arcere nitar hunc cubili pectoris.
 Fata nec Annibalem deterrent, Annibal ipso
 Cum Sole statuit spargere armorum jubar.
 Dedecus! innumeros vel visu vicimus hostes;
 Venere segnes hostis in locum nives;
 Vincemurnivibus, quas lumen, & aura resolvit
 Sunt notus illæ montium risus nives.
 Scribat posteritas Alpino in marmore: Pœnus
 Hucusque tantum venit audax ingeni,
 Victus & aspectu Romæ, Carthaginis arcem
 Vix esse tyram à Marte duxit Romulo:
 Me premit iste dolor: positis inglorius armis,
 Pati repulsam promereret Annibal,
 Si procul auderet patriæ vos pellere nido,
 Sub fabulosi principatus ambitu;

- Cernitis Italiam heu oculis jam credite, Mauri,
 Mollisque Cœli pulcher is risus trahat.
 Nostram illò Fortuna vocat, mihi credite, dextram,
 Aliasque nobis fata sedes apparant.
 Ni placet in manibus jam partem frangere palmam,
 At horret alto dura descensu via.
 Audio, nec vili constat Roma. hospes, & aura,
 Et mollis altos frangit herba spiritus.
 Quæ sudore caret Laurus perit arida: sordet
 Laboribusque Palma nullis debita.
 Armane Romulei tantum stribunda cruoris
 Rubiginosis haurientur sordibus?
 Armane glandiferas suescent abscondere sylvas
 Messura victos poplites Quiritium?
 Quid lucri est Mauris lacerasse ligonibus Alpes,
 Jussisse saxa ferrum, & ignem perpeti?
 Vicinus intrepido sudatas pectore rupes,
 Quæque astra prono falciebant vertice,
 Et cum vos paribus Victoria ducit in alis
 Vocantis in Romæ sinum, timebitis?
 Non modò & Italiæ nunc vincere naenia miles
 Muros sed Urbis transvolare destinet.
 Pallida Roma tremit jã nunc: caput Orbis & arcem
 Uno premetis, alterove prælie:
 Vobis celsa dabunt lautam Capitolia cœnam,
 Dapes minister apparabit Annibal.

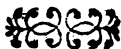
Culex supra Elephantem

O D E V I I I.

IN CAMPANÆ PALUDIS TABANUM.

AD CÆSAREM DE VILLANO:

Cum vastos suæ ditionis campos
 œstris infestari quere-
 retur .

O Pestilentis progenies aquæ,
 Tabane , somno vel medio potens
 Turbare mentem, vel profundum
 Vertere carminibus veterum:
 Pallens Avernî te genuit lacus,
 Stygisque flumen sulphure nutriit,
 Fatale portentum, in soporis
 Perniciem, opprobriumque noctis:
 Te messor aptus folibus Appulis
 Longè sonantem ter prece devoveret,
 Te fossor odit, obstinato
 Qui Ligurum premit atva ferro:
 Quid

Quid? cum timendâ voce cubilibus
 Initas, soporem rumpere pertinax,

Armare conopea calles

Purpureis religatâ nodis
 Frustra fatelles principis, & tuos
 Rictus tremiscunt stragula divitum
 Libidinosa, te nec arcet

Irradiante lacunar auro,
 Te frons tyranni, te metuit cutis
 Curata regum, te, cubet in Rosa

Quamvis sepultus, ac in ostro,
 Sollicitus timet imperator
 Nam semper haustu sanguinis ebrius
 Noctis farigas otia, bellicum

Canendo, permutas amaris
 Exeubijs geniale tempus:
 Quietis humanæ insatiabilis
 Hirudo, quid vis amplius? excubo:

Tabane, desævire parce,
 Parce gravi metuende rostro:
 Mea superbos te precor in Scythas
 Jam cæde sparsum dirige spiculum,
 Assuesce pernox barbarorum

, Terribiles lacerare vultus,
 Illis tumescens, sæve, cruoribus
 Feralè dæris auribus instrepe,
 Crudelis, incestas Getarum

Incipe sollicitare noctes:
 O rusticorum colla, quid insitum
 Quid hoc veneui discruciat cutim?
 Num me soporatum momordit

Discolor Apuliæ tyrannus
 Injuriosis Stellio dentibus?
 Num me maligna cuspide Scorpius

1. 2

Pet-

Petivit irritatus igne ?

An rabie violavit unguis

Me saga noctis muneribus valens ?

An viperino perlita sanguine

Acus Megaræ me fefellit ?

Undisonum Cleopatra pectus

Hac strinxit audax Aspidæ; semivir

Formidolosus Nessus in Herculem

Non pejus elegit venenum, ut

Membra sui furiaret hostis

Post fata victor, non rabiosus

Inarsit Aulus Dipsade concitus,

Vitamque restinguens sitimque;

Tisiphone stimulavit æstro

Hoc luctuosæ pectora Colchidos,

Cam nuptiali munere vestium

Medea torrendo Creusam

Sustulit Herculeos amores;

Hoc Circa tinxit brachia toxico,

Hac crura levit tabe, volatile

Draconis ut dorsum premendo

Attonitis equitaret astris,

Hoc æstuantis virus Horatij

Traxere fauces Canidiæ dolo;

Sensûs ut oblitos amoris

Indomitus popularet ignis;

Felicioꝝ qui scelerum tenax

Suis amicis separat auribus

Voces monentis, is per horam

Sub culicis religetur icu:

Quicumque mattis viscera diffidit,

Neroniani spirat & æmulus

Furoris, is tuo per octo

Assiduq; sodiatur annos

Ag-

Afle, morfu: Jultitiæ Rigor,
 Quid fufte, vinclo, compede, fcorpio, &
 Tractu catenarum ftrepenti
 Lente, Scelus, Vitiumque terres;
 In peftilenti carcere triftium
 Undis nocentum fanguineis fitim
 Sedate Tabani, & cruenta
 Ora, rei fatiate pœnis
 Atrociori lege, fatellites;
 Contaminato nil culicum grege
 Pejus, nec ipfe tale monftrum
 Orcus alit, Rhadamanthus optat
 Infueta & ipfo plectere crimina:
 Quid Græca jactat fabula vultures?
 Cordi quid affigit Promethei
 Roſtrum Aquilæ, ſuperaddat œſtrum:
 Teſtis mearum militibus ferox,
 Et ore notus grandiloquo Sapor
 Sententiarum, quem fugavit
 Armifonis Jacobus œſtris:
 Illinc minaci murniure cornuum
 Procùl fonabant ardua montium,
 Hinc grex Afilorum fuſurro
 Horribili quatiebat aures
 Armabat illinc pectora militum
 Sonus tubarum, ſpirituum datori;
 Hinc nare turbanti citabat
 Dux acies culicum tremendas;
 Illinc micabant fulgure Martio
 Enſes, ſagittæ, pila, phalaricæ,
 Hinc vulgus alatum movebat
 Membra feræ ſitibunda cædis:
 Tabanus illinc, hinc Elephas, gravis
 Hic fulminabat turte, ſed efferum

Os ille non segnis parabat,
 Lethiferum meditatus ictum:
 Rotabat ingentem ille proboscidem
 Hic tenue rostrum, bellua muscula
 Turrita sed cessit (monarchis
 Hæc glomerat nova bella Cælum)
 Nam movit alas æstrus, ovantia
 Et copiarum cornua dissipans,
 Funesta disperfit per arva
 Signa trucis memoranda stragis:
 Naresque, caudasque impavidus culex
 Multo petebat vulnere, cornipes
 Ignarus ejectabat ignes
 Naribus, assiduaque terras
 Pulsabat hostis nescius ungula,
 Et dividebat calcibus aëra
 Fumans, recusabatque tangi,
 Ordinibusque Elephas rebellis
 Terebat atrox agmina, turrium
 Latè ruinà, percitus & suos
 Sub ungue ductores necabat
 Horrisono stimulatus æstro.
 Qui risus Orbis, fabula quæ fuit
 Rex Persa, quamvis non rudis agminum
 A Marte fulgeret, coactus
 Stagnigenis dare terga turmis:
 I nunc, & armis fide potentium,
 Hastatus & te exercitus ambiat;
 Formidat en rostrum proboscis,
 Ensis aculeolos pavescit.

Di-

Dithyrambus.

*Occasione novi comete, qui visus est
Anno MDCLXIV.*

O D E I X

AD P. EUSEBIUM TRUXES

S O C. J E S.

Nunc mihi propines haustos Helicone furores
Melpomena, precor; Cynthi comites,
Estis io, musæ, Phœbeque callescere vena
Incipit, & nimio jam turget Apolline pectus;
Nostro luxuriet pectine grande melos;
Nec lyra plebejos veniat testata calores,
Sed quate pleetra sono qualis fera pectora bello
Extimulas, Geticumque animas ad prœlia Martem
Cometa carmen præcipit,
Cometa dictat, scribere, posteris;
Ille mihi venas torquet Apollo, mihi
Ille suo ingenium concitat igne; viden
Quàm formosa oculis lux micat illa meis!
Candidus argenteo crine cometa nitet,

C203

Candidus argenteo crine cometa nitet,
 Sertumque vincit Gnosidos,
 Quod stellis radians nexilibus fulgurat aurum.
 Aurefcit aer, cernite,
 Et nitido Latias fofpitat imbre plagas.
 Vultus fed inmutat fuos?
 O quàm tetra oculos lux ferit illa meos?
 Turbidus obfcura quid fronte cometa minatur?
 Ah! nifi mentitus fallat mea pectora Phœbus,
 Te te Mamethes luce ferali norat,
 Rifu minaci te petit,
 Ignis & hoftiles excitat ille faces,
 Quæ tua regna cremenr;
 Frufta tenebis claffibus æquora, &
 Jannizerorum præfidio ferox
 Fulcire jactabis labantem
 Confilio meliore fortem,
 Perfide, fic linquens inhonoræ munera vitæ
 Hujus veneno lucis è terræ finu
 Sublatus, orbi quæ nocentem fubftinet
 Te mille fannis univerfo belluam,
 Nec vafro hiatu te involutum devorat:
 Aspicias, ut nova flamma turbat?
 Ut funebrè micat, longoque per æra tractu
 Threijcium verfùs Boream fua fulgura mittit?
 Sceptra fibi timeant Turcica: Luna fugit!
 I, fequere Otthomanas felici Marte phalanges,
 Austria, & Ungaricos ferro diffringe tumultus:
 Jam turbulentas dirutis
 Infidiosa timet tectis. Vallachia flammæ,
 Jam pavet armorum crudele Siliftria fulgur,
 Et militum licentiam
 Pallida formidat dubio Moldavia vultu.
 Quæ me mira mihi vis rapit? acleves.

T

Quis.

Quis me trans nebulas aliger evchit?
 Pennatum lateris reinigium timent
 Curæ pectoris hospitæ;
 Contrahe veloces humerorum, Pegase, pennas;
 Et per inane move audaces moderantiùs alas.
 Hic Solimanni Regia,
 Hic fervet calidis aula cruoribus,
 Othomanum hic stabulat Voluptas;
 Proh bruta tellus? luxuriantibus
 Sudat sub armis Idalius puer,
 Tædis, & arcu debilis,
 Marte calent campi, regnat ubique Venus:
 Prodigialè tuens Venerem sed regna cometes
 Mutat, & ignito sidera crine ferit:
 Ut trepidat Tethys Mauro sub remige? spectro
 Latè natantes insulas!
 Armatas hyemes Luna dedit? procul
 Ah fugite, ò miseri, fugite, atq; ab littore clas
 Inauspicatam solvite:
 En Cilicum, Nomadumque nimbus.
 Ah pudeat fugissè, redi in tua prælia, miles,
 En crucibus radiata volant insignia, totus,
 Orbi militat Æther;
 Assuetam bello jam misit Iberia pubem,
 Vulturui cui militat
 Formidolosus accola,
 Et qui redundantem bibit
 Siccis Calorem faucibus,
 Ut sequitur pia signa velox
 Lucanus, acerque Appulus;
 Venèrè Samnites parati
 Dura Geræ dare lora collo:
 Promittunt acies frangere Bistonum
 Forti Teutones impetu;

Gallia, terra tibi debet solymeja palmas :
 Stragibus, ó pudor, ipsa tellus
 Non satis est: volvunt miserorú flumina truncos,
 Sanguine Bistonio subrubuistis, aquæ;
 Sis te rotas, Sol, spectetur victoria: Saxon
 Ut premit ense feròx vertentem terga Molimum,
 Turcæ victor ut Ungarus
 Tergo retorquet brachia !
 Græcus, Dalmata, Bulgarus
 Deturbantur ephippijs,
 Sanguinem mittit manus ista ferro,
 Plurima cervix
 Gurgitis in morem vivos truncata cruores
 Evomit, & rivis fluvios rutilantibus auget:
 In mare Danubius strages devolvit, & auctus
 Scuta rotat, galeasque, & enses,
 Potat & infectas trux Arimaspsus aquas.
 Quò ruitis generosa domus Truxxa per hastas,
 Quæritis & primam per nota pericula palmam,
 En caput crexit præcinctus arundine Rhenus,
 Vestre ut triumpho plauderet;
 Io triumphæ,
 Pallida Threijcij ceciderunt ora cometæ,
 Crudus & attonito mœror in ore natat:
 Benè est, sodales, vicimus,
 Vicimus, Odrysij terga dedere duces:
 I, Othomanne, suis viduatas gentibus urbes
 Novis marita civibus:
 Io triumphæ,
 Fraudibus armati retro cessere furores
 Inominato murmure;
 Io triumphæ,
 Sithonius cecidit Python, cecidere timores
 Quos Orcus ustis addidit urbibus

304 E P O D O N

Ferociâ raptus suâ:
 Ut mordet hastam sanguine roscidis
 Mustapha labris ! culpat ut Æthera !
 At lætus antro Faunus attollens caput
 Post ubi Marte Getas spectat , Thracesq; Gelonosq;
 Austriaco domitos , satyrorum cum grege ducit
 Nympharum latè choreas , cornuque canoro
 Tristia ludificat deviæ cornua Lunæ.
 Truxes , scire cales lyra
 Quo sub numine luserit ;
 Fatidicos ignes meus afflat , Apollo , cometa ,
 Thraci que dudum destinatas
 Sidereo canit ore clades :
 Entheæ , cede meo pectore cede , Furor ,

McF.

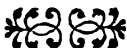
Messis Tartarea.

O D E X.

IN FOENUM SOSIANUM

A D D. FRANCISCUM

P H R Y O T I U M.

IGnava pigri progenies soli,
 Fœnum; sopori noxia, mentibus
 Invisa, nasorum insalubre
 Supplicium, fera pestis, acres
 Putore vires perdere callida,
 Seu te nigroꝝ huc transtulit Africa
 Ferax venenorum, in nocentem
 Agricolis, pecorique messem,
 Te vorticosis conspuit imbribus
 Cælum, saliva te rabida canes
 Pavere latrantes, draconum
 Te vigiles alvere spumæ,
 Seu te retorto viscere protulit
 Irata tellus, solstitij dies

Ut funebri incestet vapore,

Vipereo metuenda ractu

Palus gementis te genuit Stygis,

Cocytus atro flumine nutrijt,

Fatale germen, in salutis

Exitium, scabiemque ruris;

Tu verba rauco murmure deprimis,

Pallore vultus tingis amabiles,

Te, stertat in pluma sepultus,

Mente senex graviore surgit,

Fulvo Tabaci pulvere sordidus

Se nasus armet, te procul arceat

Immanè sternutans, vaporum

Insidijs penetratque sensus

Caliginosum tu prius occupas,

Ab arce fractæ mentis ut integrum

In pectus infundas venena

Thessalicis potiora succis:

Mox cum timendo latius halitu

Spiras, salutem frangere pertinax,

Te torre festinant odorâ

Pellere non sine nube thuris:

Cur sic venenas corpus anhelitu

Cæli tyrannus barbarus Itali?

Odoris atque aurâ maligni

Mentis amas populare robur?

O rusticorum nasus, & invium

Caput mephiti, quæ mala naribus

Incumbit hæc lues, & trucisne

Ripa dolens Acherontis halat?

Fœnone Pluto cornipedes beat?

An pascit ignes manibus additos?

Intorquet an tardæ Erinnys,

Tisiphone struit & flagellum?

Fe

Fœnumne Mimos arbiter impio
Alit nocentum sanguine? lugubris
Villarum abortus, præliantum
Ludibrium Zephyrorum, & Orci
Cibusque fomesque ardeat, ardeat
Funesta, detestabilis, ardeat
Crudelis herbarum, nefandum
Inque oculos cinerem Draconum
Immitat atrox Africus; innocens
Olente Cælum liberet halitu.
Audimur: en nubes beatum
Emicuit jaculata fulmen.
Palustre probrum, funditus urere,
Camposque fumi pollue toxico,
Ne dulce; te spirante, flamen
Parca metat redimita fœno.

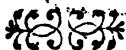
A Calliopa divortium

O D E X I.

AD P. FRANCISCUM MARIAM

J O R D A N U M

Soc. Jcs.

*Severiores scientias in Collegio
Neapolitano praelecturum.*Vati Philosophia se se per visum
conspiciendam præbet.

Nuper effultus cytharà jacebam
 Quà refert ponto vagus inter uda
 Saxa Sebethos vitreis anhelas

Flexibus undas :

Hic ubi Fagus simularat arcum ,
 Ludo dum carmen geniale , Cynthi
 Fabulas voluens, quibus omne debet
 Carmen Apollo,

A. J. A.

F. J. A.

Furta dum scrutor Iovis impudica, &
Orphei mulsùm cytharà Trifaucem,
Cumque sedisti levis in quieto,

Sisiphe, saxo :

Utque proceras abiere in Alnos
Solis infelix genus, unde furtim
Plorat electi lacrymas adhuc so-
roria sylva

Nobiles apro Calydonis amnes
Perlegens, dixi, Meleagre, monstrum
Fige ; lunatæ meditatatur ictum

Fulmine malæ :

Plura scrutarer, foret inter umbras
Visa ni motis inopina ramis
Virgo, mortali? mihi visa major

Risit imago :

Instar Eurotæ vada non amantis,
Margines colli coma negligebat,
Talis & vultu facies, virilem in
Virgine vultum

Dicere ut posses, oculi modestò
Igne lucebant, inerat decorus
Palpebris horròr, jaciebat Æqui

Vultus amorem :

Mitte scitari, mea cura, vates,
Clamat, annales nemorum, canoras
Montium nugas, agè caute fallax

Contere plectrum .

Dedecent molles edera, futuri
Mitte jam Lauris malè suspicaces,
Quicquid & lactis tibi nunc alumna

Fabula mulget

Summove fabris: tibi Cervus Hirco
Vivet innexus, bene pertinacis

Inge-

Ingeni ostentum , licèt cruditam

Terreat aulam ;

Ripa Jordani metuenda fontis

Hoc alit monstri, licèt illa densas

Nesciat sylvas, nisi qua notatur

Materia vis:

Quid ? quòd agnosces iter , & labores

Mestruos Lunæ, gelido Novembres

Cur mari tantùm caleant habenas

Tingere Soles;

Cur repentini Nabathæa regna

Occupent Euri, Boreasque durùm

Spiret, & surgat Libyæ perustus

Auster arenis:

Quidve venturis tumet unda ventis,

Aura quæ vivum malè Solis aurum

Inquinet nimbis , nive cur Decembei

Lætificat rus:

Quæ procellosum volet officinâ

Fulmen , affinis nivibus quid ardet

Ætna, cur lambit glaciem calore

Flamma fideli:

Ne tibi mentem quatiat laborum

Iliæ , semper pretio Minerva

Constitit magno , malè feriatas

Desere musas:

Hinc eas me sub duce, te clientùm

In recens scriptas referam tabellas,

Quod quod, en præsens adero, sophisma

Hydra minetur.

Hæc ubi :|mox Calliopen habere

Res suas jussi, viduata chordis

Plectra suspendi , viridemque fregi

Frontis honorem.

IN Congregatione habita coram Eminen-
tiss. Dom. Cardinali Caracciolo Archie-
piscopo Neap sub die 9. Martij 1681. fuit
dictum, quod R. P. M. F. Nicephorus Seba-
stus Ord. S. August. revidcat, & in scriptis
referat eid. Congreg.

STEPHANVS MENATTVS V.G.

Joseph Imperialis Soc. Ies. Theol. Emin.

Approbatio, & censura.

EMINENTISS. PRINCEPS

HI Lyricorum libri sex, & Epodon
liber unus à Rev. Ad. & eximio Pa-
tre Prospero Cappella Soc. Jesu, ita inscrip-
ti, & mihi ab Em. V. commissi pro censura
ferenda, dignissimi sunt, ut publica lucis
usura fruantur; nihil enim in eis, quod fi-
dei puritati, & morum integritati repugnet,
deprehendi; narratio verè Horatiana mihi
visa est, sed ab Horatianis illecebris, & ine-
ptijs, quæ quasi venena legentibus animum
inficiunt omnino aliena; quod satis est, ut
huius religiosi vatis lyrica typis manden-
tur.

tur. Sed à typis ad ejusdem lyræ præconium tuba nunquam fatis. Ita censeo. Datum Neap. in Regio S. Augustini Cœnobio die prima Novembris 1681.

Venerabundus

*F. Nicephorus Sebastus Ord. Er. S.
August. S. Th. Mag. Arch. Curia
Exam. Synodi, itemq; librorum
censor. S. Off. de Vrbe in Regno,
ac ejusd. Cong. Ind. Consultor.*

IN Congregatione habita coram Eminētiss. Domino Cardinali Caracciolo Archiepiscopo Neap. sub die 28. Julij 1681. fuit dictum, quod stante relatione prædicta Imprimatur.

STEPH. MENATTUS V. G.

Joseph Imp. Soc. Jes. Theol. Emin.

ECCELLENTISS. SIGNORE

PROSPERO Cappella Sacerdote della Compagnia di Giesù per poter dare alle Stampe alcuni suoi componimenti di Poesia latina

tina , che sono Lyricorum libri sex , & Epodon liber unus , riverentemente supplica la grandezza di V.E. à degnarsi di commetterne la revisione , e dalla benignità di V.E. lo riconoscerà à singolare honore , ut Deus,&c.

*Reverendus Pater Thomas Strozzius Soc. Iesu
videat, & in scriptis referat.*

CARRILL R. CALA R. SORIA R.
Mastellonus.

EXCELLENTISS. DOM.

LEgi ex mandato Excellentia Vestre sex libros Lyricorum , & Epodon Patris Prosperi Cappellæ ; nihilque in ijs reperi , quod Regia jurisdictioni, vel publico bono officiat .

P. Thomas Strozzius è Soc. Ies.

Imprimatur, verum in publicatione servetur Regia Prag.

CARRILL. R. SORIA R. FLOR. R.
Ill. Dom. Dux Diani non interfuit.
Mastellonus.

Michael de Flore Præpositus Provin-
cialis Soc. Jesu in Regno Neap.

Cum Lyricorum Carminum li-
brum à P. Prospero Cappella
Soc. Jesu compositum aliquot ejus-
dem Societatis Theologi recogno-
verint, & in lucem edi posse proba-
verint, facultate nobis à Patre no-
stro Generali Ioanne Paulo Oliva
communicata, concedimus, ut ty-
pis mandetur, si ijs, ad quos perti-
net, ita videbitur. Cujus rei gra-
tia, literas hæc manu nostra sub-
scriptas, & sigillo nostro munitas
dedimus. Neap. die 30. Mens. Octo-
bris 1681.

Michael de Flore.

